

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref	Vår ref	Dato
	22/4421	21.12.2022

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd 2023

Tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet består av to deler:

- Del 1, punkt 1–11, Kunnskapsdepartementet som etatsstyrer
- Del 2, punkt 1–6, Kunnskapsdepartementet som sektordepartement

Eventuelle endringer eller ytterligere tildelinger for 2023 vil komme i supplerende tildelingsbrev.

Innholdsfortegnelse del 1

1	Innledning	2
2	Regjeringens forskningspolitiske prioriteringer	2
3	Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd.....	3
4	Andre områder Norges forskningsråd skal ha særlig oppmerksomhet på i 2023.....	7
5	Årsrapport 2023	10
6	Sektoroverskridende og strategiske satsinger (kap. 285, post 53)	11
7	Felles post for virksomhetskostnader (kap. 285, post 55)	12
8	Administrative fullmakter	16
9	Andre krav og forventninger	16
10	Etatsstyringsmøtet	19
11	Frister	19
	Innholdsfortegnelse del 2	22
1	Innledning	22

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for eierskap i
høyere utdanning og
forskning

Saksbehandler
Sidsel Aarnæs
Arbo
932 236 31

2	Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd.....	22
3	Tildelinger og fullmakter for 2023.....	23
4	Felles post for virksomhetskostnader.....	29
5	Rapportering.....	29
6	Planlagte styringsmøter.....	29

1 Innledning

Tildelingsbrevet følger opp Stortingets budsjettvedtak og forutsetninger og krav som departementet utleder av dette. I tildelingsbrevet formidler Kunnskapsdepartementet styringssignaler og forventninger til Norges forskningsråd for 2023.

2 Regjeringens forskningspolitiske prioriteringer

Kunnskap og kompetanse er avgjørende for omstillingsevne og konkurransekraft. Forskning og høyere utdanning er sentralt for å realisere regjeringens satsinger. Regjeringen mener at vi fortsatt skal investere mye i forskning og høyere utdanning. Samtidig blir det økonomiske handlingsrommet i statsbudsjettene mindre i årene som kommer. Regjeringen må derfor også finne rom for å prioritere viktige forsknings- og høyere utdanningssatsinger innenfor gjeldende budsjettammer framover.

Regjeringen har lagt fram *Langtidsplan forskning og høyere utdanning 2023–2032* med tre overordnede mål og seks tematiske prioriteringer. Samlet dekker målene og prioriteringene de områdene som regjeringen mener det er viktigst med kunnskapsutvikling på framover, og planen gir forutsigbarhet om prioriteringene i forskningspolitikken. Norges forskningsråd er en sentral aktør med kraftfulle virkemidler i det norske forsknings- og innovasjonssystemet. Rådet er dermed et viktig verktøy for å nå regjeringens forskningspolitiske mål og prioriteringer i langtidsplanen, og regjeringen forventer at rådet bidrar til oppfølgingen av langtidsplanen innenfor rammen av de målene som er satt for rådet i tildelingsbrevet. Langtidsplanen understreker betydningen av tverrfaglighet og at en slik tilnærming må inkludere samfunnsvitenskapelige, humanistiske og juridiske perspektiver. Regjeringen forventer at alle forskningssatsinger som Forskningsrådet støtter som hovedregel skal være tverrfaglige. Regjeringen vil videre at offentlig finansiert forskning skal være tilgjengelig og forventer at Forskningsrådet viderefører sitt arbeid for åpen forskning.

Forskningsrådets virkemidler er viktige for å legge til rette for å styrke næringslivets egen innsats for forskning og forskningsdrevet innovasjon. Regjeringen er opptatt av at næringslivet skal forske mer enn det gjør i dag og vil derfor legge fram en strategi med mål om at forskning og utvikling i næringslivet skal utgjøre 2 prosent av BNP. Kunnskapsdepartementet forventer at Forskningsrådet bidrar i arbeidet.

Internasjonalisering er en forutsetning for kvalitet i norsk forskning og høyere utdanning. Samarbeid med internasjonale kunnskapsmiljøer har positive ringvirkninger på kvaliteten i norske fagmiljøer, samtidig som det bidrar til å gi verdifull kompetanse om de komplekse utfordringene verden står overfor. Forskningsrådet har vært viktig for at norske aktører har lykket så godt i Horisont 2020 og fått en god start i Horisont Europa. Regjeringen forventer at virksomhetene under Kunnskapsdepartementet bidrar til styrket deltakelse i EUs programmer for utdanning, forskning og innovasjon og aktiv deltakelse i samarbeidet om politikk og rammebetingelser gjennom Det europeiske forskningsområdet og Det europeiske utdanningsområdet. Regjeringen forventer også at virksomhetene bidrar til å styrke samarbeidet med strategisk viktige land utenfor Europa.

Regjeringen er opptatt av at Forskningsrådet i sin tilskuddsvirksomhet bidrar til størst mulig grad av forutsigbarhet og stabilitet for forskningsmiljøene. Forskningsrådet må ha tilfredsstillende intern styring og kontroll, slik at virksomheten når målene på en effektiv måte og drives i samsvar med gjeldende regelverk og rammebetingelser. Vi viser til nærmere omtale i punkt 4.

Videre er regjeringen opptatt av å ha et forskningssystem i god balanse. Regjeringen vurderer endringer i forskningssystemet for at ulike virkemidler og aktører kan bidra til å nå de forskningspolitiske målsettingene enda bedre enn i dag. Regjeringen tar sikte på å legge fram en stortingsmelding om dette i løpet av våren 2025. I denne forbindelse skal Forskningsrådets roller og funksjoner i det norske forskningssystemet gås gjennom. Denne gjennomgangen vil være et viktig kunnskapsgrunnlag for stortingsmeldingen.

Den nye språkloven ble gjeldende fra 1. januar 2022 og skal sikre bruk av norsk språk på alle områder i samfunnet. Kunnskapsdepartementet forventer at Forskningsrådet bidrar til å styrke norsk som fagspråk som del av ambisjonen om å ta forskningen mer i bruk i det norske samfunnet.

3 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd

Nedenfor følger mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Forskningsrådets virksomhet i 2023. Mål, strategiske områder og fast styringsinformasjon er det samme som for 2022, mens tilleggsinformasjonen er ny for 2023. Kunnskapsdepartementet vil ta initiativ til en prosess med departementene og Forskningsrådet i løpet av vinteren/våren 2023 for å vurdere endringer i styringssystemet som helhet, inkludert vurdering av mål og strategiske områder.

3.1 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for 2023

For mer utfyllende beskrivelser av mål, strategiske områder og styringsinformasjon i form av fast monitorering, viser vi til fjorårets tildelingsbrev fra Kunnskapsdepartementet som etatsstyrer.

Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet

Forskningsrådet skal tildele etter konkurranse, og skal identifisere og støtte forskning av høy vitenskapelig kvalitet. Forskningsrådet skal også bidra til å forbedre den vitenskapelige kvaliteten i det enkelte forskningsmiljø eller på det enkelte forskningsområde.

Strategisk område: Verdensledende fagmiljøer

Forskningsrådet skal mobilisere talentene, bidra til kvalitetsutvikling og legge til rette for at potensialet i de fremste miljøene virkelig gjøres.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- Utvikling i publisering og siteringer fra Forskningsrådets prosjekter
- Volum på søknader og tildelte ERC-stipend, samt karakter for søknader, jf. mål 4.

Tilleggsinformasjon 2023:

- Analyse av effekten av å innføre to ulike vurderingskriterier for kvalitet i vurderingen av forskerprosjekter innenfor banebrytende forskning.

Strategisk område: Identifisering og stimulering av vitenskapelig kvalitet generelt

Forskningsrådet skal sikre god vitenskapelig kvalitet i alle sine tildelinger. Forskningsrådet skal også bidra til fornyelse ved å identifisere potensial for kvalitet og stimulere kvalitetsutvikling i forskningen.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- Monitorering av søknadsdata og resultater fra fagfellevurderingene (karakterer).

Tilleggsinformasjon 2023:

- Bibliometrisk analyse av publiseringsmønsteret for prosjekter finansiert innenfor ulike arenaer og søknadstyper.

Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet

Forskningsrådet skal utløse FoU som, på kort og/eller lang sikt, skal øke den samlede verdiskapingen i norsk økonomi.

Strategisk område: Økt konkurransevne i nytt og eksisterende næringsliv

Forskningsrådet skal utløse forskningsbasert innovasjon som gir økt konkurransevne i næringslivet. Forskningsrådet skal utløse økt FoU-innsats i bedriftene og økt kvalitet i prosjektene.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- FoU-innsatsen i foretakene med støtte sammenlignet med FoU-innsatsen i foretakene med avslåtte søknader som er vurdert som gode
- Utvikling i FoU-innsats for foretak med støtte
- Forskningsrådets vurdering av bedrifts- og samfunnsøkonomisk effekt

Følgende momenter skal også trekkes inn i vurderingen av måloppnåelse:

- Utvikling i omsetning for foretak med støtte
- Brukernes vurderinger av oppnådde resultater og betydningen av ulike former for utbytte fra prosjektet

Strategisk område: Styrket evne til omstilling i norsk økonomi

Forskningsrådet skal identifisere, bygge opp kunnskap og legge til rette for utvikling av forskningsmiljøer på områder som er viktige for omstilling i økonomien.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- Forskningsrådets bidrag for å styrke omstillingsevnen i norsk økonomi

Følgende momenter skal også trekkes inn i vurderingen av måloppnåelse:

- Forskningsrådets tildelinger og fremtidig utvikling i ulike næringer
- FoU-innsats og økonomisk utvikling i ulike næringer

Tilleggsinformasjon 2023:

- Vurdering av hvordan Forskningsrådets næringslivsportefølje treffer næringslivet i ulike deler av landet og ulike bransjer.

Strategisk område: Bedre samspill og kunnskapsoverføring mellom FoU-miljøer og næringsliv

Forskningsrådet skal fremme samspill og kunnskapsoverføring mellom offentlig finansierte forskningsinstitusjoner og næringsliv som fører til økt verdiskaping i norsk økonomi. Forskningsrådets virksomhet skal gi økt næringsrelevant kompetanse i FoU-miljøene og økt FoU-kompetanse i næringslivet. Forskningsrådet skal også bidra til at forskning ved offentlig finansierte institusjoner kommer til bedre utnyttelse i næringslivet, blant annet gjennom kommersialisering av forskningsresultater.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- Forskningsrådets bidrag for å styrke kunnskapsoverføring og samspill mellom foretak og forskningsinstitusjoner
- Private investeringer i kommersialiseringsprosjekter med støtte fra Forskningsrådet ved offentlig finansierte forskningsinstitusjoner

Følgende momenter skal også trekkes inn i vurderingen av måloppnåelse:

- Andel av prosjekter som er finansiert av andre enn Forskningsrådet

Tilleggsinformasjon 2023:

- Næringslivets deltakelse i ulike deler av Horisont Europa.
- Utviklingen i samhandling mellom UoH-sektoren, instituttsektoren, helseforetakene og næringslivet og Forskningsrådets påvirkning på samhandlingsmønsteret over tid, gjennom virkemidler for næringsrettet forskning og innovasjon.

Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer

Forskningsrådet skal finansiere forskning som er nyttig for samfunnet, og for å møte de store samfunnsutfordringene. Forskningsrådet skal finansiere forskning som er nyttig for samfunnet, og for å møte de store samfunnsutfordringene. Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning har seks tematiske prioriteringer:

- Hav og kyst
- Helse
- Klima, miljø og energi
- Muliggjørende og industrielle teknologier
- Samfunnssikkerhet og beredskap
- Tillit og fellesskap

Kunnskapsdepartementet vil komme tilbake til rapporteringskravene for dette målet.

Mål 4 Velfungerende forskningssystem

Forskningsrådet skal legge til rette for at forskningsressurser og - resultater utnyttes best mulig. Forskningsrådet skal bidra til å utvikle det nasjonale forskningssystemet, til styrket helhet og samspill, og til god interaksjon med internasjonale forskningsarenaer.

Strategisk område: Økt deltakelse i Horisont Europa

Forskningsrådet skal bidra til å mobilisere til økt deltakelse i rammeprogrammet og til at søknadene i større grad kvalifiserer til støtte.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- Deltakelsen i EU-prosjekter langs ulike dimensjoner. Skal ses i sammenheng med deltakelsen i Forskningsrådets satsinger.

Tilleggsinformasjon 2023:

- En analyse av alle EU-søknader med norsk deltakelse i perioden 2018–2023, sett opp mot sammensetningen av forskerpopulasjonen/sektorene langs ulike dimensjoner.

Strategisk område: Strukturerende endringer

Forskningsrådet skal stimulere til endringer som gjør forskningssystemet bedre i stand til å svare på forventningene i forskningspolitikken.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- Samspill mellom forskningsrådsfinansiering og annen finansiering.

Tilleggsinformasjon 2023:

- Utvikling i samhandling mellom UoH-sektoren, instituttsektoren, helseforetak og næringslivet og Forskningsrådets påvirkning på samhandlingsmønsteret over tid, gjennom virkemidler for næringsrettet forskning og innovasjon.

Mål 5 God rådgivning

Forskningsrådet skal gi råd som grunnlag for utforming av forskningspolitikken (herunder sektorvise problemstillinger), og for hvordan de gjeldende forskningspolitiske prioriteringer bør følges opp.

Strategisk område: Relevante og velbegrunnede forskningspolitiske råd til departementene

Styringsinformasjon

- Undersøkelse av departementenes syn på Forskningsrådets rådgivning på noen utvalgte områder.
- Resultater av følgeevalueringen av innføring av porteføljestyling.
- En kvalitativ vurdering av hvordan Forskningsrådet forbedrer utnyttelsen av egne data som en del av kunnskapsgrunnlaget for rådgiving, med særlig vekt på budsjettforslagene.

4 Andre områder Norges forskningsråd skal ha særlig oppmerksomhet på i 2023

Nedenfor følger en nærmere omtale av områder som skal ha særlig oppmerksomhet i 2023 og som er relevante for flere av målene.

Intern styring og kontroll

Kunnskapsdepartementet viser til omtale av Norges forskningsråd i Riksrevisjonens Dokument 1 (2022–23). Det følger av regelverket for økonomistyring i staten at alle virksomheter skal etablere rutiner og systemer for å blant annet sikre at beløpsmessige rammer ikke blir overskredet, at regnskap og informasjon om resultater er pålitelig og nøyaktig og at økonomistyringen er organisert på en forsvarlig måte og i samsvar med gjeldende regelverk. Kunnskapsdepartementet viser også til dialog om dette temaet i etatssyringsdialogen gjennom 2022. Vi viser for øvrig til gjeldende virksomhets- og økonomiinstruks for Norges forskningsråd.

Målene for Forskningsrådet er satt med grunnlag i Økonomiregelverkets § 4, der det framkommer at departementene skal fastsette overordnede mål og styringsparametere for underliggende virksomheter. Kunnskapsdepartementet forventer at Forskningsrådet vurderer om virkemidlene bidrar til å nå målene og at Forskningsrådets interne styring på en tilstrekkelig og hensiktsmessig måte følger opp kvalitet, effektivitet og regelverksetterlevelse i virksomhetens aktiviteter og leveranser. Vi viser til de generelle forventninger om intern kontroll hos statlige virksomheter i økonomiregelverkets § 14.

Videre oppfølging av fullmakt til Forskningsrådet om bruk av bevilgninger til forskningsformål

Kunnskapsdepartementet viser videre til at Stortinget, jf. Innst. 12 S (2022-2023) vedtak VIII, har gitt Forskningsrådet fullmakt i 2023 til å benytte bevilgninger som er overført til Forskningsrådet til forskningsformål i 2023 eller tidligere budsjettår til å dekke forpliktelser til forskningsprosjekter med andre formål innenfor Forskningsrådets portefølje innenfor en samlet ramme på 3 500 mill. kroner.

I Prop. 1 S (2022-23) under kap. 285 har Kunnskapsdepartementet framlagt at «*Regjeringa meiner vidare at einiskilde poster må kunne ha negative avsetningar fram til forslag til ny budsjettmodell for Forskningsrådet kan leggast fram for Stortinget i samband med statsbudsjettet for 2024*». Dette innebærer at enkelte poster kan ha eller få negative avsetninger som følge av de utlysningene og tildelingene som ble gjennomført før økonomisituasjonen ble gjort kjent i forbindelse med Stortingets behandling av revidert nasjonalbudsjett, og at det ikke settes noen frist for når alle postene må være i balanse.

Kunnskapsdepartementet understreker imidlertid at dette ikke innebærer at Forskningsrådet etter framleggelsen av budsjettproposisjonen, kan lyse ut og tildele midler som *vil øke de negative avsetningene ytterligere eller skape nye negative avsetninger*. Vi viser her til proposisjonen der det understrekes at Kunnskapsdepartementet forventer at Forskningsrådet fortsatt setter i verk tiltak, herunder reduksjon i utlysninger og tildelinger, for å tilpasse aktivitetsnivået til bevilgningsnivået. Kunnskapsdepartementet forutsetter videre at Forskningsrådet i sine planer innretter virksomheten slik at situasjonen med negative avsetninger på de aktuelle postene kan løses uten tilleggsbevilgninger ut over den ettårige bevilgningen som er vedtatt for 2022. Utlysningsplaner, nye søknadsrunder og tildelinger skal gjennomføres i tråd med dette. Forskningsrådet kan lyse ut og tildele midler fra poster som har negativ avsetning, eller forventet negativ avsetning som følge av forpliktelser inngått før RNB 2022, men forventede forpliktelser som følge av framtidige utlysninger må da ligge under bevilgningsnivået slik at de negative avsetningene kan reduseres over tid. Konsekvensene av dette må drøftes med bevilgende departement der det er aktuelt, og Forskningsrådet må legge til grunn de bevilgningsmessige rammene som vedtas av Stortinget i statsbudsjettet for 2023 når de vurderer hensiktsmessig nivå på framtidige utlysninger for de ulike departementenes bevilgning.

Som videre oppfølging av bruken av fullmakten, ber Kunnskapsdepartementet om at Forskningsrådet i 2023 rapporterer kvartalsvis på utviklingen i forbruk, inngåtte forpliktelser og prognoser for avsetninger for alle departementer. Forskningsrådet må kommentere særskilt på negative avsetninger og omtale arbeidet med å redusere disse. Departementet ber om at slik rapport foreligger ti virkedager etter kvartalets utløp. Kunnskapsdepartementet vil på bakgrunn av denne rapporteringen og sammen med berørte departementer ha fast kontakt med Forskningsrådet gjennom året om utviklingen.

Kunnskapsdepartementet ønsker å drøfte Forskningsrådets budsjett for 2023. Som grunnlag for drøftingen ber vi Forskningsrådet legge fram oppdaterte prognoser for forpliktelser og utbetalinger, både samlet sett og for de enkelte postene, så raskt som mulig i januar 2023. Fullmakten og engangsbevilgningen til kap. 285 som ble gitt i forbindelse med nysalderingen 2022, skal inngå som en del av premissgrunnlaget for prognosen. Når Forskningsrådet har levert, vil departementet kalle inn til et møte med Forskningsrådet og relevante departementer.

Det vises til nærmere omtale under punkt 3.1.3 i del to av dette tildelingsbrevet om at Kunnskapsdepartementet fram til 2024-budsjettet vil vurdere bruken av 53-posten som en del av arbeidet med ny budsjettmodell og poststruktur for Forskningsrådet. En eventuell omdisponering mellom formål som følge av frihetsgrader på kap. 285 i 2023, inkludert frihetsgrader som følge av engangsbevilgningen i nysalderingen, skal drøftes særskilt med Kunnskapsdepartementet før dette besluttes endelig.

EUs rammeprogram for forskning og innovasjon

Mobilisering og støtte til deltakelse i Horisont Europa krever et tett og godt samarbeid mellom Forskningsrådet og Innovasjon Norge. Departementet forutsetter at dette samarbeidet fortsetter i 2023, både nasjonalt og i Brussel. Kunnskapsdepartementet forutsetter videre at Forskningsrådet og Innovasjon Norge fortsetter arbeidet med å videreutvikle det nasjonale støtteapparatet for Horisont Europa, i tråd med forventningene og tiltakene i strategien for norsk deltakelse i Horisont Europa og Det europeiske forskningsområdet. Som det framgår av Prop. 1 S settes rammen for Retur-EU til 500 mill. kroner fra og med 2023. For prosjekter etablert i 2022 og senere vil Retur-EU utbetalingene til forskningsinstituttene skje i tre like rater, i starten av hvert av de påfølgende årene. Departementet forventer også at Forskningsrådet, i samarbeid med Innovasjon Norge, Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse og øvrige relevante virkemiddelaktører med ansvar for oppfølgingen av EU-programmer Norge deltar i, bidrar til at aktørene får informasjon om og veiledning i mulighetene til å utnytte synergiene mellom Horisont Europa og andre EU-programmer.

Samfunnsoppdrag

I den nye langtidsplanen for forskning og høyere utdanning har regjeringen lansert to målrettede samfunnsoppdrag som et nytt virkemiddel: et samfunnsoppdrag om at alt fôr til husdyr og oppdrettsfisk skal komme fra bærekraftige kilder, og et samfunnsoppdrag om å inkludere flere barn og unge i utdanning, arbeids- og samfunnsliv. Forskningsrådet skal bidra i arbeidet med å utvikle samfunnsoppdrag som nasjonalt virkemiddel. Samfunnsoppdragene er begge tverrsektorielle og krever samarbeid mellom involverte departementer og relevante aktører. Hvert samfunnsoppdrag vil ha ett koordinerende departement. Arbeidet skal bygge på god samhandling og koordinering med relevante underliggende virksomheter slik at hele utviklingsløpet og grunnleggende kunnskapsoppbygging ses i sammenheng. Oppdraget vil bygge videre på det etablerte samarbeidet i virkemiddelapparatet, herunder det nasjonale arbeidet med EUs samfunnsoppdrag.

Kunnskapsdepartementet vil i samarbeid med de berørte departementene komme tilbake til den konkrete oppfølgingen og Forskningsrådets rolle i arbeidet med samfunnsoppdragene.

Samarbeid med øvrige virkemiddelaktører

Forskningsrådet skal fortsette å bidra i arbeidet med å videreutvikle det næringsrettede virkemiddelapparatet i samarbeid med de andre næringsrettede virkemiddelaktørene. Virkemiddelapparatet 2.0 skal utvikle seg i tråd med prinsippene om at det skal være en vei inn for brukerne gjennom mer helhetlige brukerreiser på tvers av virkemiddelapparatet for næringslivet. Videre skal virkemiddelaktørene styrke koordinering og samarbeid på tvers for å utnytte porteføljen av tilbudet mer helhetlig, herunder koordinere innsatsen for grønn omstilling i tråd med foreslått samarbeidsmodell.

Konkretisering av arbeidet med Virkemiddelapparatet 2.0 i 2023 skal fastsettes i dialog med Nærings- og fiskeridepartementet som koordinerer med berørte departementer etter en samlet vurdering av innspillet til Virkemiddelapparatet 2.0.

Arbeid for å ta ned søknadsmengden

Kunnskapsdepartementet forventer at Forskningsrådet i sitt arbeid med å videreutvikle virkemidlene og søknadssystemet iverksetter tiltak som medfører en vesentlig reduksjon av søknadsmengden. Ambisjonen på sikt er en innvilgelsesprosent på om lag 25 prosent på hver utlysning (alle utlysningene), og at ressursbruken som er knyttet til søknadsbehandlingen reduseres betraktelig, jf. også reduksjonen i bevilgning til virksomhetskostnader i 2023. Samtidig skal kvaliteten i både søknadsbehandlingen og forskningen videreutvikles. Endringer i søknadsbehandlingen og i kriterier for å søke vil påvirke forskningsmiljøene. Forskningsrådet må derfor involvere institusjoner, fagmiljøer og porteføljestyrer i utviklingsarbeidet, og holde Kunnskapsdepartementet informert. Departementet legger til grunn at endringene i første omgang rettes inn mot FRIPRO og implementeres før neste FRIPRO-utlysning som etter planen skal være høsten 2023, jf. brev av 29. september 2022.

5 Årsrapport 2023

Kunnskapsdepartementet understreker at Forskningsrådet skal legge større vekt på virkninger og effekter av sin virksomhet, og mindre vekt på aktiviteter i rapporteringen. Nærmere krav til årsrapporten framgår av *Struktur og forventninger til rapportering i årsrapporten (rapport på samlet måloppnåelse) og vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter)*, vedlegg 1.

Årsrapporten skal gi et dekkende bilde av Forskningsrådets resultater og skal gi departementene grunnlag for å vurdere ressursbruk og måloppnåelse, jf. [Bestemmelser om økonomistyring i staten](#) og Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ)s [Veiledningsnotat til årsrapport for statlige virksomheter](#). Vi viser også til punkt 9 nedenfor for

nærmere informasjon om frister og andre rapporteringskrav (administrative forhold og lovpålagt rapportering).

5.1 Årsrapporten (rapport på samlet måloppnåelse)

Årsrapporten har to hoveddeler:

- i) *Rapportering på Forskningsrådets mål*
Her skal Forskningsrådet presentere all informasjon knyttet til Forskningsrådets måloppnåelse. Mål, strategiske områder og hvilken styringsinformasjon som Forskningsrådet skal rapportere framgår i punkt 3 ovenfor
- ii) *Rapportering på oppfølging av langtidsplanen for forskning og høyere utdanning.*

Når det gjelder videre utvikling av rapport på samlet måloppnåelse, framgår departementenes forventninger i tilbakemeldingen fra etatsstyringsmøte 2022.

5.2 Vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter)

De departementsvise rapportene skal supplere rapport på samlet måloppnåelse ved å gi relevant informasjon som grunnlag for departementenes styringsmøter og arbeid med Prop.1 S. I punkt 5 *Rapportering* i departementenes tildelingsbrev framgår det hvilke sektorpolitiske prioriteringer det aktuelle departementet forventer å få rapportering på.

6 Sektoroverskridende og strategiske satsinger (kap. 285, post 53)

Det er fastsatt tre prinsipper for kap. 285, post 53 *Sektoroverskridende og strategiske satsinger* (53-posten). Det er også fastsatt tre overordnede retningslinjer for hva som skal finansieres på posten. Alle beslutninger knyttet til 53-posten skal forankres i den ordinære budsjettprosessen. Kunnskapsdepartementet har videre fastsatt rutiner for hvordan departementene og Forskningsrådet skal involveres i arbeidet med 53-posten. Av rutinene framgår det at Forskningsrådet fremmer forslag knyttet til 53-posten i sine budsjettforslag, både vekstforslag og omprioriteringsforslag (nullvekst). I budsjettforslaget må det framkomme hvor mye som frigjøres fra tidsavgrensede budsjettformål. Forskningsrådet bør så langt det er mulig inkludere en oversikt over fordelingen av tildelingen mellom de tre retningslinjene i årsrapporten (rapport på samlet måloppnåelse). En eventuell omdisponering mellom formål som følge av frihetsgrader på posten og den økte bevilgningen i forbindelse med nysalderingen skal drøftes særskilt med Kunnskapsdepartementet før endelig disponering av posten vedtas.

Kunnskapsdepartementet vil fram til 2024-budsjettet vurdere bruken av 53-posten som en del av arbeidet med ny budsjettmodell og poststruktur for Forskningsrådet. Kunnskapsdepartementet vil be Forskningsrådet om innspill til dette arbeidet, inkludert en

vurdering av hvorvidt bruken av posten slik den er i dag, for å sikre at bruken er i tråd med formålet for posten og støtter sektoroverskridende og strategiske satsinger. Se også nærmere omtale i vedlegg 2.

7 Felles post for virksomhetskostnader (kap. 285, post 55)

Kap. 285, post 55 Virksomhetskostnader skal dekke kostnader til drift av Forskningsrådet, dvs. kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

Kunnskapsdepartementet legger til grunn at finansiering av forskning og overordnet forskningspolitisk rådgivning og sektorpolitisk rådgivning har høyest prioritet blant Forskningsrådets oppgaver. Forskningsrådet skal fortsatt ivareta en rekke oppgaver for departementene, f.eks. sekretariatsfunksjoner for Skattefunn-ordningen og flere av 21-strategiene, oppgaver i forvaltningen av de regionale forskningsfondene og allmennrettet formidlingsarbeid.

Forskningsrådet skal også videreføre sitt internasjonale arbeid for departementene med sikte på bistand og mobilisering til internasjonalt forskningssamarbeid, både i og utenfor Europa. Forskningsrådet spiller en viktig rolle i oppfølgingen av Panorama-strategien. Forskningsrådet skal prioritere forskningssamarbeidet med de prioriterte samarbeidslandene, og departementet forventer at Forskningsrådet deltar og bistår i forbindelse med aktiviteter rettet mot de prioriterte samarbeidslandene i samarbeid med andre relevante aktører.

Forskningsrådet står foran betydelige omstillinger for å tilpasse seg reduserte virksomhetskostnader, og 2023 blir et omstillingsår. Dette kan påvirke leveransene fra Forskningsrådet til departementene. Departementet forventer at Forskningsrådet har en samlet og helhetlig prioritering av utgifter og aktiviteter, og at Forskningsrådet tydeliggjør hvilke oppgaver/tjenester det enkelte departement kan forvente i 2023. Omstilling til et lavere kostnadsnivå skal ta utgangspunkt i alle Forskningsrådets aktiviteter og tjenester som finansieres over virksomhetsbudsjettet. I den grad det oppstår prioriteringsutfordringer innenfor rammen av midlene på denne posten, skal Forskningsrådet og departementene ta dette opp med Kunnskapsdepartementet i tilknytning til den ordinære styringsdialogen, jf. retningslinjene for styring av virksomhetskostnader i Forskningsrådet.

7.1 Krav og nye oppdrag fra departementene i 2023

Her samles krav og nye oppdrag som departementene har meldt inn til Kunnskapsdepartementet i forbindelse med arbeidet med tildelingsbrev for 2023. Disse er delt inn i to kategorier:

- 1) Krav og endringer i oppdrag som er vurdert å falle innenfor rammen av virksomhetskostnadene
- 2) Nye krav og oppdrag der økte virksomhetskostnader dekkes av departementene

Krav og endringer i oppdrag som faller innenfor rammen av virksomhetskostnadene er omtalt nærmere i tabellen under:

Oppdrag	Departement	Utfyllende informasjon
Strategi for næringslivets FoU	KD	KD forventer at Forskningsrådet bidrar i arbeidet.
Systemmeldingen	KD	KD forventer at Forskningsrådet setter av kapasitet og vil komme nærmere tilbake med bestilling
HelseOmsorg21-monitor	HOD	HOD ber om at Forskningsrådet innenfor rammen til HelseOmsorg21-monitoren synliggjør tilgjengelige data om forskningsaktivitet fra nasjonale kompetansetjenester og -sentre innenfor og utenfor spesialisthelsetjenesten, som en del av videreutviklingen av HelseOmsorg21-monitor.
Oppfølging av KLDs kunnskapsstrategi 2021-2024	KLD	Norges forskningsråd skal bistå KLD i arbeidet med oppfølging av KLDs kunnskapsstrategi 2021-2024, på relevante områder. Omfanget av oppdraget vil diskuteres nærmere med Forskningsrådet slik at det holdes på et nivå innenfor gjeldende rammer.
Bedre kunnskap i kriser	KD	KD viser til kjernegruppen for et bedre kunnskapssystem for håndtering av kriser og ekspertrapportene som kjernegruppen mottok i juni 2022 om effektiv og sikker infrastruktur og juridiske og etiske problemstillinger knyttet til deling av data i kriser. Forskningsrådet bes om å utrede et mulig rammeverk for hvordan analysekapasitet (folk) og -infrastruktur raskt kan oppskaleres i kriser. Utredningen bør inneholde vurderinger av muligheter for oppskalering ved behov for styrket kapasitet i departementene, i underliggende organer, utsetting av oppdrag samt tilgang til forsknings- og datainfrastruktur. Endelig innretting av arbeidet avklares etter nærmere dialog. Resultatene av arbeidet skal presenteres i en rapport innen 1. november 2023.
Endringer i budsjetteringen av Forskningsrådet	KD	I forbindelse med regjeringens arbeid med mulig ny budsjettmodell, må Forskningsrådet vurdere endringer og hva som må til for en ev. overgang til ny modell.
Åpen forskning	KD	HK-dir, Sikt og Forskningsrådet skal bistå forskningsinstitusjonene med å utarbeide en strategi for norsk vitenskapelig publisering etter 2024 og en plan for å nå målene i en slik strategi.

Oppfølging av stortingsmelding om helsenæringen	NFD	Forskningsrådet bes videreføre oppfølgingen av relevante tiltak i helsenæringsmeldingen, inkludert faglig samarbeid med andre aktører for å videreføre Pilot Helse. Forskningsrådet har levert rapporten «Kartlegging av potensialet for økt samhandling med helsenæringen i relevante deler av instituttsektoren». Forskningsrådet bes følge opp rapporten i dialog med aktuelle aktører på egnet vis.
Havsekretariatet	NFD	Det vises til opprettelsen av et havsekretariat i Forskningsrådet og oversendt mandat. Vi forutsetter at havsekretariatets arbeid videreføres i tråd med mandatet.
JPI Oceans	NFD	Det europeiske fellesprogrammet JPI Oceans er et viktig tiltak for å styrke og koordinere det langsiktige samarbeidet om marin og maritim forskning i Europa. Norge har en viktig faglig og administrativ rolle i dette samarbeidet som skal videreføres i 2023. NFD ber derfor Forskningsrådet videreføre arbeidet med å støtte initiativet, blant annet med bemanning av nordmenn i sekretariatet i tiden framover. Arbeidet med JPI Oceans ses i sammenheng med norsk oppfølging av Horisont Europa-partnerskapet for en bærekraftig blå økonomi og EUs samfunnsoppdrag Sunne hav og vann innen 2030.
Partnerskap om bærekraftig blå økonomi i Horisont Europa	NFD	Midler til oppfølging av partnerskap om bærekraftig blå økonomi i Horisont Europa er rammeoverført til Forskningsrådets virksomhetsbudsjett over KDs kap. 285 post 55, og Forskningsrådet bes om å følge opp norsk innsats inn mot partnerskapet.
En vei inn og felles førstelinjetjeneste	NFD	Forskningsrådet skal bidra i arbeidet med en felles digital inngang og en felles førstelinjetjeneste til det næringsrettede virkemiddelapparatet sammen med Innovasjon Norge.
Måling av kvinners bruk av virkemiddelapparatet	NFD	Forskningsrådet bes om å delta i arbeidet ledet av Innovasjon Norge om måling av kvinners andel av virkemidlene som Forskningsrådet, Innovasjon Norge og Siva forvalter. Innovasjon Norge er bedt om å slutføre arbeidet med forslag til et sammenliknbart system som skal registrere kvinners andel av bruk av de virkemidler forvaltet av aktørene. Det kan bygges videre på tidligere arbeid i 2021. Det vektlegges at måling av kvinners andel skal være mest mulig sammenliknbart på tvers av virkemidlene i Innovasjon Norge, Siva og Forskningsrådet og muliggjøre en samordnet rapportering av denne andelen
Sekretariat for internasjonalt	OED	Forskningsrådet skal ha ansvar for sekretariatet også i 2023. Det er rammeoverført 2 mill. kroner til KDs kap. 285 post 55

forskningssamarbeid på energiområdet		
--------------------------------------	--	--

Nye krav og oppdrag der økte virksomhetskostnader dekkes av departementene:

Oppdrag	Departement	Utfyllende informasjon
Etablering av nasjonalt koordineringssenter for cybersikkerhet	JD	Det planlegges for at NSM og NFR utpekes til å være det nasjonale koordineringssenteret for cybersikkerhet for hele programperioden til DIGITAL, dvs. ut 2027. Rammen for oppdraget er 1,2 mill. kroner for å dekke et årsverk til dette arbeidet.
Talentsenter i realfag	KD	KD vil gjennomgå ordningen med sikte på å overføre ordningen fra U-dir. til Forskningsrådet. KD vil også komme tilbake til spørsmålet om dekning av virksomhetskostnader.
Fagfelleevaluering	KLD	Gjennomføre en naturvitenskapelig fagfelleevaluering av fagsystemet for økologisk tilstand. Rammen for oppdraget er inntil 2 mill. kr og vil dekkes av KLD
Administrativ oppfølging av Mission Innovation Zero-Emission Shipping	KLD	Norges forskningsråd bes om å øke den administrative oppfølgingen av Mission Innovation Zero-Emission Shipping. KLD rammeoverførte 1,5 mill. kroner til KDs kap. 285 post 55 i forbindelse med revidert budsjett 2022 og vil overføre ytterligere 1,5 mill. kroner i 2023.
Prosess 21	NFD	Industriforumet Prosess21 er videreført i treårsperioden 2022–2024 med et nytt mandat og en årlig grunnfinansiering på 3,1 mill. kroner. Sekretariatsansvaret for Prosess21 er plassert hos Forskningsrådet. Det medfører økte virksomhetskostnader for Forskningsrådet i treårsperioden på til sammen 9,3 mill. kroner. 3,1 mill. kroner for 2023 er rammeoverført til KD fra NFDs kapittel 900, post 21.
Grønn plattform	NFD	Det ble i 2022 rammeoverført 4,1 mill. kroner til KD for dekke Forskningsrådets kostnader med drift av oppdraget knyttet til Grønn plattform, inkludert utvikling av rapportering. Dette videreføres dermed i 2023.
Kunnskapsstrategi for transportsektoren	SD	I Nasjonal transportplan er det varslet at det skal utarbeide[s] en kunnskapsstrategi som kan gi et samlet utfordringsbilde og strategisk retning for forskningsinnsatsen i transportsektoren. SD tar sikte på å betale for innsats fra Norges forskningsråd til arbeidet med en ny FOU-strategi. Vi vil komme tilbake med en endelig avklaring om slik bistand tidlig i 2023.

8 Administrative fullmakter

Stortinget har gitt virksomheten fullmakter som fornyes for ett år av gangen i forbindelse med Stortingets behandling av statsbudsjettet. I tillegg har departementet delegert administrativ fullmakt til virksomheten. Oversikt over delegerte fullmakter følger vedlagt.

9 Andre krav og forventninger

9.1 Fellesføringer fra regjeringen

9.1.1 Lærlinger og studenter

Statlige virksomheter skal ha lærlinger tilknyttet seg. Virksomheter med mer enn 30 ansatte skal til enhver tid ha minst en lærling, og større virksomheter skal ha flere enn en lærling. Virksomheten skal også hvert år vurdere om det er mulig å tilby opplæring i nye lærefag og om antall lærlinger kan økes. Alle statlige virksomheter skal knytte seg til opplæringskontoret OK stat eller et annet opplæringskontor. I tillegg ber vi om at virksomheten arbeider for å ta imot studenter i praksis i tråd med intensjonene i Meld. St. 16 (2020-2021) Utdanning for omstilling – økt arbeidslivsrelevans i høyere utdanning.

I årsrapporten for 2023 skal Forskningsrådet rapportere følgende: Antall lærlinger, og hvilke tiltak som er gjennomført for å øke antall lærlinger og eventuelt innenfor hvilke fag samt hvilket opplæringskontor virksomheten er tilknyttet. Forskningsrådet skal også rapportere på arbeidet med å ta imot studenter i praksis. Virksomheter som ikke har oppfylt kravene, må redegjøre for årsaken til dette og for hva de har gjort for å oppfylle kravene.

9.1.2 Redusere konsulentbruken

Arbeidet med effektivisering utgjør en integrert del av den ordinære styringsdialogen mellom departement og virksomhet og følger de alminnelige prinsippene for styring i staten. Forskningsrådet skal arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes.

Forskningsrådet skal i årsrapporten for 2023 rapportere om konsulentbruken, under dette om iverksatte tiltak og konkrete resultater i arbeidet med å følge opp fellesføringen. Dersom det er fagområder og/eller kompetanseområder i virksomheten der en benytter konsulenter i særlig grad, skal bakgrunnen for dette omtales nærmere. Virksomheten skal som en del av rapporteringen også gi en overordnet omtale av ev. kjøp av konsulenttjenester fra kommunikasjonsbransjen (alle typer kommunikasjonstjenester) i 2023 og opplyse om totalbeløp for kjøp av slike tjenester.

9.1.3 Virksomheter skal vurdere mulighetene for desentralisert arbeid og legge til rette for dette der det er formålstjenlig

Forskningsrådet skal vurdere muligheter for økt bruk av desentralisert arbeid, med det formål å oppnå mer desentralisering av statlige arbeidsplasser og styrke lokale fagmiljø, som kan gi distriktpolitisk gevinst. Dette vil være særskilt aktuelt i forbindelse med utlysning av stillinger, men kan også være aktuelt for allerede ansatte som ønsker dette. Slikt desentralisert arbeid bør fortrinnsvis kombineres med muligheten til å tilhøre et lokalt kontorfellesskap der det er tilgjengelig. Dersom økt bruk av desentralisert arbeid ikke lar seg gjennomføre i virksomheten, skal dette begrunnes særskilt. Eksempler på dette vil være dersom det medfører at virksomheten ikke kan levere godt på sine hovedoppgaver. Forskningsrådets ledelse har ansvar for å legge rammene rundt hvordan økt bruk av desentralisert arbeid skal gjennomføres i sin virksomhet etter drøftelser med ansatte og deres organisasjoner. Dette må gjøres ut fra juridisk rammeverk, arbeidsfelt, oppgaver og kompetansebehov.

Forskningsrådet skal i årsrapporten redegjøre for sin vurdering av mulighetene for desentralisert arbeid, omfang og bruk av desentralisert arbeid i virksomheten og erfaringene med dette. Dersom virksomheten ikke har hatt økning i desentralisert arbeid eller dersom bruken har gått ned, skal det særskilt gjøres rede for årsakene til dette. Departementet skal sammenfatte rapportene fra sine virksomheter. Kommunal- og distriktsdepartementet skal på grunnlag av disse gjøre en samlet vurdering av erfaringer med slikt desentralisert arbeid i statlige virksomheter.

9.2 Andre krav

9.2.1 Sikkerhet og beredskap

[Styringsdokument](#) for arbeidet med sikkerhet og beredskap i Kunnskapsdepartementets sektor skal ligge til grunn for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap, nasjonal sikkerhet, informasjonssikkerhet og personvern. Rapporteringskravene nedenfor gjenspeiler krav som stilles i styringsdokumentet.

Høyere utdannings- og forskningssektoren må ved inngåelse av samarbeid ta hensyn både til grunnleggende akademiske normer og verdier, og til nasjonale interesser, herunder sikkerhetsinteresser, jf. prinsippet om ansvarlig internasjonalt samarbeid. Sektoren er blant annet underlagt eksportkontrollregelverket og må påse at det ikke overføres kunnskap om varer og teknologi som omfattes av regelverket eller som er underlagt sanksjoner og restriktive tiltak.

Med hensyn til nasjonal sikkerhet skal virksomheten rapportere årlig på status for sikkerhetstilstanden til Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM). Gitt den gjeldende sikkerhetssituasjonen har departementet også behov for svar på noen spørsmål som gjelder nasjonal sikkerhet.

Med et skjerpet sikkerhetsbilde forutsettes det at Forskningsrådet holder seg oppdatert om trusselvurderinger fra nasjonale fagmyndigheter.

Forskningsrådet skal i årsrapporten for 2023 rapportere om følgende:

1. Har virksomheten kartlagt egne verdier og avhengigheter? Dersom verdivurderingen ikke er gjennomført, hvilke planer har Forskningsrådet for dette arbeidet?
2. Når reviderte Forskningsrådet sist sin ROS-analyse? Hvilke områder er identifisert som de med høyest risiko for virksomheten?
3. Beskriv de viktigste læringspunktene fra krise- og beredskapsøvelser som er gjennomført i 2023.
4. Redegjør for arbeidet med å utarbeide et styringssystem for sikkerhet, herunder hvordan dette samordnes med ledelsessystem for informasjonssikkerhet og virksomhetsstyringen for øvrig. (jf. styringsdokumentets kap 7).

9.2.2 Informasjonssikkerhet og personvern

Policy for informasjonssikkerhet og personvern skal ligge til grunn for Forskningsrådets arbeid innenfor disse forvaltningsområdene. HK-dir har ansvaret for å følge opp etterlevelsen av policyen. I lys av det skjerpede trusselbildet internasjonalt og vår økende avhengighet av digital teknologi, forventer departementet at Forskningsrådet styrker sitt arbeid med å forebygge, oppdage og håndtere alvorlige IKT-sikkerhetshendelser og brudd på personopplysningssikkerheten. I den forbindelse er behovet for tilfredsstillende kontinuitets- og beredskapsplaner særlig viktig. Forskningsrådet skal følge opp de anbefalinger som HK-dir gir for arbeidet med informasjonssikkerhet og personvern.

9.2.3 Likestilling og mangfold

Det forventes at virksomhetene underlagt Kunnskapsdepartementet jobber systematisk med å sikre likestilling på alle nivåer i virksomheten. Det forventes også at virksomhetene jobber systematisk med hvordan man skal gjenspeile mangfoldet i befolkningen, og arbeider aktivt med tiltak for å rekruttere bredt og mangfoldig på alle nivåer i organisasjonen.

9.2.4 FNs bærekraftsmål

Våren 2022 ble *Meld. St. 40 (2020–2021) Mål med mening — Norges handlingsplan for å nå bærekraftsmålene innen 2030* behandlet av Stortinget. Kunnskapsdepartementet har et særlig ansvar for å følge opp bærekraftsmål 4 om god utdanning, men flere mål er relevante for kunnskapssektoren. Utdanning og forskning står sentralt i utviklingen av et mer bærekraftig og kunnskapsbasert samfunn. Forskningsrådet skal i årsrapporten for 2023 beskrive hvordan virksomheten bidrar til å nå bærekraftsmålene innen 2030 og gi en vurdering av eventuelle utfordringer og forslag til tiltak innen sitt ansvarsområde.

9.2.5 Klima og miljø

Norge skal kutte 55 prosent av sine klimagassutslipp innen 2030. Virksomhetene underlagt Kunnskapsdepartementet skal gjøre sin del og være ledende så langt det lar seg gjøre i dette arbeidet.

9.2.6 Lærlinger og studenter

Statlige virksomheter skal ha lærlinger tilknyttet seg. Virksomheter med mer enn 30 ansatte skal til enhver tid ha minst en lærling, og større virksomheter skal ha flere enn en lærling. Virksomheten skal også hvert år vurdere om det er mulig å tilby opplæring i nye lærefag og om antall lærlinger kan økes. Alle statlige virksomheter skal knytte seg til opplæringskontoret OK stat eller et annet opplæringskontor. I tillegg ber vi om at virksomheten arbeider for å ta imot studenter i praksis i tråd med intensjonene i Meld. St. 16 (2020-2021) Utdanning for omstilling – økt arbeidslivsrelevans i høyere utdanning.

I årsrapporten for 2023 skal virksomheten rapportere følgende: Antall lærlinger, og hvilke tiltak som er gjennomført for å øke antall lærlinger og eventuelt innenfor hvilke fag samt hvilket opplæringskontor virksomheten er tilknyttet. Virksomheten skal også rapportere på arbeidet med å ta imot studenter i praksis. Virksomheter som ikke har oppfylt kravene, må redegjøre for årsaken til dette og for hva de har gjort for å oppfylle kravene.

10 Etatsstyringsmøtet

Kunnskapsdepartementet vil på etatsstyringsmøtet i 2023 ha strategisk dialog om Forskningsrådets måloppnåelse og forventninger om framtidig utvikling og prioriteringer, inkludert virksomheten i Forskningsrådet. Kunnskapsdepartementet vil i forkant involvere de øvrige departementene i forberedelsene. Etatsstyringsmøtet er berammet til **onsdag 7. juni 2023 kl. 09:00-11:00**. Møtet vil finne sted i Kunnskapsdepartementets lokaler, Kirkegata 18.

Kunnskapsdepartementet legger opp til en omforent dagsorden for etatsstyringsmøtet. Vi ber om at strategisk viktige saker og deltakerliste sendes departementet senest en måned før etatsstyringsmøtet. Kunnskapsdepartementet vil sende Forskningsrådet dagsorden for møtet i god tid. Departementet forventer bred deltakelse fra Forskningsrådets styre.

11 Frister

Leveranse	Frist	Mottakere	Utfyllende informasjon
Delårsregnskap per 1. tertial 2023	1. juni 2023	DBH	Eget brev fra KD.
Delårsregnskap per andre tertial 2023	1. oktober 2023	DBH	Eget brev fra KD
Årsregnskap 2023	1. mars 2024	DBH	Eget brev fra KD

Årsrapport 2023 (rapport på samlet måloppnåelse)	15. mars 2024	Departementene, DBH	Viser til forventinger til årsrapport under punkt 5.1. Oversikt over overførte midler fordelt på poster i statsbudsjettet skal framkomme i note i årsregnskapet.
Vedlegg til årsrapport (departementsvise rapporter)	1. mai 2024	Departementene	
Samlerapport om de regionale forskningsfondenes virksomhet i 2023	1. juni 2024	KD	Forskningsrådet skal rapportere om forskningsfondenes virksomhet, sitt samarbeid med fondene og for bruken av midlene tildelt Forskningsrådet til dekking av administrative oppgaver, jf. "Retningslinjer for regionale forskningsfond" fastsatt av Kunnskapsdepartementet 23.10.2009.
Årsrapport for forskningsinstituttene 2023	30. juni 2024	Departementene	Omfanget av denne årsrapporten kan eventuelt reduseres etter nærmere avtale mellom Kunnskapsdepartementet og Forskningsrådet.
Vedtatt budsjett for 2023	1. mars 2023	Departementene	Budsjettet skal inneholde en redegjørelse for hvordan Forskningsrådet vil følge opp de prioriteringer som er gitt i Prop. 1 S (2022-2023) og i departementenes tildelingsbrev. I budsjettet skal det avslutningsvis gis en departementsvis oversikt over endelig fordeling av tildelt budsjetttramme på porteføljer og kap. og post. Oversikten skal gi informasjon om de ulike budsjettformålenes totale budsjetttramme samt vise hvor stor andel hvert departement har i de ulike budsjettformålene. Dokumentet skal inneholde en oversikt over alle budsjettformålenes budsjett for 2021, budsjett for 2022 og disponibelt budsjett 2023 (som inkluderer avsetninger fra tidligere år).
Budsjettforslag 2025	1. nov. 2023	Departementene	<p>Budsjettforslaget skal inneholde:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Budsjettforslag 2025 for nullvekst. Forslaget skal inkludere prognoser for utbetaling og forpliktelser for 2025, 2026 og 2027 per portefølje (se over ang budsjettformål) og per post. Dersom det foreslås omprioriteringer innenfor post og eller mellom poster, skal det synliggjøres hvor frihetsgraden er, evt. hva som nedprioriteres. - Forslag til satsinger finansiert gjennom økt bevilgning - Oppfølging av langtidsplanen for forskning og høyere utdanning <p>Det stilles stadig større krav til det faglige grunnlaget for forslag til satsinger på forskning og innovasjon. Forskningsrådets budsjettråd bør spille kunnskapsbaserte vurderinger av kortsiktige og langsiktige forskningsbehov. KD viser også til tilbakemelding fra etatsstyringsmøtet 2022 og retningslinjer for satsingsforslag som vil ha konsekvenser for Forskningsrådets arbeid med budsjettforslaget, jf. utredningsinstruksen.</p>

Standardiserte økonomiske nøkkeltall	21. februar 2023		Nettobudsjetterte virksomheters utgifter og inntekter skal synliggjøres for å gi et best mulig bilde av statens samlede inntekter og utgifter for virksomheter som omfattes av statsbudsjettet, jf. rundskriv R-10/2022 (statsregnskapet 2022) og R-9/2022 (statsbudsjettet 2024). Forskningsrådets frist til KD for endelige tall til statsregnskapet er 21. februar. Det skal også rapporteres til regjeringens marskonferanse, dette har frist 10. februar, og kan eventuelt være foreløpige tall.
--------------------------------------	------------------	--	---

Innholdsfortegnelse del 2

1	Innledning	22
2	Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd.....	22
3	Tildelinger og fullmakter for 2023.....	23
4	Felles post for virksomhetskostnader.....	29
5	Rapportering.....	29
6	Planlagte styringsmøter	29

1 Innledning

Stortinget har gjort vedtak om bevilgning for 2023, jf. Innst. 12 S (2022–2023), Prop. 1 S (2022–2023).

2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd

Forskningsrådet har fem mål:

- Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet
- Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet
- Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer
- Mål 4 Et velfungerende forskningssystem
- Mål 5 God rådgivning

Vi viser også til del 1 av dette tildelingsbrevet for en nærmere omtale av målene, strategiske områder og styringsinformasjon.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Kunnskapsdepartementet

Kunnskapsdepartementet har nytt målbilde fra 2023 som gjelder for hele kunnskapssektoren og alle Kunnskapsdepartementets underliggende virksomheter. De tre overordnede målene for kunnskapssektoren er:

- Kunnskap legger grunnlag for demokrati, velferd, omstilling og bærekraft
- Samfunnet og arbeidslivet har tilgang på relevant kompetanse
- Kunnskapssektoren utjevner sosiale og geografiske forskjeller

De tre hovedmålene beskriver samfunnsoppdraget til Kunnskapsdepartementet og blir utdypet gjennom undermål for de ulike politikkområdene.

- Flere synlige og fremragende forskningsmiljøer
- Flere deltar i internasjonale lærings- og forskningsmiljøer

- Kunnskapssektoren har tilbud av høyere kvalitet
- Kompetanseheving og livslang læring er mer tilgjengelig for alle over hele landet
- Sterkere felles opplærings- og utdanningsmiljøer som fremmer inkludering, motivasjon og mestring
- Medarbeidere i kunnskapssektoren har mer relevant kompetanse
- Opplæring og utdanning som gir flere relevant kvalifisering
- En mer samordnet og tidligere innsats for alle barn og unge

Virksomhetene spiller en viktig rolle for å nå målene. Det er viktig med godt samspill mellom Kunnskapsdepartementets underliggende virksomheter slik at alle bidrar til hverandres måloppnåelse.

Kunnskapsdepartementets midler til Forskningsrådet skal i særlig grad bidra til å finansiere:

- Langsiktig, grunnleggende forskning, dvs. ansvar for grunnforskning (i hovedsak bevilgningene på kap. 285 post 52).
- Sektoroverskridende satsinger og instituttbevilgninger og særlige tiltak som skal styrke virksomheten til universiteter og høyskoler (i hovedsak bevilgningene på kap. 285 postene 53 og 54, kap. 287 post 57 og kap. 288 post 21)
- Forskning om kunnskapssektoren (i hovedsak bevilgninger på kap. 201 post 21)
- Virksomhetskostnader kap. 285 post 55

Kunnskapsdepartementet tildeler midler til Forskningsrådet over flere kapitler og poster, og midlene under én post bidrar til flere av målene for Forskningsrådet.

Kunnskapsdepartementets samlede midler bidrar inn mot alle de fem målene for Forskningsrådet.

2.2 Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser vi til del 1, punkt 3 (*Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd*) i dette tildelingsbrevet.

Styringsinformasjon for de sektorpolitiske prioriteringene framgår i struktur og forventninger til rapporteringen i vedlegg til årsrapport (departementsvise rapporter). Vi viser til punkt 5 *Rapportering* nedenfor for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer Kunnskapsdepartementet forventer at Forskningsrådet skal rapportere på.

3 Tildelinger og fullmakter for 2023

Kunnskapsdepartementet tildeler med dette Norges forskningsråd **5 792 549 000** kroner i 2023.

Kunnskapsdepartementet viser til Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2023, jf. Innst. 12 S (2022–2023) og Prop. 1 S (2022–2023) for Kunnskapsdepartementet: Kap. 4,

programkategori 07.10 *Administrasjon*, 07.20 *Grunnoppplæring*, 07.60 *Høyere utdanning og forskning* og kap. 5 om oppfølging av langtidspanen for forskning og høyere utdanning. Fordelingen av midler over kapitler og poster i departementets budsjett følger nedenfor.

3.1 Hovedprioriteringene i statsbudsjettet 2023

3.1.1 Forskning om kunnskapssektoren, kap. 201 post 21, kap. 226 post 71 og kap. 275 post 21

Postene omfatter midler som hovedsakelig går til utdanningsforskning og forskning om forskning og innovasjon.

Kunnskapsdepartementet har høye ambisjoner for forskning om utdanning og kompetanse, og er opptatt av kontinuitet og langsiktighet i styrking av forskerkompetansen og kapasiteten i utdanningsforskningen. Kunnskapsdepartementet forventer at Forskningsrådet bidrar til å nå målene i *Strategi for utdanningsforskning 2020-2024* og synliggjøre i hvilken grad porteføljen for Utdanning og kompetanse bidrar til målene, og til å styrke forskning på områder med særskilte kunnskapsbehov. Dette innebærer blant annet satsing på unge talenter for å bygge framtidens fremragende fagmiljøer, forskersamarbeid med de beste miljøene internasjonalt og videre oppbygging av forskerkompetanse i lærerutdanningene.

Kunnskapsdepartementets viktigste tiltak for utdanningsforskningen er tildelingen av midler til forskning om utdanning og kompetanse på 201,9 mill. kroner i 2023 på kap. 201, post 21. I tillegg tildeler Kunnskapsdepartementets midler til forskningssenteret for spesialpedagogikk og inkluderende praksis ("SpedAims") på kap. 201, post 21, som utgjør 7 mill. kroner i 2023.

Deler av midlene skal benyttes til forskningssentrene for barnehagerelevant forskning. Deler av midlene skal også benyttes til å fremme forskning om utsatte barn og unge, i tråd med Barn- og unge 21-strategien, som BFD følger opp. Gjennom utlysningene ønsker departementet at Forskningsrådet finner hensiktsmessige måter å etterspørre barnehageforskning samt forskning knyttet til de områdene som i strategien for utdanningsforskning vies spesiell oppmerksomhet – dvs. forskning om utdanning og integrering, spesialpedagogikk og læringsutfordringer, digitalisering, voksnes læring, og kvaliteten i fag- og yrkesopplæringen i videregående opplæring og i høyere utdanning (inkl. fagskoleutdanning). Det skal også være rom for utlysning av midler til videreføring av ordningen med forskning på effekter av tiltak for økt kvalitet i barnehage og skole med om lag samme størrelsesorden som tidligere. Forskningsrådet har også anledning til å bruke midler fra Kunnskapsdepartementet til initiativer som skal bidra til god forsknings-, utdannings- og innovasjonsvirksomhet i universitets- og høyskolesektoren og styrket samspill mellom institusjonene og samfunnet.

Departementet ønsker dialog med Forskningsrådet i 2023 om anvendelsen av midler til satsing på «forskning om forskning» framover. Disse midlene utgjør 13 mill. kroner på kap. 201, post 21 i 2023. Midlene har til nå bidratt til finansieringen av sentrene under

FORINNPOL-ordningen. Videre vil vi i dialog med Forskningsrådet vurdere innrettingen på et oppdrag om utredning av en mulig multi-kohort longitudinell panelstudie på utdanningsfeltet i Norge, med sikte på oppstart for utredningen i 2023.

Departementet signaliserte i statsbudsjettet for 2023 at vi tok sikte på å tildele 10 mill. kroner til Forskningsrådet til forskning på digitalisering i barnehager og i grunnopplæringen. Departementet har nå besluttet at midlene går til Udir i 2023, og utlysningene vil bli knyttet til områder i den planlagte strategien for digital kompetanse og infrastruktur i barnehage, skole og fagopplæring.

Departementet tildeler 94,4 mill. kroner over kap. 226, post 71 til vitensentrene. Ved seks av vitensentrene er det etablert talentsenter i realfag. Tilskuddet til denne ordningen forvaltes av Utdanningsdirektoratet. Departementet vil gjennomgå ordningen med talentsenter i realfag og tar sikte på å overføre ansvaret for ordningen fra Utdanningsdirektoratet til Forskningsrådet, jf. Prop. 1 S (2022–2023). Gjennomgangen vil gjøres i dialog med Forskningsrådet.

Departementet oppfordrer Forskningsrådet til å fortsette å samarbeide med KSU om utviklingen av datagrunnlaget for det «levende kartet», med utgangspunkt i prosjektene under porteføljen for utdanning og kompetanse.

3.1.2 Langsiktig, grunnleggende forskning, kap. 285 post 52

Midlene på denne posten skal finansiere langsiktig, grunnleggende forskning av høy kvalitet uavhengig av fagområde. Midlene på posten er på 1 757,6 mill. kroner. Kunnskapsdepartementet viderefører også midlene til Simula AS.

Kunnskapsdepartementet vil fram til 2024- budsjettet vurdere bruken av 52-posten som en del av arbeidet med ny budsjettmodell og poststruktur for Forskningsrådet. Kunnskapsdepartementet vil be Forskningsrådet om innspill til dette arbeidet, inkludert en vurdering av hvorvidt bruken av posten slik den er i dag er i tråd med formålet for posten. En eventuell omdisponering mellom formål som følge av frihetsgrader på posten skal drøftes med Kunnskapsdepartementet før endelig beslutning.

3.1.3 Sektoroverskridende og strategiske satsinger, kap. 285 post 53

Midlene på denne posten skal finansiere sektoroverskridende forskning av høy kvalitet og forskning med høy relevans som bidrar til å følge opp prioriteringene i langtidsplanen og til å gjennomføre langsiktige endringer i forskningssystemet. Midlene på posten er på 1 939,7 mill. kroner. Kunnskapsdepartementet vil fram til 2024- budsjettet vurdere bruken av 53-posten som en del av arbeidet med ny budsjettmodell og poststruktur for Forskningsrådet. En eventuell omdisponering mellom formål som følge av frihetsgrader på posten og den økte bevilgningen i forbindelse med nysalderingen skal drøftes særskilt med Kunnskapsdepartementet før endelig disponering av posten vedtas. Kunnskapsdepartementet vil fram til 2024-budsjettet vurdere bruken av 53-posten som en del av arbeidet med ny budsjettmodell

og poststruktur for Forskningsrådet. Kunnskapsdepartementet vil be Forskningsrådet om innspill til dette arbeidet, inkludert en vurdering av hvorvidt bruken av posten slik den er i dag, for å sikre at bruken er i tråd med formålet for posten og støtter sektoroverskridende og strategiske satsinger.

Departementet endrer fra 2023 navnet på ordningen for stimuleringsmidler for økt deltakelse i Horisont Europa fra Stim-EU til Retur-EU for å synliggjøre at ordningen bidrar til økt retur fra EU. Rammen for ordningen blir fra og med 2023 satt til 500 mill. kroner for å støtte opp om de norske instituttene deltakelse i Horisont Europa. For prosjekter etablert i 2022 og senere skal Retur-EU utbetalingene til forskningsinstituttene skje i tre like rater, i starten av hvert av de påfølgende årene. Regjeringen vil komme tilbake med forslag til hvordan bevilgningsbehovet for økt ramme for Retur-EU skal løses i forbindelse med statsbudsjettet for 2025.

På posten ligger det også en bevilgning på 26,6 mill. kroner til Innovasjon Norge for arbeid med å mobilisere til Horisont Europa.

25 mill. kroner av bevilgningen på posten skal brukes til forskning i kjernefysikk og kjernekjemi, for å styrke Norges kunnskapsberedskap på det nukleære området, jf. omtale i Prop. 115 S (2021–2022). Dette er en videreføring av satsingen på nukleær forskning som Norges forskningsråd har satt i gang etter Stortingets vedtak i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2022.

Forskningsrådet skal videreføre arbeidet for økt kommersialisering av resultater fra offentlig finansiert forskning, herunder videreutvikling av FORNY. Ordningen i FORNY med lokale prosjektmidler til TTOene skal fra 2023 erstattes med en søkbar ordning rettet mot eierne av TTO-ene, dvs. universiteter og høyskoler, forskningsinstitutter og helseforetak. Den nye ordningen skal bidra til å finansiere den tidlige fasen av teknologioverføringsprosessen. Forskningsrådet skal fastsette nærmere innretning av den nye ordningen i dialog med Nærings- og fiskeridepartementet, Kunnskapsdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og andre aktuelle departementer. Omleggingen skal vurderes etter en tid.

Forskningsrådet skal ha særlig oppmerksomhet om samvirket mellom FORNY2020 og øvrige kommersialiseringsordninger, også de som forvaltes av Innovasjon Norge og andre virkemiddelaktører, for å oppnå best mulig effekt av de aktuelle kommersialiseringsvirkemidlene.

3.1.4 Forskningsinfrastruktur av nasjonal, strategisk interesse, kap. 285 post 54

Midlene på denne posten skal bidra til relevant og oppdatert forskningsinfrastruktur av nasjonal, strategisk interesse som understøtter forskning av høy kvalitet for et innovativt og bærekraftig samfunn. Midlene på posten er på 787,6 mill. kroner.

Midlene skal gå til å finansiere Forskningsrådets ordning Nasjonal satsing på infrastruktur. I tillegg skal de norske bidragene til CESSDA ERIC, Svalbard Integrated Arctic Earth Observing System og European Spallation Source dekkes innenfor rammen av denne posten. Kunnskapsdepartementet viderefører basisbevilgningen til Uninett Sigma2 AS.

3.1.5 Virksomhetskostnader, kap. 285 post 55

Kunnskapsdepartementet tildeler med dette 744,2 mill. kroner over kap, 285, post 55 til Forskningsrådet. Det ligger til grunn en prisjustering på 3 pst. fra 2022 til 2023. For ytterligere omtale se punkt 4 og del 1, punkt 7 Virksomhetskostnader.

Endringer på kap. 285 post 55 skyldes:

- en reduksjon på 62 787 000 kroner
- en reduksjon på 3 483 000 kroner som følge av endrede jobbreisevaner etter covid-19-pandemien
- en reduksjon på 1 393 000 kroner for å flytte til kap. 256, post 01 for administrasjonsmidler for ordningen INTPART.
- en økning på 3 090 000 kroner til sekretariat for Prosess 21 fra Nærings- og fiskeridepartements budsjett.
- en økning på 1 545 000 kroner til etablering av digital inngang til virkemiddelapparatet («En dør inn») sammen med Innovasjon Norge og Eksportfinansiering Norge fra Nærings- og fiskeridepartements budsjett.
- en økning på 1 545 000 kroner til oppfølging av satsing på grønn skipsfart fra Klima- og miljødepartementets budsjett.

3.1.6 Forskningsinstitutter og andre tiltak, kap. 287 post 57

Midlene på denne posten skal bidra til at Norge har en sterk samfunnsvitenskapelig instituttsektor som tilbyr næringsliv og offentlig sektor relevant kompetanse og forskningstjenester av høy internasjonal kvalitet. Midlene på posten er på 235 mill. kroner. 5,2 mill. kroner av midlene på posten skal gå til Norsk senter for bærekraftig klimatilpasning (Nordapt) i Sogndal.

3.1.7 Internasjonale samarbeidstiltak, kap. 288 post 21

I oppfølgingen av Panorama-strategien 2021–2027 bevilges det fra kap. 288, post 21 totalt 38,8 mill. kroner til INTPART i 2023, hvorav 19 mill. kroner er en oppfølging av satsingen på verdensledende fagmiljøer under langtidsplanen (2019-2028). Det legges til grunn at Forskningsrådet fortsetter sitt gode samarbeid med HK-dir i forvaltningen av programmet.

3.2 Midler til Norges forskningsråd 2023

Tabellen nedenfor gir en samlet oppstilling av tildelingene fra Kunnskapsdepartementet til Forskningsrådet i 2023 etter kap./post.

Kap./post	Kapittel og postnavn	Tildeling i 1000 kroner
201.21	Analyse og kunnskapsgrunnlag <i>Særskilte driftsutgifter</i> - Forskning for utdanning og kompetanse: 201,9 mill. kroner - FORINNPOL (forskning om forskning): 13 mill. kroner - Senter for forskning på spesialpedagogikk og inkludering: 7 mill. kroner	221 900
226.71	Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen, <i>Tilskudd til vitensentre</i>	94 351
285.52	Norges forskningsråd, <i>Langsiktig, grunnleggende forskning</i>	1 757 574
285.53	Norges forskningsråd, <i>Sektoroverskridende og strategiske satsinger (trukket ut 26,6 mill. direkte til Innovasjon Norge for mobilisering til Horisont Europa)</i>	1 913 094
285.54	Norges forskningsråd <i>Forskningsinfrastruktur av nasjonal, strategisk interesse</i>	787 609
287.57	Forskningsinstitutter og andre tiltak, <i>Grunnbevilgning til samfunnsvitenskapelige forskningsinstitutter</i> - Norsk senter for bærekraftig klimatilpasning (Nordapt) 5,2 mill. kroner	234 990
288.21	Internasjonale samarbeidstiltak (INTPART)	38 814
	Sum forskningsmidler	5 048 332
285.55	Norges forskningsråd, <i>Virksomhetskostnader</i>	744 217
	Kunnskapsdepartementet totalt	5 792 549
161.71 (UD)	Forskning, kompetanseheving og evaluering, <i>Forskning og høyere utdanning</i>	20 200

3.3 Øvrige budsjettekniske forhold

Øremerkede tilskudd til Simula AS og Uninett Sigma2 AS på kap. 285, post 52 og post 54 er på til sammen 130 525 kroner, jf. tabell 4.28 i Prop. 1 S. (2022-2023).

Tildelingen over Utenriksdepartementets kap. 161, post 71 gjelder grunnbevilgningen til Christian Michelsens institutt (CMI). Kunnskapsdepartementet vil få en belastningsfullmakt fra UD på 20,2 mill. kroner. Disse midlene utbetales i tillegg til bevilgningen til de samfunnsvitenskapelige forskningsinstituttene på kap. 287, post 57.

For ytterligere detaljer og føringer vises det til Prop. 1 S. (2022-2023) fra Kunnskapsdepartementet og Innst. 12 S (2022-2023).

Midlene til Forskningsrådet vil bli overført i to rater: den 30. januar og 30. august 2023.

3.4 Fullmakt til omfordeling

Kunnskapsdepartementet legger til grunn at Forskningsrådets forslag til nullbudsjett for forskningsmidlene for 2023 danner grunnlag for rådets virksomhet i 2023 med unntak av de områder der det er vekst eller reduksjon i bevilgningene og som er nærmere spesifisert i tildelingsbrevet. Vi viser til særskilt omtale under kap 285 post 52 og post 53 for sistnevnte.

De midler som Kunnskapsdepartementet stiller til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. Kunnskapsdepartementet gir Forskningsrådet fullmakt til å omfordele midler innenfor bevilgningen på en post, så lenge måloppnåelses sikres på posten. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler.

4 Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over kap. 285, post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

Vi viser til del 1, punkt 7 i dette tildelingsbrevet for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

5 Rapportering

Kunnskapsdepartementet ber om rapportering på følgende sektorpolitiske prioriteringer:

- Langsiktig, grunnleggende forskning
- Sektoroverskridende forskning
- Forskning om kunnskapssektoren, herunder forskning om forskning

De sektorpolitiske prioriteringene er utdypet i punkt 2.1 ovenfor. Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med struktur og forventninger rapportering i vedlegg til årsrapport (departementsvise rapporter).

Når det gjelder videre utvikling av den departementsvise rapporten til Kunnskapsdepartementet, framgår departementets forventninger i tilbakemeldingen fra styringsmøte 2022.

6 Planlagte styringsmøter

Departementet legger opp til å avholde ett styringsmøte i 2023. Møtet er arena for strategisk dialog om Forskningsrådets måloppnåelse, med utgangspunkt i rapporteringen fra Forskningsrådet til Kunnskapsdepartementet i vedlegg til årsrapport 2022.

Styringsmøtet vil finne sted **fredag 16. juni kl. 09:00-11:00** i Kunnskapsdepartementets lokaler, Kirkegata 18. Kunnskapsdepartementet legger opp til en omforent dagsorden for styringsmøtet. Vi ber om at strategisk viktige saker og deltakerliste sendes departementet senest en måned før styringsmøtet. Kunnskapsdepartementet vil sende Forskningsrådet dagsorden for møtet i god tid.

Med hilsen

Maria Tagmatarchi Storeng (e.f.)
ekspedisjonssjef

Sander Tufte
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg:

1. [Struktur og forventninger til rapporteringen i årsrapporten \(rapport på samlet måloppnåelse\) og vedlegg til årsrapporten \(departementsvise rapporter\).](#)
2. [Prinsipper, retningslinjer og rutiner for oppfølging av kap. 285, post 53.](#)
3. [Retningslinjer for styring av virksomhetskostnader i Forskningsrådet \(kap. 285, post 55\)](#)
4. [Fullmakter](#)

Kopi

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Barne- og familiedepartementet
Finansdepartementet
Forsvarsdepartementet
Helse- og omsorgsdepartementet
Justis- og beredskapsdepartementet
Klima- og miljødepartementet
Kommunal- og distriktsdepartementet
Kultur- og likestillingsdepartementet
Landbruks- og matdepartementet
Nærings- og fiskeridepartementet
Olje- og energidepartementet
Riksrevisjonen
Samferdselsdepartementet
Utenriksdepartementet

DET KONGELEGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Noregs forskingsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Dykkar ref

Vår ref
22/4421-

Dato
22. juni 2023

Revidert nasjonalbudsjett 2023, kap. 201, post 21 og kap. 285 post 52, post 53, post 54 og post 55. Supplerande tildelingsbrev til Noregs forskingsråd.

Vi viser til at Stortinget i samband med revidert nasjonalbudsjett for 2023 har vedteke tilleggsløyvingar og omprioriteringar i 2023, jf. Innst. 490 S (2022–2023) og Prop. 118 S (2022–2023).

Vi viser også til det ordinære tildelingsbrevet frå Kunnskapsdepartementet til Noregs forskingsråd datert 21. desember 2022.

1. Mål, strategiske område og styringsinformasjon for 2023

Mål 3 Møte store samfunnsutfordringar

I 2023 er det fastsett seks nye strategiske område under mål 3 som samsvarer med dei seks tematiske prioriteringane i ny langtidsplan for forskning og høgare utdanning. Kunnskapsdepartementet varsla i tildelingsbrevet for 2023 at departementet kjem tilbake til rapporteringskrava for dette målet.

Styringsinformasjon for mål 3:

Forskringsrådet skal rapportere på bidraget sitt til tilstanden og utviklinga innanfor dei seks tematiske prioriteringane i Langtidsplan for forskning og høgare utdanning. Det bør vere ei felles tilnærming i opplegg for styringsinformasjon for alle dei strategiske områda under mål tre.

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for eigarskap
i høgare utdanning og
forskning

Saksbehandlar
Maria Elise Rød
22 24 73 80

Forskningsrådet skal gjere kvalitative vurderingar av eigen innsats og rolle innanfor dei tematiske prioriteringane og styringsinformasjonen skal setjast inn i ein kontekst som viser Forskningsrådets meirverdi.

Årsrapport 2023

Frå og med 2023 går rapportering på oppfølging av langtidsplanen for forskning og høgare utdanning (Del II av årsrapporten, jf. punkt 5.1 i tildelingsbrevet) ut. Den skal erstattast av rapportering på mål 3.

2. Ekstraordinær pris- og lønnsjustering og kompensasjon for auke i arbeidsgivaravgift

Mål for tildelinga

Midlane på posten for verksemdskostnader skal kompensere Forskningsrådet for ekstraordinær lønns- og prisjustering i 2023 slik at ein unngår utilsikta redusert aktivitet. Tildelinga skal også kompensere statlege arbeidsgivarar for mellombels auke i arbeidsgivaravgift på inntekt over 750 000 kroner. Midlane på postane for tilskot til forskning skal forsterke pågåande utlysingar og aktivitet.

Beløp og føringar

Kunnskapsdepartementet tildeler med dette 118,8 mill. kroner til Forskningsrådet. Midlane blir tildelte til Forskningsrådet på kapittel og post som viste i tabellen nedanfor. Om lag 12 mill. kroner av midlane på kap. 285, post 52 skal brukast til å forsterke den pågåande utlysinga av *Forskarprosjekt for unge talent* med 20 prosent slik at totalramma på 240 mill. kroner blir auka til 288 mill. kroner. Departementet ønsker å diskutere nærare med Forskningsrådet bruken av resten av dei ekstraordinære midlane på kap. 285, postane 52, 53 og 54 og vil komme tilbake til det. 4,2 mill. kroner av midlane på kap. 201, post 21 skal brukast i porteføljen for utdanning og kompetanse – inklusivt «SpedAims»-senteret. Resterande midlar på kap. 201, post 21 er til FORINNPOL-ordninga.

Kap. og post	Lønns- og prisjustering, beløp i kroner	Arbeidsgivaravgift, beløp i kroner
285.52	37 540 000	
285.53	41 430 000	
285.54	16 823 000	
285.55	15 173 000	3 421 000
201.21	4 450 000	

3. Andre endringar på kap. 285, post 52, 53 og 54

Kunnskapsdepartementet viser til oppfølging av tildelingsbrevet til Forskningsrådet for 2023 og brev frå Forskningsrådet av 29. mars 2023 om bruken av kap. 285, post 53. Forskningsrådet ber om tilbakemelding på om dei kan føre tilbake tidlegare omdisponeringar frå kap. 285, post 53 til kap. 285, post 52 og 54. Forskningsrådet foreslår å føre tilbake totalt 322,2 mill.

kroner til kap. 285, post 53. Kunnskapsdepartementet sluttar seg til denne tilbakeføringa. 10 mill. kroner av midlane skal nyttast til ei eingongssatsing på tverrsektoriell likestillingsforskning, og resten av midlane skal nyttast til å styrke IKT-forskinga i tråd med tilrådinga frå Forskingsrådet.

4. Andre endringar i verksemdskostnader, kap. 285, post 55

Mission Innovation Zero-Emission Shipping

Forskingsrådet skal nytte midlane til å auke den administrative oppfølginga av Mission Innovation Zero-Emission Shipping.

Fagfelleevaluering

Forskingsrådet skal nytte midlane til å gjennomføre ei naturvitskapleg fagfelleevaluering av fagsystemet for økologisk tilstand på oppdrag frå Klima- og miljødepartementet.

Nasjonalt koordineringscenter for cybertryggleik

Justis- og beredskapsdepartementet har gitt Nasjonalt tryggingsorgan og Noregs forskingsråd i oppdrag å vere det nasjonale koordineringscenteret for cybertryggleik i programperioden til DIGITAL som varer ut 2027. I samband med revidert nasjonalbudsjett for 2023 blei midlane overførte til Kunnskapsdepartementet, men ved ein inkurie blir dei likevel utbetalte frå Justis- og beredskapsdepartementet over kap. 400, post 23 i 2023.

Energi 21

Midlane skal dekke verksemdskostnader Forskingsrådet har i samband med innhenting av kunnskap og studiar til styret og sekretariatet for Energi21-strategien.

Sekretariat for samfunnsoppdrag om å inkludere barn og unge

Regjeringa lanserte eit målretta samfunnsoppdrag om å inkludere barn og unge i utdanning, arbeids- og samfunnsliv i Langtidsplanen for forskning og høgare utdanning 2023-2032. Midlane skal dekke kostnadene til eit sekretariat i Forskingsrådet som skal konkretisere samfunnsoppdraget og talfeste mål og delmål.

Ressurskartlegging av polarforskinga

Regjeringa arbeider med ei ny Svalbardmelding og påfølgande strategiarbeid. I samband med dette vil det være behov for at Forskingsrådet gjer ei ny ressurskartlegging av polarforskinga i 2023/24. Det er ikkje tildelt særskilde midlar til kartlegginga.

Løyvinga til Forskingsrådet i 2023 over kap. 285, post 55 blir auka som følger:

Oppdrag	Løyving i kroner
Mission Innovation Zero-Emission Shipping	1 545 000
Fagfellevurdering	1 000 000
Energi 21	1 000 000
Sekretariat for samfunnsoppdrag om å inkludere barn og unge	1 800 000

5. Arbeid med ny budsjettmodell, kap. 275, post 21

I Prop. 1 S (2022–2023) for Kunnskapsdepartementet omtalte regjeringa status for økonomisituasjonen i Noregs forskingsråd, og at departementet i samband med statsbudsjettet for 2024 skal legge fram forslag til ny budsjettmodell for Forskingsrådet.

Kunnskapsdepartementet tildeler Forskingsrådet 2 mill. kroner i 2023 for å førebu arbeidet med ein eventuell overgang til ny modell.

6. Utbetaling

Departementet utbetaler midlane til Forskingsrådet i éin rate.

7. Krav til rapportering

Forskingsrådet skal rapportere om bruk av midlane i årsrapport for 2023 som skal sendast til Kunnskapsdepartementet, postmottak@kd.dep.no, innan 15. mars 2024.

Rapporteringa skal beskrive oppnådde mål og resultat av tiltaka og bekrefte at midlane er nytta i samsvar med føresetnadene for tildelinga.

Med helsing

Hedda Huseby (e.f.)
avdelingsdirektør

Maria Elise Rød
rådgjevar

Dokumentet er signert elektronisk og har derfor ikkje handskrivne signaturar

Kopi

Riksrevisjonen

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref
22/4421

Dato
2. oktober 2023

Statsbudsjettet 2023, kap. 201, post 21. Supplerende tildelingsbrev til Norges Forskningsråd om korrigering av prisjustert beløp.

Vi viser til brev fra Kunnskapsdepartementet av 22. juni 2023 og punkt 2: Ekstraordinær pris- og lønnsjustering og kompensasjon for auke i arbeidsgivaravgift.

1. Riktig prisjustert beløp for kap. 201, post 21.

Kunnskapsdepartementet har oppdaget en feil i det nevnte brevet til Forskningsrådet. Tabellen viser en tildeling over kap. 201, post 21 på 4 450 000 kroner. Riktig beløp skal være **4 840 000 kroner**. Føringene er ellers de samme.

2. Utbetaling

Midlene vil inngå i utbetalingen av rate 2 av 2 til porteføljen for utdanning og kompetanse, som utbetales til Forskningsrådets konto **6345 05 31105** i oktober.

3. Kontroll

Kunnskapsdepartementet og Riksrevisjonen kan kontrollere at midlene blir brukt etter forutsetningene, jf. bevilgningsreglementet og lov om Riksrevisjonen § 12. De tildelte midlene

kan kreves helt eller delvis tilbakebetalt dersom de ikke benyttes i samsvar med forutsetningene.

Med hilsen

Eivind Heder (e.f.)
ekspedisjonssjef

Håkon Kavli
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Kopi: Riksrevisjonen

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref

Dato

22/4421-

31. oktober 2023

**Supplerende tildelingsbrev til Norges forskningsråd –
Statsbudsjettet 2023, kap. 275, post 21 – Oppfølging av forsknings-
og innovasjonssatsingen på fremtidens databehandling – kunstig
intelligens, digital sikkerhet og samfunnskonsekvenser**

Vi viser til Stortingets behandling av Statsbudsjettet for 2023 på Kunnskapsdepartementets område jf. Innst. 12 S (2022–2023) og Prop. 1 S (2022–2023).

Vi viser også til det ordinære tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet til Forskningsrådet datert 21. desember 2022.

1. Mål for tildelingen

Forskningsrådet har fått i oppdrag å iverksette regjeringens nye forsknings- og innovasjonssatsing på fremtidens databehandling – kunstig intelligens, digital sikkerhet og samfunnskonsekvenser av teknologiutviklingen. Forskningsrådet har i henvendelse av 24. oktober vist til at det er behov for økt administrasjonskapasitet for oppfølging av satsingen. Merbehovet er knyttet til å kunne innhente ekspertkompetanse nasjonalt og internasjonalt i tillegg til ressurser internt for å håndtere oppfølging og innretning av satsingen. Behovet er knyttet til satsingens varighet. Tildelingen gitt i dette brevet er ettårig og gjelder for 2023.

Målet for tildelingen er å sikre at satsingen kan gjennomføres som planlagt.

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for høyere
utdanning, forskning
og internasjonalt
arbeid

Saksbehandler
Klo Kwe Moo Kham
22 24 74 37

2. Beløp og utbetaling

Kunnskapsdepartementet tildeler med dette **2 500 000 kroner** til Forskningsrådet.

Midlene utbetales til Forskningsrådets konto **6345 05 31105**.

3. Føringer for tildelingen

Forutsetningene for tildelingen følger av Innst. 12 S (2022–2023), Prop. 1 S (2022–2023) og av forutsetningene og kravene fastsatt i dette brevet.

4. Krav til rapportering

Forskningsrådet skal inkludere rapportering om bruk av midlene i årsrapporten for 2023 som skal sendes til postmottak@kd.dep.no innen **15. mars 2024**.

Rapporteringen skal beskrive måloppnåelse og resultater av tiltaket og bekrefte at tildelingen er benyttet i samsvar med forutsetningene i tildelingsbrevet.

Med hilsen

Marthe Nordtug (e.f.)
avdelingsdirektør

Klo Kwe Moo Kham
førstekonsulent

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

DET KONGELIGE KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref
22/4421-

Dato
15. desember 2023

Supplerende tildelingsbrev 2023 – felles oppdrag til Forskningsrådet, NSM og FFI

Med bakgrunn i den teknologiske og sikkerhetspolitiske utviklingen ser Forsvarsdepartementet og Kunnskapsdepartementet behov for at det norske forskningssystemet bedre innrettes for å håndtere Norges totale kunnskapsbehov – både åpent, skjermingsverdig og gradert kunnskap. Det er nødvendig å etablere løsninger som muliggjør åpent-skjermingsverdig, ugradert-gradert og sivil-militært FoU-samarbeid i større skala enn i dag. Departementene ber om et felles innspill fra Forskningsrådet, FFI og NSM som utreder mulige løsninger med beskrivelse av risiko og økonomiske og administrative konsekvenser for de ulike løsningene.

Bakgrunn

Trussel- og risikobildet mot Norge og norske interesser blir stadig mer sammensatt og sektorovergripende. Dette øker den gjensidige avhengigheten mellom sivile og militære aktører, på tvers av sektorer og ansvarsområder nasjonalt, og på tvers av landegrenser og allierte samarbeidspartnere. Sikkerhet og beredskap vektlegges mer i alle sektorer. Kunnskap, kompetanse og teknologi blir stadig viktigere for internasjonal konkurranse, nasjonal sikkerhet og samfunnets motstandskraft. Flere enn tidligere vil bli involvert i sikkerhets- og beredskapsarbeid, og flere virksomheter vil komme i situasjoner der sikkerhet blir et sentralt hensyn i beslutningsprosesser. Det nasjonale forskningssystemet må kunne håndtere dette. I årene fremover vil det være behov for en mer strategisk tilnærming til kunnskapsutvikling, forskning og teknologiutvikling for å ivareta nasjonale sikkerhets- og forsvarspolitiske interesser. Både Forsvarskommisjonen og Totalberedskapskommisjonene peker på behovet for økt tverrsektorielt samarbeid og anbefaler at det etableres ytterligere mekanismer for å utvikle og ivareta relevant kunnskap på tvers av samfunnsområder, skjermingsbehov og gradering.

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling

Saksbehandler
Sidsel Aarnæs
Arbo
22 24 75 55

Forsvars- og sikkerhetsrelatert FoU stiller større krav til infrastruktur, sikkerhetskompetanse og sikkerhetskultur enn annen FoU. Det norske forskningssystemet må videreutvikles og innrettes på en måte som gjør det i stand til å håndtere større grad av sensitivt, skjermingsverdig og sikkerhetsgradert forsknings- og teknologisamarbeid.

Føringer

Det gis seks føringer for gjennomføringen av oppdraget:

- (1) Forvaltningsverdiene skal legges til grunn. Norges samlede forskningsmidler skal brukes på den mest effektive måten.
- (2) Norge skal ha ett felles, nasjonalt forskningssystem som håndterer Norges totale kunnskapsbehov – både åpent, skjermingsverdig og gradert kunnskap.
- (3) Sensitivt, skjermingsverdig og sikkerhetsgradert forsknings- og teknologisamarbeid må rammes inn slik at akademisk frihet og åpen forskning fortsatt har gode vilkår.
- (4) Ett felles nasjonalt forskningssystem må ha fleksibilitet og mekanismer som tar høyde for utviklingstrekk der det som er åpent nå kan bli skjermingsverdig og gradert senere, og omvendt.
- (5) Ett felles nasjonalt forskningssystem skal ivareta et forsvarlig sikkerhetsnivå i tråd med kravene i sikkerhetsloven.
- (6) Antall leverandører av skjermingsverdig og gradert FoU bør øke noe fremover.

Gjennomføring

Forskningsrådet, FFI og NSM skal i fellesskap utrede og levere et felles innspill til hvordan forskningssystemet må innrettes for også å håndtere skjermingsverdig og gradert forsknings- og teknologisamarbeid.

Følgende spørsmål skal besvares i utredningen:

Del 1 - innretning og behov

- a) Hvordan kan et felles, nasjonalt forskningssystem innrettes for å håndtere Norges totale kunnskapsbehov slik at skjermingsverdig og gradert kunnskap, herunder forsvars- og sikkerhetsrelatert forskningssamarbeid, kan sees i sammenheng med den åpne forskningen? Det er mulig å beskrive flere løsninger.
- b) Innenfor hvilke fag- og teknologiområder er behovet for samarbeid størst i dag, og hvilke områder antas å utvikle seg til å bli viktige samarbeidsarenaer de kommende årene?
- c) Hvordan kan sivil-militært samarbeid rammes inn på en måte som ikke står i veien for den åpne forskningen?

Del 2 - konsekvenser og forutsetninger

- d) Hvilke investeringer i infrastruktur er nødvendig for å understøtte et nasjonalt forskningssystem for åpen, skjermingsverdig og gradert FoU? Infrastruktur inkluderer forvaltningsinfrastruktur (for tildelinger, prosjektsøknader, oversikt osv.) og infrastruktur som støtter gjennomføringen av FoU. Løsningsalternativer må beskrives skalert ut fra (1) hva som er mulig innenfor dagens rammer, (2) hva som er mulig innenfor en moderat økning i rammevilkår og (3) hva et optimalt alternativ vil kreve av investeringer.
- e) Hva er økonomiske og administrative konsekvenser av ulike løsninger, med henvisning til forvaltningsverdiene i staten?
- f) Hvilken risiko knytter seg til ulike løsninger?

- g) Hvilke kompetansebehov må dekket på kort og lang sikt for at a) et felles nasjonalt forskningssystem for åpen, skjermingsverdig og gradert FoU skal kunne fungere i praksis, og b) at enkelte nye leverandører skal kunne bidra innenfor sensitivt, skjermingsverdig og gradert forsknings- og teknologisamarbeid? Skisser hvordan en slik kompetanseheving kan gjennomføres.

Besvarelse

Departementene ber om at det utarbeides en felles rapport som sendes til Forsvarsdepartementet ved postmottak@fd.dep.no og Kunnskapsdepartementet ved postmottak@kd.dep.no innen arbeidssdagens slutt 31. mai 2024. Svar på del 2 bokstav d) bes oversendt som egen forsendelse innen arbeidssdagens slutt 16. februar 2024. Departementene vil innkalle til diskusjonsmøter underveis. Ved behov for sikkerhetsgradering skal svaret merkes og sendes i tråd med kravene i sikkerhetsloven.

Finansiering av virksomhetskostnader

Kunnskapsdepartementet tildeler Forskningsrådet 1 mill. kroner i 2024 til dekning av administrative kostnader knyttet til dette oppdraget. Tildelingen omtales i tildelingsbrevet for 2024.

Med hilsen

Charlotte Rustad (e.f.)
kst. avdelingsdirektør

Sidsel Aarnæs Arbo
utredningsleder

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Forskningsrådets årsrapport og vedlegg til årsrapport: Struktur og forventninger til rapporteringen

Bakgrunn og leseveiledning

Årsrapporten består av en rapport for samlet måloppnåelse (overordnet struktur fastsatt av DFØ¹) og vedlegg til årsrapporten (de departementsvise rapportene). All informasjon om Forskningsrådets måloppnåelse skal presenteres samlet, i rapport for samlet måloppnåelse. De departementsvise rapportene skal struktureres etter sektorpolitiske prioriteringer. Det kan imidlertid være samsvar mellom de sektorpolitiske prioriteringene og målene/de strategiske områdene for enkelte departementer. Hvordan dette vil være fremgår av tildelingsbrevene.

I dette dokumentet gjennomgås strukturen for årsrapporten og vedlegg til årsrapporten, med forventninger til rapporteringen. Strukturen og forventningene følger DFØ sine krav til årsrapport og gjenspeiler styringssystemet².

Ambisjoner for styringssystemet og for årsrapporten

Styringssystemet og god styringspraksis skal bidra til at Forskningsrådet løser oppgavene sine på best mulig måte. Ambisjonene er at styringen fra departementene skal:

- være strategisk og langsiktig
- ha økt oppmerksomhet på virkninger og effekter av Forskningsrådets virksomhet
- ha hensiktsmessig omfang og detaljeringsgrad i styringen av aktiviteter, oppdrag og forskningsområder
- gjennomføres på en effektiv måte, med mer lik praksis mellom departementene i formen på styring og i rapporteringskrav

Ambisjonene skal komme til uttrykk og prege årsrapporten, tilsvarende som de kommer til uttrykk i de øvrige elementene i styringssystemet slik som tildelingsbrevene, styringsmøtene og etatsstyringsmøtene.

Forskningsrådet skal legge større vekt på virkninger og effekter av sin virksomhet, og mindre vekt på aktiviteter i rapporteringen. Det legges dermed til rette for en mer strategisk styringsdialog i etatsstyringsmøtene og styringsmøtene. Det er avgjørende å finne hensiktsmessig omfang og detaljeringsgrad i rapporteringen. Intensjonen er å skille mellom informasjon av typene «need-to-know» og «nice-to-know». Det er informasjon av typen

¹ Årsrapporten for alle underliggende virksomheter skal følge en fastsatt inndeling, benevnelse og rekkefølge. Les mer: <https://dfo.no/fagomrader/arsrapport>

² Se *Veileder for departementenes styring av Norges forskningsråd* for en nærmere beskrivelse av styringssystemet og for begrepsavklaringer.

«need-to-know» som er relevant i styringssammenheng og som skal inngå i årsrapporten (inkludert i vedlegg til årsrapporten).

Departementene får fortsatt tilgang til samme informasjon som før, men noe av informasjonen («nice-to-know») vil bare være tilgjengelig på Forskningsrådets nettsider. Forskningsrådet skal fortsatt arbeide kontinuerlig med å forbedre informasjonen og på sine nettsider og tilgjengeligheten av denne.

Årsrapporten skal fylle flere funksjoner³

Forskningsrådets årsrapport skal fylle flere funksjoner. Årsrapporten:

- skal gi en vurdering av grad av måloppnåelse for målene som er satt for Forskningsrådet.
- skal utkvittere tildelingsbrevene og gi departementene trygghet for at Forskningsrådet har drevet i tråd med forutsetningene som er gitt.
- utgjør et viktig underlag for departementenes rapportering til Stortinget og for strategiske diskusjoner i styringsdialogen mellom Forskningsrådet og departementene.

Årsrapporten skal også gi en introduksjon til Forskningsrådets virksomhet (herunder samfunnsoppdrag, mål, organisering med mer, og sentrale hovedtall om virksomheten) slik at den kan forstås av andre lesere enn departementene.

³ Med utgangspunkt i DFØ sin veiledning for årsrapporter er det primære formålet med årsrapporten å gi ansvarlige departementer relevant og vesentlig informasjon, som understøtter god styring og kontroll.

Årsrapport (rapport på samlet måloppnåelse)

Årsrapporten skal utkvittere kravene/føringene fra departementene som fremkommer i KDs tildelingsbrev som etatsstyrende departement. Rapport på samlet måloppnåelse skal gi svar på i hvilken grad Forskningsrådet har nådd de fem målene for virksomheten. Forskningsrådet skal i størst mulig grad belyse rådets merverdi, dvs. i hvilken grad resultatene er virkninger eller effekter av Forskningsrådets aktiviteter. I tillegg skal Forskningsrådet redegjøre for sin oppfølging av langtidsplanen for forskning og høyere utdanning.

Med mål, strategiske områder og styringsinformasjon menes:²

- De fem målene for Forskningsrådet uttrykker forventninger til hva Forskningsrådet gjennom sin virksomhet skal oppnå.
- Strategiske områder er utpekte områder for hvert mål, som er vurdert som de mest sentrale å rette oppmerksomheten på i styringsdialogen.
- Styringsinformasjon for de strategiske områdene under målene sier noe direkte eller indirekte om måloppnåelsen (dvs. Forskningsrådets merverdi) og brukes i styringsdialogen. Styringsinformasjon er undersøkelser, analyser eller indikatorer.

1 Styrets beretning

Her skal leserne av årsrapporten raskt kunne sette seg inn i hva styret mener er av vesentlig betydning og som styret ønsker å fremheve. Styret skal her gi en overordnet fremstilling av de viktigste prioriteringene for det siste året. Styret bør kommentere på de samlede resultatene og på måloppnåelsen – både det som er bra og det som er mindre bra – og sentrale forhold (interne og eksterne) som har påvirket disse. *Styrets beretning* bør fremstå som en selvstendig del og ikke som et rent sammendrag av årsrapporten.

2 Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Sentrale elementer:⁴

- Omtale av virksomheten og samfunnsoppdraget
- Omtale av organisasjon og ledelse
- Presentasjon av utvalgte hovedtall

⁴ Veiledningsnotat fra DFØ: [Veiledningsnotat-til-arsrapporten.pdf \(dfo.no\)](https://www.dfo.no/veiledningsnotat-til-arsrapporten.pdf)

3 Årets aktiviteter og resultater

Punkt 3 i årsrapporten har to hoveddeler: 3.1 *Forskningsrådets mål* og 3.2 *Oppfølging av langtidsplanen*.

3.1 Forskningsrådets mål

Dette punktet skal struktureres etter Forskningsrådets fem mål og de strategiske områdene under målene, jf. KDs tildelingsbrev som etatsstyrer. Denne delen skal gi leserne av årsrapporten Forskningsrådets analyse og vurdering av i hvilken grad rådets aktiviteter bidrar til at målene nås.

Analysen og vurderingene skal baseres på styringsinformasjon som er fastsatt for hvert av de strategiske områdene under målene. Forskningsrådet skal altså rapportere på styringsinformasjon på hvert av de strategiske områdene. Der det er mulig skal Forskningsrådet bryte ned styringsinformasjonen på ulike tematiske områder/fagområder som har særlig interesse for departementene. Forskningsrådet velger selv ytterligere informasjon som de mener er relevant for å belyse analysene og vurderingene. Dette skal ikke være en ren opplisting og/eller oversikt av konkrete tiltak og virkemidler, men være knyttet til hvordan rådet innretter sin virksomhet og sine strategier for å nå målene.

Måloppnåelse i denne sammenheng er ikke absolutt, det handler mer om vurderinger av om Forskningsrådet er på rett vei til å nå målene, endringsbehov og forbedringspotensial. Vurderingen av måloppnåelsen må ikke alene være knyttet til aktiviteter i rapporteringsåret, men kan skrive seg fra aktiviteter så langt tilbake i tid som det er hensiktsmessig å inkludere. Rapporteringen kan derfor inneholde informasjon om Forskningsrådets måloppnåelse både på lang og kort sikt, jf. omtale innledningsvis om at årsrapporten skal fylle flere funksjoner.

Rapportering på målene

Her skal Forskningsrådet gi en samlet vurdering av hvordan rådet har bidratt til måloppnåelse. Vurderingen bør gjøres i et ettårig og flerårig perspektiv. Avsnittet må skrives på grunnlag av de aktuelle strategiske områdene under målet, og skal oppsummere og bygge på konklusjonene fra disse. I tillegg kan Forskningsrådet vurdere å trekke inn andre områder enn de strategiske områdene for å belyse måloppnåelsen.

Forskningsrådet skal i sine vurderinger forsøke å belyse: Hvordan begrunner og vurderer Forskningsrådet måloppnåelsen for dette målet? Hva forhindrer eventuelt god måloppnåelse? Hvordan utnytter rådet sitt handlingsrom? Hva vurderer Forskningsrådet er de største utfordringene for å sikre god måloppnåelse? Hva kan Forskningsrådet gjøre annerledes, og hva er eventuelle forslag til tiltak?

Rapportering på de strategiske områdene

Her skal Forskningsrådet rapportere på hvert av de strategiske områdene under det aktuelle målet og for hver styringsinformasjon, som er fastsatt i KDs tildelingsbrev som etatsstyrer. Med utgangspunkt i styringsinformasjonen skal Forskningsrådet gi vurderinger av måloppnåelsen. I tillegg kan Forskningsrådet selv trekke inn ytterligere informasjon de mener er relevant for å belyse vurderingene.

Forskningsrådet skal i sine vurderinger forsøke å gi svar på: Hvordan er årets resultater og grad av måloppnåelse sammenliknet med tidligere år? Forskningsrådet skal legge vekt på å begrunne prioriteringer, valg av virkemidler og bruk av tilgjengelige ressurser. Hva er vesentlige erfaringer og lærdommer, hvilke endringer bør eventuelt gjøres fremover for å få bedre måloppnåelse?

3.2 Oppfølging av Langtidsplanen

I denne delen av årsrapporten skal Forskningsrådet redegjøre for hvordan rådets FoU-tildelinger er fordelt på regjeringens prioriteringer i Meld. St. 5 (2022-2023) Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2023-2032, Meld. St. 4 (2018-2019) Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2019-2028 og Meld. St. 7 (2014-2015) Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2015-2024. Det forventes at Forskningsrådet i årsrapporten redegjør for hvordan rådets FoU-tildelinger er fordelt på regjeringens prioriteringer i langtidsplanen for gjeldende år og sammenliknet med tidligere år der det er mulig. Det skal gis en vurdering av hva Forskningsrådet gjør for å dreie virksomheten i retning av langtidsplanens prioriteringer og opptrappingsplaner. Videre bør Forskningsrådet redegjøre overordnet for hvordan rådet har bidratt til å nå langtidsplanens mål og ambisjoner.

4 Styring og kontroll i virksomheten

Sentrale elementer:⁵

- Virksomhetens overordnede vurdering av opplegget for styring og kontroll
- Nærmere omtale av vesentlige forhold ved styring og kontroll (herunder overordnede risikovurderinger)
- Øvrige rapporteringskrav i tildelingsbrev

5 Vurdering av framtidsutsikter

Årsrapporten er i sin natur tilbakeskuende. Denne delen skal være fremtidsrettet og gi en overordnet omtale av forhold som kan påvirke rådets måloppnåelse og virksomhet fremover. Hva er de største utfordringene Forskningsrådet står overfor? Her tenkes det primært på interne og eksterne forhold som ikke er knyttet til bevilgninger.

6 Årsregnskap

⁵Veiledningsnotat fra DFØ: [Veiledningsnotat-til-arsrapporten.pdf \(dfo.no\)](https://www.dfo.no/veiledningsnotat-til-arsrapporten)

Vedlegg til årsrapport (departementsvise rapporter)

Vedlegg til årsrapport skal supplere årsrapporten ved å gi relevant informasjon som grunnlag for departementenes styringsmøter og for departementenes arbeid med Prop. 1 S. De departementsvise rapportene skal gi korte vurderinger med vekt på virkninger av Forskningsrådets bidrag til de sektorpolitiske prioriteringene.

Forskningsrådets vurderinger skal skje med utgangspunkt i ulike dimensjoner som nevnt nedenfor (jf. punkt 3) og som utgjør ytterligere styringsinformasjon enn det som er fastsatt i KDs tildelingsbrev som etatsstyrer. Det kan være samsvar mellom de sektorpolitiske prioriteringene og målene/de strategiske områdene for enkelte departementer. Hvordan dette vil være fremgår av tildelingsbrevene.

Rapportene må ta hensyn til departementenes ulike bevilgningsnivå og rapporteringen må tilpasses hvert enkelt departement (jf. tildelingsbrevene).

I de departementsvise rapportene skal det legges opp til bruk av henvisninger/lenker. Når det gjelder henvisninger, er det for eksempel ikke behov for å gjengi aktivitetsrapportering som fremkommer i annen rapportering i de departementsvise rapportene. Forskningsrådet skal lage en skreddersydd liste over de mest relevante lenkene til hvert departement (relevante porteføljeanalyser, evalueringer, etc.).

1 Samlet vurdering

Her skal departementet raskt skal kunne sette seg inn i hva Forskningsrådet mener er av vesentlig betydning for departementet og som de ønsker å fremheve, herunder risikovurderinger der det er hensiktsmessig. Forskningsrådet skal gi en kort (kvalitativ) vurdering av bidrag til departementenes sektorpolitiske prioriteringer.

Forskningsrådet kan komme inn på: vurderinger knyttet til sammensetning av virkemiddelporteføljen, begrunnelser for valg av aktiviteter og virkemidler, framdrift i forhold til planer, resultater fra evalueringer, resultater fra porteføljeanalyser, endringsbehov, framtidsutsikter (med fokus på læring), etc.

2 Virksomhetsoversikt og utkvittering av føringer

Under dette punktet skal Forskningsrådet:

- beskrive departementets forskningsbevilgning (bevilgninger og forbruk)
- utkvittere føringer og oppdrag

Eksempler på mulige tabeller:

Tabell x Bevilgning og forbruk for departement xxx, kroner.

	Departementets bidrag		Program/ordning/aktivitet			
	Bevilget	Beregnet	Bevilget	Disponibelt	Totalt	Forbruks-
	i år	forbruk	i år	budsjett	forbruk	prosent
Ordninger/aktiviteter						
x						
y						
z						

Tabell y Departementets andel av samlet innsats på ordninger/aktiviteter departementet finansierer. 1000 kroner

	Bevilgning	Bevilgning	Bevilgning	Bevilgning
	Alle dep	Alle dep	dep XXX	dep XXX
	2020	2021	2020	2021
Ordninger/aktiviteter				
x				
y				
z				
Total sum				

3 Årets aktiviteter og resultater

Dette punktet skal struktureres etter de sektorpolitiske prioriteringene for hvert departement, jf. punkt 5 i departementenes tildelingsbrev.

Rapportering på sektorpolitiske prioriteringer

Forskningsrådet skal gi kvalitative vurderinger på basis av relevante data, men Forskningsrådet vil vurdere hvor mye av de kvantitative dataene som skal inngå i de departementsvise rapportene (jf. de ulike dimensjonene nedenfor).

Forskningsrådet bør komme inn på: vurderinger knyttet til sammensetning av virkemiddelporteføljen (for de departementer der det er aktuelt og hensiktsmessig), kvaliteten i prosjektporteføljen, begrunnelser for valg av aktiviteter og virkemidler, framdrift i forhold til planer, resultater fra evalueringer, resultater fra porteføljeanalyser, endringsbehov, framtidsutsikter (med fokus på læring), etc.

Nedenfor følger en kulepunktliste over mulige dimensjoner som Forskningsrådet kan bruke som utgangspunkt for rapporteringen. Forskningsrådet skal tilpasse omfanget til det enkelte departement.

Mulige dimensjoner:

- I hvilken grad og hvordan har aktiviteten bidratt til økt **forskningsskapasitet** i **forskningsmiljøene/ bedriftene**, belyst gjennom en analyse og vurdering av forbruket (revidert budsjett) i prosjektene i ulike sektorer, stipendiatutvikling og kjønnsbalanse.

- I hvilken grad og hvordan har aktiviteten bidratt til å støtte relevante **fag, tema- og næringsområder** som skal bidra til å løse definerte samfunns- og næringsutfordringer, belyst gjennom en analyse og vurdering av porteføljens fordeling på relevante fag, tema og næringsområder, og hvordan dette bidrar til å realisere finansierende departements sektoransvar for forskning.
- I hvilken grad og hvordan har aktiviteten bidratt til å heve **kvaliteten/innovasjonsgraden** på forskningen og **fagutviklingen** gjennom å støtte den beste forskningen på feltet, belyst gjennom en analyse og vurdering av hovedkarakter (kvalitet/innovasjonsgrad) i porteføljen, men også publiseringsaktivitet og avlagte doktorgrader i prosjektene.
- I hvilken grad og hvordan er **internasjonalt samarbeid** utnyttet, belyst gjennom en analyse og vurdering av internasjonalt prosjektsamarbeid, inngående/utgående mobilitet, stimuleringsmidler, internasjonalt vertskap og samarbeid om utlysninger. Det orienteres særskilt om tiltak for kvalifisering og mobilisering til Horisont 2020.
- I hvilken grad og hvordan har aktiviteten bidratt til å **forbedre forskningssystemet** med sikte på konsentrasjon, samarbeid og arbeidsdeling og bygging av kapasitet, belyst gjennom en analyse og vurdering av anvendelse av søknadstyper, geografisk fordeling, sektorfordeling og tematisk fordeling.
- I hvilken grad og hvordan skapes det **industrielle resultater** i prosjektene belyst gjennom en analyse og vurdering av utvikling i antall patenter, lisenser, nye produkter, prosesser, metoder og prototyper er aktuelle indikatorer.
- I hvilke grad og hvordan innsatsen bidrar til spredning av **forskningsbasert kunnskap og resultater** fra forskningen mot relevante brukere belyst gjennom en analyse og vurdering av utviklingen i innhold, antall og volum i tiltak mot ulike arenaer/kanaler.

Når det gjelder bruk av tabeller, bør de som presenteres i de departementsvise rapportene gi ytterligere informasjon utover det departementene selv finner på Forskningsrådets nettsider.

Prinsipper, retningslinjer og rutiner for oppfølging av kap. 285, post 53

I Prop. 1 S (2020-2021) har regjeringen justert de tre prinsippene for kap. 285, post 53 (53-posten). De tre prinsippene er:

1. 53-posten skal bidra til oppfølging av regjeringens forskningspolitiske prioriteringer i langtidsplanen for forskning og høyere utdanning.
2. 53-posten skal gi fleksibilitet til å gjennomføre langsiktige endringer i forskningssystemet. Midler på posten kan for eksempel virke sammen med satsinger fra andre departementer i en oppstartsfase. Posten skal virke mobiliserende, ikke kompensierende for departementene.
3. 53-posten skal bidra til å støtte og bygge opp forskning av høy vitenskapelig kvalitet og forskning med høy relevans.

Videre har regjeringen fastsatt tre overordnede retningslinjer for hva som skal finansieres på posten:

- I. Langsiktige strukturelle, sektoroverskridende innsatsområder, for eksempel senterordninger og stimulerings tiltak for deltakelse i EUs rammeprogrammer.
- II. Langsiktige og brede tematiske innsatsområder, herunder områder som omfatter flere av langtidsplanens mål og prioriteringer. De tematiske innsatsområdene vil bli vurdert i forbindelse med jevnlig revidering av langtidsplanen for forskning og høyere utdanning.
- III. Tidsavgrenset finansiering av nye tiltak og satsinger på sektordepartementenes områder, som er prioritert av både Kunnskapsdepartementet og sektordepartementet.

Rutiner for departementenes involvering i disponeringen av 53-posten:

Alle beslutninger knyttet til 53-posten skal forankres i den ordinære budsjettprosessen.

Utover føringene i langtidsplanen, gis styringssignaler og forventninger for 53-posten gjennom KDs budsjettproposisjon og i tildelingsbrevet til Forskningsrådet fra KD som etatsstyrer.

Forskningsrådet fremmer forslag knyttet til 53-posten i sine budsjettforslag, både vekstforslag og omprioriteringsforslag (nullvekst). I budsjettforslaget må det fremkomme hvor mye som frigjøres fra tidsavgrensede budsjettformål. Forskningsrådet bør så langt det er mulig inkludere en oversikt over fordelingen av tildelingen mellom de tre retningslinjene i årsrapporten (rapport på samlet måloppnåelse).

Under følger rutiner for departementenes arbeid med forslag knyttet til 53-posten, sortert under de tre retningslinjene:

Retningslinje I og II:

- Ved inngangen til ny langtidsplanperiode skal det vurderes om det er behov for omprioriteringer mellom budsjettformål på posten i lys av regjeringens overordnede forskningspolitiske mål og prioriteringer slik de kommer til uttrykk i Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning.
- Tilsvarende skal det ved overgangen til ny programperiode i EU og ny strategiperiode for Panorama-strategien vurderes om det er behov for endringer i de internasjonalt rettede ordningene.
- Utover nødvendige endringer som følge av punktene over, bør finansieringen innenfor retningslinje I og II være mest mulig stabil og forutsigbar.
- Det er KD som beslutter endringer dersom tilpasninger må gjøres underveis i en langtidsplanperiode. KD må ha dialog med berørte departementer og Forskningsrådet om eventuelle større omprioriteringer på posten.

Retningslinje III:

- Initiativet til finansiering/samfinansiering over 53-posten av et bestemt budsjettformål kan komme fra sektordepartementene, KD eller Forskningsrådet (gjennom Forskningsrådets budsjettforslag).
- Det berørte departementet må selv prioritere forslaget og fremme et satsingsforslag/omprioriteringsforslag til marskonferansen på eget budsjett hvor det også foreslås en medfinansiering over 53-posten. Dette gjelder også dersom initiativet kommer fra KD eller Forskningsrådet. I forslaget må det oppgis hvor lang tid tiltaket foreslås finansiert over 53-posten. KD må fremme et tilsvarende forslag for finansieringen over 53-posten.
- Regjeringen tar endelig stilling til forslaget i augustkonferansen.

Beslutningen (inkludert hvor lang tid tiltaket skal finansieres over 53-posten) kommuniseres i KDs og de berørte fagdepartementenes budsjettproposisjon og i KDs tildelingsbrev til Forskningsrådet som etatsstyrer.

Retningslinjer for styring av virksomhetskostnader i Forskningsrådet (kap.285 post 55)¹

- Kunnskapsdepartementet har budsjett- og styringsansvar for posten. Kunnskapsdepartementet vil ivareta dette gjennom styringsdialogen med Forskningsrådet, dvs. gjennom etatsstyringsansvaret departementet har for Forskningsrådet og gjennom Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev.
- Endringer i Forskningsrådets virksomhet (aktiviteter/programmer/oppgaver) skal som hovedregel håndteres av Forskningsrådet uten endringer i den økonomiske rammen for posten.
- Forskningsrådet kan ha andre virksomhetsinntekter utover midler fra departementene, f.eks. fra EU eller nasjonale aktører. Slike andre virksomhetsinntekter skal fullt ut dekke de tilhørende kostnadene for Forskningsrådet.
- Kunnskapsdepartementet vil ha fast dialog med departementene om styringen av midlene på denne posten i forkant av etatsstyringsmøtet og i forbindelse med utforming av Kunnskapsdepartementets årlige tildelingsbrev, jf. etablerte rutiner i styringssystemet for Forskningsrådet. Kunnskapsdepartementet eller øvrige departementer kan ta initiativ til ytterligere dialog ved behov. Kunnskapsdepartementet har ansvar for å orientere departementene om hva som fremkommer i denne dialogen.
- Kunnskapsdepartementet skal gjennomgå tildelingsbrevene fra departementene før de sendes Forskningsrådet, jf. etablert rutine i forbindelse med styringssystemet for Forskningsrådet. Departementene har ansvar for å sende utkast til tildelingsbrev til Kunnskapsdepartementet før oversendelse til Forskningsrådet.
- Den faglige dialogen om FoU-bevilgningene som departementene finansierer, skal som før ivaretas gjennom departementenes styringsdialog. Det samme gjelder for annen aktivitet som er relevant for et departement, f.eks. 21-strategier eller evalueringer initiert fra departementene. Kunnskapsdepartementet skal varsles dersom departementene mener det er behov for endringer som har konsekvenser for rådets virksomhetskostnader.
- Kunnskapsdepartementet skal varsles når departementene vurderer å legge nye oppdrag til Forskningsrådet.
- Kunnskapsdepartementet skal varsles om et departement planlegger større og mer gjennomgripende endringer som vil ha vesentlige konsekvenser for Forskningsrådets virksomhet. Kunnskapsdepartementet skal i slike tilfeller ha dialog med det aktuelle departementet og involvere Forskningsrådet på en egnet måte. Det legges til grunn at dersom større, konkrete oppgaver som f.eks. 21-strategier eller Skattefunn-sekretariatet flyttes fra Forskningsrådet og legges til et annet sted, skal tilhørende virksomhetskostnader tilbakeføres til faglig ansvarlig departement.

- Dersom økt innsats eller nye satsinger i Forskningsrådet innebærer økte virksomhetskostnader, skal Forskningsrådet synliggjøre dette i sitt budsjettforslag.

¹ Retningslinjene ble vedtatt i forbindelse med regjeringens budsjettkonferanse i mars 2019.

- Når et departement gir nye oppdrag til Forskningsrådet som ikke kan håndteres innenfor en uendret ramme for posten (jf. hovedregel), skal de økte virksomhetskostnadene rammeoverføres til Kunnskapsdepartementet som del av den ordinære budsjettprosessen. Det aktuelle departementet skal i samarbeid med Forskningsrådet forklare/begrunne behovet for økte virksomhetskostnader overfor Kunnskapsdepartementet.
- Fristene for å spille inn forslag til rammeoverføring av virksomhetskostnader er 1. mai for ordinært budsjett til rammefordelingsmaterialet (1. mai 2019 for statsbudsjettet 2020). I unntakstilfeller er fristen 1. februar til RNB (1. februar 2020 for RNB 2020).
- Virksomhetskostnadene tilknyttet helt konkrete og tidsavgrensede oppdrag tilbakeføres fra Kunnskapsdepartementet til det aktuelle departementet etter at oppdraget er avsluttet. Forskningsrådet skal holde oversikt over eventuelle tidsavgrensede virksomhetskostnader knyttet til særskilte oppgaver for det enkelte departement (informasjon om tidsperiode og hvilke departementer oppgaven er knyttet til).
- Som nevnt over er hovedregelen at endringer i Forskningsrådets virksomhet (aktiviteter/programmer/oppgaver) skal håndteres av Forskningsrådet uten endringer i virksomhetskostnadene. Dersom departementene finner det formålstjenlig å legge nye oppdrag av svært avgrenset karakter til Forskningsrådet, skal departementene melde inn slike nye oppdrag til KD senest innen 15. november for å avklare om oppdraget medfører økte virksomhetskostnader eller ikke. Eventuelle økte virksomhetskostnader for disse mindre og avgrensede oppdragene skal ikke rammeoverføres til felles post for virksomhetskostnader. Kunnskapsdepartementet skal omtale slike oppdrag i sitt tildelingsbrev til Forskningsrådet. Midlene utbetales direkte til Forskningsrådet fra det aktuelle departementets budsjett.
- Eventuelt behov for prioritering av oppdrag fra departementene skal avklares i tilknytning til Kunnskapsdepartementets ordinære styringsdialog med Forskningsrådet. Eventuell prioritering skal skje i samråd med berørte departementer.

FULLMAKTER 2023 NORGES FORSKNINGSRÅD

1 Generelt

Vi viser til bevilgningsreglementet, reglement for økonomistyring i staten, bestemmelser om økonomistyring i staten og virksomhets- og økonomiinstruks for Norges forskningsråd. For administrative fullmakter viser vi også til særskilte brev og rundskriv. Tilskuddsordninger må forvaltes i tråd med regelverket i staten.

Departementet kan når som helst trekke tilbake gitte fullmakter. Fullmaktene medfører ingen innskrenkninger i departementets instruksjonsmyndighet.

2 Budsjetfullmakter

2.1 Vedtak om nettobudsjettering

Stortinget gir ved særskilt vedtak samtykke til unntak fra bruttoprinsippet. Unntaket er bekreftet for 2023 ved at det er gitt nettobevilgning under utgiftspost 50 i budsjett for 2023, jf. Innst. 12 S (2022–2023) og Prop. 1 S (2022–2023).

Storingsvedtaket innebærer at institusjonen kan disponere eksterne inntekter fullt ut til sitt formål, i tillegg til bevilgning på 50-post. Institusjonen disponerer eventuelt positivt årsresultat og har ansvaret for å dekke eventuelt negativt årsresultat.

Institusjoner med unntak fra bruttoprinsippet må sørge for at midler fra andre statsinstitusjoner utbetales til institusjonenes arbeidskonti hos kontofører.

2.2 Eiendomsfullmakt

Forskningsrådets kan i henhold til vedtak II Merinntektsfullmakter nr. 4 i Innst. 12 S (2022-2023), jf. Prop. 1 S (2022–2023) kjøpe og avhende eiendommer. Salgsinntekter blir ført på eiendomsfondet til Norges forskningsråd.

2.3 Fullmakt til Forskningsrådet

Stortinget samtykker i at Forskningsrådet i 2023 kan nytte bevilgninger som er overført til Forskningsrådet til forskningsformål i 2023 eller tidligere budsjettår, til å dekke forpliktelser til forskningsprosjekter med andre formål innenfor Forskningsrådets portefølje innenfor en samlet ramme på 3 500 mill. kroner.

3 Administrative fullmakter

3.1 Fullmakt til å inngå leieavtaler utover budsjettåret

Kunnskapsdepartementet gir Forskningsrådet fullmakt til å inngå avtale om leie av lokaler. Det er en forutsetning for bruk av fullmakten at alle kostnader dekkes innenfor uendret bevilgningsnivå for hele avtaleperioden, herunder også flyttekostnader og kostnader til brukerutstyr.

Instruksen om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor gjelder for inngåelse av avtaler om leie av lokaler i markedet og av statlig utleier. Instruksen gjelder også for byggeprosjekter som inkluderer ombygging og rehabilitering.

Instruksen skal sikre god saksforberedelse og styring med bygge- og leiesaker. Det

er viktig at Forskningsrådet følger bestemmelsene i denne, jf. Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor av 20. januar 2012 nr. 39, og sist endret ved kongelig resolusjon 13. januar 2017, se følgende lenke:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/instruks-bygge-leie/id670873/>.

Fullmakten gjelder ikke for leieprosjekter som etter sin art eller omfang må klassifiseres som byggesaker. Fullmakten gjelder ikke for avtaler om leie av lokaler i markedet der summen av fremtidige leieforpliktelser er 100 mill. kroner eller mer, jf. nevnte instruks. Slike leieavtaler skal legges frem for Kunnskapsdepartementet som forelegger dem for Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Klausul om fremleie ved eventuelt mindre behov for areal skal innarbeides ved inngåelse av nye leiekontrakter. Det er videre en forutsetning at institusjonen nøye vurderer behovet for oppsigelsesklausuler, jf. overnevnte instruks. Hensynet til fremtidig handlefrihet skal veie tungt ved denne vurderingen. Slike vurderinger skal foreligge som en del av grunnlagsmaterialet i den enkelte sak om inngåelse av leieavtaler. Leieavtalen må kunne transporteres til annen statlig virksomhet.

3.2 Fullmakt til å inngå forlik, opptre på statens vegne i forliksrådet eller innrømme erstatningsansvar

Forskningsrådet har fullmakt til å inngå forlik eller innrømme ansvar i saker om erstatning opp til 300 000 kroner. I saker som gjelder erstatning over 500 000 kroner, skal saken legges frem for departementet til avgjørelse.

Erstatning på grunnlag av alminnelige erstatningsregler, med unntak av ansvar i kontraktsforhold og ansvar i forbindelse med statens forretningsdrift, kan belastes Justis- og beredskapsdepartementets budsjett, kap. 471 Statens erstatningsansvar. Hvis vilkårene i Justis- og beredskapsdepartementets (JD) rundskriv G-01/2017 er oppfylt, kan Forskningsrådet belaste på JDs kapittel 471. Siden nettobudsjetterte virksomheter ikke kan belaste direkte på kapittel 471 må slike saker med nødvendig dokumentasjon sendes Kunnskapsdepartementet som vil foreta belastningen. Øvrige utbetalinger av erstatning må virksomheten dekke innenfor egne rammer. Se rundskriv G-01/2017, <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/erstatningskrav-mot-staten--belastning-avbudsjettkapittel-471-post-71-og-fracfall-av-foreldelsesinnsigelse/id2548368/>

Forskningsrådet har ansvar for juridisk kvalitetssikring av erstatningsrettslige spørsmål før avgjørelse treffes. Departementet forutsetter at Forskningsrådet foretar en grundig vurdering av grunnleggende vilkår for erstatning, dvs. ansvarsgrunnlag, økonomisk tap, årsakssammenheng, påregnelighet og adekvans – og eventuelt om det skal inngås forlik uten å erkjenne ansvar.

Saker av prinsipiell betydning eller saker der det kan være tvil om den juridiske vurderingen, skal forelegges Kunnskapsdepartementet, som vurderer om det er aktuelt å be Regjeringsadvokaten om bistand.

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref
21/3692-16

Dato
4. januar 2023

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd 2023

1. Innledning

Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID) viser til Stortingets budsjettvedtak for 2023, jf. Innst. 15 S (2022–2023) og Prop.1 S (2022–2023). Tildelingsbrevet angir nærmere budsjettmessige føringer og styringssignaler for departementets midler til Forskningsrådet i 2023.

Vi viser også til tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet (KD) som etatsstyrende departement.

2. Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd

Forskningsrådet har fem mål:

- Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet
- Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet
- Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer
- Mål 4 Et velfungerende forskningssystem
- Mål 5 God rådgivning

Vi viser til KDs tildelingsbrev som etatsstyrer for en nærmere omtale av målene, de strategiske områdene under disse samt krav til styringsinformasjon.

Postadresse
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo
postmottak@aid.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 64
www.aid.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
983 887 457

Avdeling
Budsjett- og
styringsavdelingen

Saksbehandler
Elin E. Sørum
22 24 79 93

KDs tildelingsbrev som etatsstyrer omtaler også regjeringens forskningspolitikk og Forskningsrådets rolle i oppfølgingen av Meld. St. 5 (2022–2023) *Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2023–2032*.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra AID

De sektorpolitiske prioriteringene fra AID er utformet med utgangspunkt i målene for Forskningsrådet og departementets sektoransvar for forskning.

Departementets tildeling til Forskningsrådet skal i særlig grad bidra til måloppnåelse under mål 1 *Økt vitenskapelig kvalitet* og mål 3 *Møte store samfunnsutfordringer*. Måloppnåelse på disse områdene vil dessuten være nært knyttet til mål 4 *Et velfungerende forskningssystem* og mål 5 *God rådgivning*.

Tildelingen skal ivareta vesentlige deler av departementets sektoransvar for forskning. Dette omfatter forskning til nytte for politikk- og tjenesteutvikling og forvaltningens oppgaveløsning, samt innsats som bidrar til langsiktig kompetanse- og kunnskapsoppbygging for sektoren som helhet.

AID har sektoransvar for områdene arbeidsmarked, integrering, arbeidsmiljø- og sikkerhet, økonomisk og sosial sikkerhet og pensjon. Forskning er et virkemiddel som skal bidra til å løse sektorens utfordringer og til å nå mål og prioriteringer for AIDs politikkområder, jf. Prop. 1 S (2022–2023). Tildelingen skal bidra til forskning som er av høy vitenskapelig kvalitet og som samtidig er relevant for sektorens utfordringer og mål.

Vi viser til departementets FoU-strategi for 2019–2023 *Omstillingsdyktig arbeidsliv med høy sysselsetting*. Strategien beskriver overordnede kunnskapsbehov og prioriteringer som skal bidra til å nå målene for utvikling av sektoren. Departementets tildeling til Forskningsrådet er et viktig virkemiddel for å følge opp strategiens overordnede og prioriterte kunnskapsbehov:

- Utvikle et kunnskapsgrunnlag for bredden i AIDs sektoransvar: Dette innebærer forskning om:
 - Bærekraftig velferdssamfunn og grunnleggende systemtrekk
 - Arbeidsmarked og arbeidsliv
 - Arbeidsmiljø, arbeidshelse og sikkerhet, inkl. kunnskapsutvikling om risikoforhold i petroleumsnæringen
 - Inntektssikring, økonomisk trygghet og sosial sikkerhet
 - Forvaltningens organisering og gjennomføringsevne
- Å prioritere et godt kunnskapsgrunnlag for et omstillingsdyktig arbeidsliv med høy sysselsetting: Dette innebærer forskning om:
 - Arbeidsmarked og arbeidslivets utvikling over tid – funksjonsmåte og omstilling
 - Politikk, virkemidler, tjenester og tiltak for arbeidsinkludering, forebygging og lengre yrkeskarrierer

- Betydningen av helse, kompetanse og ferdigheter for bl.a. frafall og inkludering

Departementet har i løpet av strategiperioden fått ansvaret for statsbudsjettets programkategori Integrering og mangfold. Tildelingen til Forskningsrådet skal også brukes til forskning av høy kvalitet som sikrer et godt kunnskapsgrunnlag for utvikling av integreringspolitikken.

Særlige forventninger

Forskningsrådet skal fortsatt prioritere et kunnskapsgrunnlag for et omstillingsdyktig arbeidsliv med høy sysselsetting. Vi forventer at dette får betydning for innretning av utlysninger og eventuelle målrettede tiltak innenfor budsjettformålene VAM og Helsevel, jf. tildeling fordelt på budsjettformål under punkt 3 i tildelingsbrevet.

Gode og effektive arbeids- og velferdstjenester er av særlig strategisk betydning når det gjelder å bidra til velferdssamfunnets bærekraft og for å inkludere flere i arbeids- og samfunnsliv. Vi forventer at Forskningsrådets innsats på dette området bidrar til økt kvalitet, relevans og kapasitet i forskningen på arbeids- og velferdstjenestene og de tjenestene det samhandles med overfor brukerne, som f.eks. helsetjenester, utdannings-tjenester og tjenester knyttet til barne- og familieområdet. Vi har også forventninger om tiltak som kan settes inn for å styrke koblingen mellom forskning, utdanning og praksisfeltet.

Sektoransvarsprinsippet gir AID et overordnet samordningsansvar for FoU på integreringsområdet. Integreringspolitikken må understøttes av forskning som gir kunnskap om hva som virker for at ulike innvandrergreper inkluderer og deltar i norsk arbeids- og samfunnsliv, og som bidrar til å utvikle likeverdige utdannings- og velferdstjenester til en mangfoldig befolkning.

AID har det overordnede myndighetsansvaret for arbeidsmiljø, arbeidshelse, sikkerhet og sikring i petroleumsnæringen. I en tid med store omstillinger og endringer i næringen er det avgjørende å frembringe et mest mulig relevant kunnskapsgrunnlag. AID forventer grunnleggende og anvendt forskning som bidrar til ny kompetanse, teknologi og innovasjoner for å forhindre storulykker, samt forbedret arbeidsmiljø, arbeidshelse, sikkerhet og sikring i petroleumsnæringen.

Vi forventer at Forskningsrådet bidrar til å opprettholde kapasitet og kompetanse på områder som vurderes som forskningssterke. Videre forventes at Forskningsrådet bidrar til å bygge forskningskapasitet på områder som er strategisk viktige for departementet og vår sektor, og hvor det bl.a. er ønskelig å få fram flere og bedre søknader. Vi viser her til den pågående fagdialogen mellom departementet og Forskningsrådet om områder med forbedringspotensial. På disse områdene forventer vi at Forskningsrådet finner måter å etterspørre forskning på som er egnet til å mobilisere relevante FoU-miljøer og øke tilfanget av støtteverdige søknader. I den sammenheng ser vi fram til de to forenklede kunnskaps-

oppsummeringene Forskningsrådet i samarbeid med AID har konkurranseutsatt på områdene arbeids- og velferdstjenester samt arbeidsmiljø og arbeidshelse.

Regjeringens handlingsplan mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet ble lagt fram 1. oktober 2022. Det er behov for uavhengig forskning som kan gi økt kunnskap om påvirkningsfaktorer for, og konsekvenser av, arbeidslivskriminalitet og annen økonomisk kriminalitet, herunder utnyttelse av personer i arbeidslivet, tvangsarbeid og menneskehandel.

Når det gjelder rettsvitenskap viser vi til dialogen mellom Forskningsrådet, AID og JD om etablering av en langsiktig satsing, herunder forskning knyttet til trygderett og EØS-rett.

Forventninger til satsingen er at den skal:

- Styrke og bygge fagmiljøer samt øke kapasitet til forskning i miljøene
- Øke antallet søknader fra de rettsvitenskapelige miljøene
- Få mer rettsvitenskapelig forskning som grunnlag for forvaltningens ansvar for og arbeid med regelverksutvikling og praktisering, og for rettspraksis i rettsapparatet
- At forskning inngår i utdanning av jurister

Vi forventer at Forskningsrådet legger til rette for brukermedvirkning i forskningen der dette kan styrke forskningens kvalitet og relevans. Vi viser særlig til tjenesteforskningen og arbeidsmiljø- og arbeidshelseforskningen, hvor Arbeids- og velferdsforvaltningen og virksomhetene i arbeidslivet er relevante brukergrupper og partnere i forskningsprosjekter

Det forventes også at Forskningsrådet ivaretar koordinering og utnytter synergier mellom porteføljer og satsinger som har berøringsflater med hverandre. Videre er AID opptatt av formidling, sammenstilling og spredning av forskningsbasert kunnskap fra porteføljer og aktiviteter som er relevante for AIDs sektor.

Forskningsrådet skal gi departementet råd som grunnlag for utforming av sektorpolitiske prioriteringer, og for hvordan gjeldende forskningspolitiske prioriteringer bør følges opp. AID legger til grunn at rådene skal være relevante og velbegrunnede for en strategisk dialog. Vi er spesielt opptatt av at rådene skal være relevante for å ivareta behovet for kvalitet og relevans i forskningen, målretting og spissing av innsatser, samt flerfaglighet og tverrsektoriell forskning der det synes viktig. Vi legger til grunn at sektoranalysen som Forskningsrådet har utarbeidet for AID vil være et viktig grunnlag for råd og anbefalinger.

Departementet vil vektlegge prioriteringene over i styringsdialogen med Forskningsrådet.

2.2 Styringsinformasjon og rapport på samlet måloppnåelse

Vi viser til KDs tildelingsbrev som etatsstyrer som omtaler styringsinformasjon for målene som er felles for alle departementene. Denne styringsinformasjonen rapporteres og presenteres samlet i årsrapporten (rapport på samlet måloppnåelse).

Departementet ber også om styringsinformasjon knyttet til de sektorpolitiske prioriteringene, jf. punkt 5 i vårt tildelingsbrev.

3. Budsjetttildelinger og fullmakter for 2023

Forskningsrådet tildeles totalt 191,035 mill. kroner over kap. 601, post 50 i 2023. AID har med dette redusert antall poster med tildeling til Forskningsrådet til én post. Fordelingen av midler på budsjettformål og særskilte satsinger følger av tabellen nedenfor.

Tildelingen går til budsjettformål som tidligere ble fulgt opp gjennom programmene VAM II, Helsevel og Petromaks.

Budsjettformål	BELØP 2023
Forskning om velferd, arbeidsliv og migrasjon (VAM II)	118 200 000
Forskning om arbeids- og velferdstjenester (Helsevel)	32 335 000
Forskning om helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten (Petromaks)	23 000 000
Særskilte satsinger	
Satsing på rettsvitenskap/trygderettslig/EØS-rettslig forskning og kompetanseutvikling	10 000 000
Satsing på forskningsstøttet innovasjon og digitalisering av arbeids- og velferdstjenestene	7 500 000
Sum:	191 035 000

Midlene utbetales i to terminer, henholdsvis i januar og august.

Departementets midler skal ivareta sektorpolitiske prioriteringer omtalt under kap. 2.1 i tildelingsbrevet. Midlene skal finansiere forskning som i hovedsak er av anvendt karakter.

De midler som AID stiller til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. AID gir Forskningsrådet fullmakt til å omfordele midler innenfor bevilgningen på en post, så lenge måloppnåelsen på posten sikres. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler.

4. Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over kap. 285 post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

AID viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

Det framgår av KDs tildelingsbrev som etatsstyrer at Forskningsrådets drift skal tilpasses reduserte virksomhetskostnader i 2023. I den grad det oppstår prioriteringsutfordringer innenfor rammen av midlene på denne posten, skal Forskningsrådet og departementene ta dette opp med Kunnskapsdepartementet i tilknytning til den ordinære styringsdialogen, jf. retningslinjene for styring av virksomhetskostnader i Forskningsrådet.

5. Rapportering på sektorpolitiske prioriteringer

AID ber om rapportering med utgangspunkt i Mål 1 *Økt vitenskapelig kvalitet* og Mål 3 *Møte store samfunnsutfordringer*. Vi ber særlig om rapportering på følgende sektorpolitiske prioriteringer:

- Forskning for omstillingsdyktig arbeidsliv med høy sysselsetting
- Utvikling i områder med forbedringspotensial, herunder forskning om arbeids- og velferdstjenester
- Forskning om helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten
- Forskning på virkemidler for inkludering av innvandrerbefolkningen i arbeids- og samfunnsliv.

De sektorpolitiske prioriteringene er utdypet i punkt 2.1 i dette tildelingsbrevet.

Rapportering på sektorpolitiske prioriteringer skal presenteres i vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter). Forskningsrådet skal rapportere i tråd med føringene som er gitt i dokumentet *"Forskningsrådets årsrapport og vedlegg til årsrapport: Struktur og forventninger til innhold"*, jf. vedlegg 1 til KDs tildelingsbrev som etatsstyrer. Forskningsrådet skal i sin rapportering legge vekt på virkninger og effekter av sin virksomhet. AID legger særlig vekt på følgende elementer i rapporteringen:

- I hvilken grad og hvordan har aktiviteten bidratt til å støtte forskning som er relevant for departementets prioriteringer og for å løse definerte utfordringer for sektoren?
- I hvilken grad og hvordan har aktiviteten bidratt til å heve kvaliteten/innovasjonsgraden på forskningen?
- I hvilken grad og hvordan har aktiviteten bidratt til å styrke samarbeidet mellom forskningen, forvaltningen og utdanningene?

Vi viser også til styringsinformasjon for de fem målene som er felles for alle departementene, jf. KDs tildelingsbrev som etatsstyrer. Der det er mulig og hensiktsmessig skal styringsinformasjonen brytes ned på ulike tematiske områder/fagområder som har særlig interesse for departementene.

6. Planlagte styringsmøter

Departementet vil avholde styringsmøter i juni og desember 2023. Møter utover dette avtales etter behov.

Med hilsen

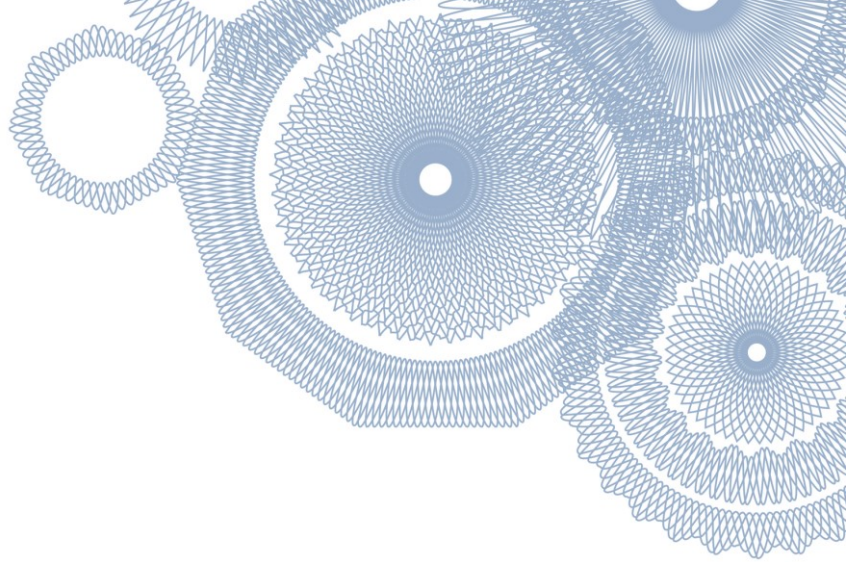
Tom Gulliksen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Tone Westlie
fagdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Barne- og familiedepartementet
Helse- og omsorgsdepartementet
Justis- og beredskapsdepartementet
Kunnskapsdepartementet
Riksrevisjonen

TILDELINGSBREV
TIL
NORGES FORSKNINGSRÅD
2023

Emma C. Jensen Stenseth

Ekspedisjonssjef

Erik Bolstad Pettersen

Ekspedisjonssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Barne- og
familiedepartementet

INNHOLD

1. INNLEDNING	3
2. MÅL, STRATEGISKE OMRÅDER OG STYRINGSINFORMASJON FOR NORGES FORSKNINGSRÅD	3
2.1. SEKTORPOLITISKE PRIORITERINGER FRA BARNE- OG FAMILIEDEPARTEMENTET	3
2.2. STYRINGSINFORMASJON	5
3. BUDSJETTILDELINGER OG FULLMAKTER FOR 2023	5
4. FELLES POST FOR VIRKSOMHETSKOSTNADER	6
5. RAPPORTERING FOR 2023	6
6. PLANLAGTE STYRINGSMØTER	7

1. Innledning

Det vises til Barne- og familiedepartementets budsjettforslag for 2023, jf. Prop. 1 S (2022-2023) og Innst. 14 S (2022-2023). Tildelingsbrevet angir nærmere budsjettmessige føringer og styringssignaler for departementets midler for 2023.

Det vises også til Kunnskapsdepartementets (KD) tildelingsbrev som etatsstyrer, for 2023.

2. Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd

Forskningsrådet har fem mål:

- Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet
- Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet
- Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer
- Mål 4 Et velfungerende forskningssystem
- Mål 5 God rådgivning

Vi viser også til KDs tildelingsbrev som etatsstyrer, for en nærmere omtale av målene, strategiske områder og styringsinformasjon.

I BFDs ivaretagelse av sektoransvaret er det viktig at Forskningsrådet har god måloppnåelse under Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet og Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer. Måloppnåelse under mål 1 og 3 vil være nært knyttet til måloppnåelse for Mål 4 Et velfungerende forskningssystem og Mål 5 God rådgivning.

2.1. Sektorpolitiske prioriteringer fra Barne- og familiedepartementet

Barne- og familiedepartementets (BFD) budsjettmidler til forskning og utvikling, skal brukes slik at de best mulig ivaretar BFD sitt sektoransvar for forskning. BFD har sektoransvar for forskning om barn og unges oppvekst- og levekår, familie og samliv, tro og livssyn og forbrukerpolitikk. Forskningsinnsatsen BFD finansierer skal bidra til å nå målene på departementets ansvarsområder, slik de omtales i den årlige budsjettproposisjonen.

BFDs forskningsområder omtales ofte som forskningssvake. BarnUnge21-strategien fant blant annet at forskningen om utsatte barn og unge ofte blir utført av små og fragmenterte forskningsmiljøer, den er underfinansiert, sektorisert og kortsiktig. Strategien peker på behovet for solid og framtidsrettet kunnskapsutvikling om hva som sikrer barn og unge trygghet, inkludering og utvikling. BFD forventer at departementets bidrag til Forskningsrådet medfører en oppbygging av kvalitet, kompetanse og kapasitet i forskningsmiljøene. En indikator på økt kvalitet, kompetanse og kapasitet vil være flere og bedre søknader knyttet til områder innenfor BFDs sektoransvar. BFD er opptatt av å oppfylle vårt sektoransvar for forskning og bli et mer forskningssterkt departement.

BFD har utarbeidet en forskningsstrategi for årene 2022-2026. Delmålene i denne strategien skal være retningsgivende for Forskningsrådets forvaltning av budsjettmidlene fra BFD. Delmålene er spisset inn mot sterkere forskningsmiljø, et godt og tilgjengelig kunnskapsgrunnlag, bedre datagrunnlag og mer internasjonalt forskningssamarbeid på BFDs områder. I strategien er det også beskrevet hvordan Forskningsrådets arbeid kan understøtte departementets forskningsstrategi. Her trekkes bl.a. Forskningsrådets kompetanse om BFDs områder, helhetlig utvikling av kunnskapsgrunnlaget, formidling og tilgjengeliggjøring av forskningsfunn og internasjonal forskningsmobilisering fram.

I september 2022 la regjeringen frem Meld. St. 5 (2022-2023) Langtidsplan for forskning og høyere utdanning (2023-2032). I langtidsplanen lanserte regjeringen et samfunnsoppdrag som skal inkludere flere barn og unge i utdanning, arbeids- og samfunnsniv gjennom en tverrsektoriell og målrettet innsats. BFD er involvert i arbeidet med samfunnsoppdraget. Det legges opp til en design- og implementeringsfase i 2023, hvor samfunnsoppdraget blir videreutviklet og iverksatt. Forskningsrådet skal bidra i arbeidet med å utvikle samfunnsoppdrag som nasjonalt virkemiddel. Arbeidet innebærer at det legges til rette for god samhandling og koordinering med relevante aktører fra design til implementering av oppdraget. KD vil i samarbeid med de berørte departementene komme tilbake til den konkrete oppfølgingen og Forskningsrådets rolle i arbeidet med samfunnsoppdragene.

I langtidsplanen fremgår det også at det innenfor barnevernsfeltet særlig er behov for forskning om hjelpetiltakene kommunene tilbyr, og om disse oppnår ønskede resultater. Det er også behov for kunnskap om hva som er god omsorg og behandling i en barnevernsinstitusjon, og hvordan vi kan forhindre uønskede flyttinger for barn som bor i institusjon og fosterhjem.

BFDs tildelinger til Forskningsrådet skal bidra til et godt og helhetlig kunnskapsgrunnlag om utsatte barn og unge, og tiltak som bidrar til å forebygge utenforskap og marginalisering. Kunnskapsgrunnlaget skal bidra til at departementet utvikler effektive og treffsikre tiltak og tjenester slik at barn, unge og familier som har behov for det, kan få den hjelpen de trenger til å leve gode liv. Kunnskapsgrunnlaget skal være til hjelp for å gi barn og unge en best mulig start på livet, slik at de, så langt det er mulig, får like muligheter til å utvikle seg og delta i samfunnet.

I 2023 vil Forskningsrådet ha en viktig rolle som forskningsfaglig rådgiver og samarbeidspartner for BFD. Forskningsrådet skal i 2023 starte en ny tverrsektoriell satsing på forskning og innovasjon om utsatte barn og unge, med finansiering fra BFD, KD og HOD (jf. omtale i Prop 1S (2022-2023) om etablering av et forsknings- og innovasjonsprogram for utsatte barn og unge). Det er viktig med god dialog med departementet om satsingen i oppstartsåret. Forskningsrådet vil også ha en viktig rådgivende rolle i BFDs videre oppfølging av BarnUnge21-strategien, og departementets samarbeidsprosjekt med KD og HOD om å styrke kunnskapsgrunnlaget om utsatte barn og unge.

BFD har også ansvaret for forbrukerområdet og tros- og livssynsområdet, hvor forskning gjennom Forskningsrådet kan være relevant. En rekke tverrgående tema, som for eksempel barnevern, sivilsamfunn og frivillighet, integrering, utenforskap, negativ sosial kontroll og radikalisering, har relevans for tros- og livssynsområdet, men også grunnforskning innenfor humaniora og samfunnsvitenskap som berører religion, tro og livssyn. For forbrukerområdet er digitalisering og det grønne skiftet særlig relevant.

BFD viser også til at vi i tidligere år har lagt vekt på behovet for mer samfunnsøkonomisk og juridisk forskning på våre områder. Dette er fortsatt viktig for departementet, jf. omtale av tematikken i BFDs forskningsstrategi 2022-2026. Når det gjelder juridisk forskning, viser BFD til behovet for mer forskning med et klart utgangspunkt i den rettsvitenskapelige disiplinen, slik at denne forskningen ikke først og fremst er støttedisiplin til annen forskning.

2.2. Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser vi til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatstyrer, punkt 3 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd.

Styringsinformasjon for de sektorpolitiske prioriteringene fremgår i struktur og forventninger til rapporteringen i vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter). Vi viser til punkt 5 Rapportering for 2023 i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer BFD forventer at Forskningsrådet skal rapportere på.

3. Budsjetttildelinger og fullmakter for 2023

I henhold til Stortingets vedtak av statsbudsjettet for 2023 stilles følgende midler til disposisjon for Norges forskningsråd i 2023, jf. §7 i *Reglement for økonomistyring i staten*.

Budsjettkapittel/post	Tildeling 2023 (i 1000 kroner)
Kapittel 800, post 50	42 107

I 2023 styrkes BFDs bevilgning til Forskningsrådet med 10 mill. kroner. Midlene skal gå til delfinansiering av en ny tverrsektoriell satsing på forskning og innovasjon om utsatte barn og unge. Satsingen er et samarbeid mellom flere departementer. I 2023 er det også bevilget midler til satsingen fra KD og HODs budsjett (se disse departementenes egne tildelingsbrev for omtale av dette).

Satsingen skal gi oppdatert, relevant og anvendbar kunnskap til bruk i utviklingen av politikk, lovverk, tiltak, tjenester og nye løsninger, og slik bidra til at færre barn og unge faller utenfor. Ny kunnskap skal føre til innovasjon både på system- og tjenestenivå, inkludert måter å levere tiltak og tjenester på. Satsingen skal bidra til å bygge opp sterke forsknings- og innovasjonsmiljøer på feltet utsatte barn og unge. Den skal gi bedre og mer forskningsbaserte utdanninger mer treffsikre tiltak og tjenester, og favner også implementering av forskning og innovasjon. Satsingen skal også bidra til å oppnå mål, prioriteringer og ambisjoner for forskning satt av regjeringen i Meld. St. 5 (2022–2023) *Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2023–2032*. Satsingen må for eksempel ses i sammenheng med samfunnsoppdraget om å inkludere flere barn og unge i utdanning, arbeids- og samfunnsliv.

Hovedmålet for satsingen er å gi et kunnskapsgrunnlag som bidrar til bedre løsninger innenfor og på tvers av tjenesteområder og sektorer, slik at utsatte barn og unge får nødvendig støtte og hjelp og at færre barn og unge faller utenfor.

Satsingen vil ha en varighet på minimum 10 år, med forbehold om Stortingets årlige budsjettvedtak. BFD vil ettersende et eget formålsdokument for satsingen, som beskriver departementenes ambisjoner, mål og ønskede prioriteringer knyttet til denne.

Som omtalt i BFDs Prop. 1 S (2022-2023), skal den øvrige bevilgningen på 32,1 mill. kroner bidra til praksisrettet forskning for helse- og velferdstjenestene. Midlene skal særlig innrettes mot forskning på effekter av forebyggende arbeid, tiltak og tjenester for barn, unge og familier. Dette formålet er overlappende med formålet til den nye forskningssatsingen. I praksis skal inntil 32,1 mill. kroner av BFDs øvrige tildeling benyttes til å møte formålet i satsingen. For 2023 er store deler av midlene bundet opp i pågående forskningsprosjekter, men i takt med at midlene frigis skal de benyttes til å styrke forskningssatsingen om utsatte barn og unge.

Noen av BFDs ansvarsområder innenfor familie- og oppvekstfeltet faller utenfor etablerte satsingers virkeområde. Dette gjelder blant annet generell barne- og ungdomsforskning, fruktbarhet, de økonomiske overføringsordningene til barnefamiliene og familieliv. En mindre del av midlene under kap. 800 post 50 skal benyttes til å ivareta BFDs kunnskapsbehov på disse områdene.

Midlene skal for øvrig nyttes i tråd med Prop. 1 S (2022-2023) for Barne- og familiedepartementet samt de presiseringene som gis i dette brevet.

Tildelte midler for 2023 vil bli utbetalt i januar og august. Beløpene vil bli utbetalt til kontonummer 6345 05 31105.

De midler som BFD stiller til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. BFD gir Forskningsrådet fullmakt til å omfordele midler innenfor bevilgningen på posten, så lenge måloppnåelsen på posten sikres. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler.

4. Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over kap. 285 post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

Barne- og familiedepartementet viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

5. Rapportering for 2023

BFD ber om at sektoransvaret legges til grunn for rapporteringen. Sektoransvaret er utdypet i punkt 2.1 i dette tildelingsbrevet. Rapporteringen om bruk av midlene skal skje i tråd med struktur og forventninger til rapportering i vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter).

Årsrapporten bør videre inneholde en vurdering av i hvilken grad prosjektene som får innvilget midler, bidrar til at BFD ivaretar sektoransvaret for forskning. Rapporteringen skal reflektere føringene i Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning som er aktuelle for BFDs sektorområder.

Årsrapporten må også omtale måloppnåelsen til den nyopprettede satsingen på forskning og innovasjon om utsatte barn og unge.

Departementet ser at det kan videre være nyttig med informasjon fra Forskningsrådet om forbrukerrelevant forskning. Vi ønsker også at Forskningsrådet i vedlegget til årsrapporten gir oss en fullstendig oversikt over de prosjektene som omhandler forbruksforskning, samt forskning på tro og livssyn.

6. Planlagte styringsmøter

Det planlegges to styringsmøter i løpet av 2023, et styringsmøte før sommeren og et styringsmøte før jul. BFD vil ta kontakt med Forskningsrådet for å avtale passende tidspunkter og dato.

Kopi: Kunnskapsdepartementet
Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Helse- og omsorgsdepartementet
Riksrevisjonen

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Norges forskningsråd
postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref
22/5396 - 4

Dato
10.01.2023

Statsbudsjettet 2023 - Norges forskningsråd - tildelingsbrev

1. INNLEDNING

I dette tildelingsbrevet meddeles Stortingets budsjettvedtak og Finansdepartementets styringssignaler for Norges forskningsråd for 2023. Prop. 1 S (2022–2023) for Finansdepartementet ble behandlet 21. desember 2022 på grunnlag av Innst. 5 S (2022–2023). Vi viser også til tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet som etatsstyrende departement.

Tildelingsbrevet gjelder for satsingen *Skatteøkonomisk forskning, Finansmarkedsfondet og forskning på den økonomiske håndteringen av koronapandemien og sammenligning med tidligere kriser.*

2. MÅL, STRATEGISKE OMRÅDER OG STYRINGSINFORMASJON FOR FORSKNINGSRÅDET

Forskningsrådet har fem mål:

- Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet
- Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet
- Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer
- Mål 4 Et velfungerende forskningssystem
- Mål 5 God rådgivning

Vi viser også til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for en nærmere omtale av målene, strategiske områder og styringsinformasjon.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Finansdepartementet

Mål 1, 2 og 3 ovenfor er særlig relevante for Finansdepartementets tildelinger til Forskningsrådet.

Mål for Skatteøkonomisk forskning

Målet med satsingen er å utvikle kunnskapen om skatt og økonomi, og bidra til et sterkt faglig miljø for skatteøkonomisk forskning i Norge, både ved å stimulere til samfunnsøkonomisk forskning på skattesystemet og å øke interessen for og rekrutteringen til fagområdet. Satsingen på skatteøkonomisk forskning skal også bidra til å styrke utdanningen innenfor offentlig økonomi, herunder skatteøkonomi, på master- og doktorgradsnivå.

Den skatteøkonomiske forskningen skal holde et internasjonalt høyt faglig nivå og bidra til kontakt med forskningsmiljøer i andre land. Samtidig skal forskningen være relevant for myndigheter og andre brukere i Norge. Anvendt forskning på norske skattedata og etterlevelse av skatteregulverket er en viktig del av satsingen. Finansdepartementet er også opptatt av at støttemottakerne skaper dialog og møteplasser mellom forskere og brukere av skatteøkonomisk forskning.

Mål for Finansmarkedsfondet

Finansmarkedsfondets formål er å bidra til økt kunnskap om og forståelse for finansielle markeders virkemåte. Videre skal fondet fremme innsikt og økt bevissthet om etikk på finansmarkedsområdet. Fondet skal også bidra til forskning, utdanning og allmenn opplysning knyttet til finansmarkedsprosjekt.

Mål for forskning på den økonomiske håndteringen av koronakrisen og sammenligning med tidligere kriser

For å begrense de økonomiske skadevirkningene av virusutbruddet for norsk økonomi, ble det satt inn svært omfattende økonomiske tiltak. I en slik situasjon vil det være særlig stor usikkerhet ex ante mht. hvordan tiltak virker, og tidspress fører til at effektene av tiltak ikke kan vurderes like grundig som ellers før de iverksettes. Kunnskap om hvordan tiltakene faktisk har virket, f.eks. hvordan bedrifter og husholdninger endrer atferd som følge av pandemien og tiltakene, vil være viktig for å vurdere hva slags tiltak som bør benyttes og når de bør settes inn i en eventuell senere krise. Hva slags beslutningsgrunnlag det er behov for i en krisesituasjon, som tilgang til

relevant data, kunnskap om aktørenes løpende vurderinger av situasjonen osv., vil være nyttig å ha kunnskap om for å møte fremtidige kriser. Økonomiske prognoser og beslutningsgrunnlag baserer seg ofte på observerte historiske sammenhenger i økonomiske størrelser, og det vil være nyttig å ha innsikt om de sammenhengene som normalt styrer husholdningenes og bedriftenes atferd, ble endret gjennom pandemien. En sammenligning av koronakrisen med andre kriser kan gi økt forståelse for hvorfor ulike kriser må møtes på ulike måter, og dette vil også være viktig kunnskap når vi møter nye kriser senere. Det samme gjelder en sammenligning med hvordan krisen er blitt håndtert og hvilke effekter krisetiltakene har hatt på den økonomiske utviklingen i andre land.

2.2 Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser vi til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer, punkt 3 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd.

Styringsinformasjon for de sektorpolitiske prioriteringene fremgår i struktur og forventninger til rapporteringen i vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter). Vi viser til punkt 5 Rapportering for 2023 i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer Finansdepartementet forventer at Forskningsrådet skal rapportere på.

3. BUDSJETTILDELINGER OG FULLMAKTER FOR 2023

For 2023 tildeles Norges forskningsråd:

- 9,2 mill. kroner på kap. 1600 Finansdepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter. Tildelingen gjelder *Skatteøkonomisk forskning*.
- 15 mill. kroner på kap. 1600 Finansdepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter. Tildelingen gjelder *forskning på den økonomiske håndteringen av koronakrisen og sammenligning med tidligere kriser*.
- 14,3 mill. kroner på kap. 1600 Finansdepartementet, post 70 *Forskning på og allmennopplysning om finansmarkedet*.

De midlene som Finansdepartementet stiller til disposisjon for Forskningsrådet, skal utnyttes effektivt og målrettet. Finansdepartementet gir Forskningsrådet fullmakt til å omfordele midler innenfor bevilgningen på en post, så lenge måloppnåelsen på posten sikres. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler.

Skatteøkonomisk forskning

Grunnlaget for en ny satsing på skatteøkonomisk forskning har blitt lagt i 2022. Forskningsrådet sammen med Finansdepartementet og Skatteetaten utarbeidet et

formålsdokument og avholdt 5. mai 2022 et dialogmøte med inviterte forskningsmiljøer. Deretter utlyste Forskningsrådet støtte med inntil 60 mill. kroner til to sentre for skatteøkonomi i femårsperioden 2023–2027. Forskningsrådet mottok tre søknader, som ble vurdert av et internasjonalt ekspertpanel. Skatteforsk (Norges miljø- og biovitenskapelige universitet) og Norwegian Fiscal Studies (Universitetet i Oslo) fikk innvilget sine søknader. De nye sentrene skal starte opp i løpet av første kvartal 2023.

Finansdepartementet forventer at sentrene vil drive økonomisk forskning om skatt av internasjonalt høy vitenskapelig kvalitet, frembringe resultater med relevans for utformingen av norsk skattepolitikk, utvikle kunnskapen om hvordan skatter oppfattes og etterleves, og gi innspill til utvikling av metoder og virkemidler i skatteforvaltningen. Samtidig er det viktig at sentrene utvikler gode undervisningstilbud i skatteøkonomi og aktivt formidler sine forskningsresultater til brukere og allmenheten. Vi legger til grunn at Forskningsrådet følger opp dette overfor sentrene og rapporterer årlig til departementet. Sentrene skal etablere rådgivende utvalg med brukere og internasjonale eksperter, der Finansdepartementet er innstilt på å delta.

Tildelingen på 9,2 mill. kroner i 2023 skal dekke Finansdepartementets andel av senterfinansieringen for i år. Forskningsrådet disponerer i tillegg tildelingen på 2,7 mill. kroner fra 2022, som en del av departementets samlede bidrag til senterfinansiering over femårsperioden. Departementet ber om at eventuelle forslag til andre aktiviteter som er nødvendig for å gjennomføre satsingen tas opp med oss, og vil komme tilbake til eventuell tildeling for dette.

Forskning på den økonomiske håndteringen av koronakrisen og sammenligning med tidligere kriser

De utlyste midlene skal gå til forskning på den økonomiske håndteringen av koronakrisen i Norge samt sammenligning av de økonomiske tiltakene som ble iverksatt med tidligere kriser og med tiltak i andre land. Forskningen skal være relevant for norske myndigheter.

For å sikre relevant forskning er Finansdepartementet opptatt av at prosjektene bør ha strukturert dialog med sentrale brukere, som Finansdepartementet eller andre relevante departementer. Det forventes at dette inkluderer formidling på norsk. Dialogmøte høsten 2022 var nyttig for departementet, og det forventes at det fremover blir arrangert årlige dialogmøter mellom forskere som mottar midler fra utlysningen og sentrale brukere av forskningen. Forskningsrådet må følge opp at disse forholdene blir ivare tatt.

Finansmarkedsfondet

Finansdepartementet legger som tidligere til grunn at de årlige utgiftsbevilgningene til fondets formål i sin helhet overføres til Forskningsrådet på vegne av

Finansmarkedsfondet. Forskningsrådet opptrer etter fullmakt fra, og på vegne av, styret i Finansmarkedsfondet. Forskningsrådet disponerer således bevilget beløp i overensstemmelse med vedtak fattet av Finansmarkedsfondets styre. Forskningsrådet forestår også regnskapsføringen. Styret i Finansmarkedsfondet må holdes godt orientert av Forskningsrådet om forhold som gjelder oppfølging og kontroll.

Vi viser for øvrig til regelverk for Finansmarkedsfondet, fastsatt 22. april 2013 av Finansdepartementet (og sist endret av Finansdepartementet 21. oktober 2016).

Vi viser til brev 4. juni 2015 fra Finansdepartementet om endringer i regelverket for Finansmarkedsfondet. Endringene innebærer at Forskningsrådet fra da av overtok ansvaret for oppfølging og kontroll av Finansmarkedsfondets prosjektportefølje. Det skal rapporteres årlig om dette arbeidet i tillegg til den årsberetning regelverket forutsetter at styret avgir, jf. punkt 5.1. Vi viser også til Finansdepartementets brev 16. oktober 2015 til Forskningsrådet.

Mer generelt understreker vi behovet for et nært samarbeid og god dialog mellom Forskningsrådet og styret for å sikre en omforent forståelse av praktiske implikasjoner av regelverksendringene. I den forbindelse viser vi også til avtalen av 2. desember 2014 mellom Forskningsrådet og Finansdepartementet om sekretariatsfunksjoner for Finansmarkedsfondet, som ble fornyet i november 2019.

Vi viser til brev 29. juni 2021 fra Finansdepartementet om gave fra DNB til Finansmarkedsfondet. Finansmarkedsfondet skal forvalte midler mottatt som gave sammen med og på samme måte som midler bevilget over statsbudsjettet. Som også nevnt i brevet fra departementet, kan det være nødvendig med noe økt innsats fra Finansmarkedsfondet for å unngå at en vesentlig andel av de samlede midlene som står til Finansmarkedsfondets disposisjon, blir stående ubenyttet. Finansmarkedsfondets styre har opplyst at det vil vurdere hvilke muligheter gaven kan gi for Finansmarkedsfondets virksomhet, og utarbeide en strategi. Departementet imøteser orienteringer om dette.

Utbetalinger til Norges forskningsråd

Vi legger opp til utbetaling til Forskningsrådet i januar 2023.

4. FELLES POST FOR VIRKSOMHETSKOSTNADER

Virksomhetskostnadene over kap. 285 post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

Finansdepartementet viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

5. RAPPORTERING FOR 2023

Finansdepartementet ber om at sektoransvaret legges til grunn for rapporteringen. Sektoransvaret er utdypet i punkt 2.1 i dette tildelingsbrevet. Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med struktur og forventninger til rapportering i vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter).

Det legges til grunn at Forskningsrådet i styringsmøter med Finansdepartementet vil rapportere på relevante områder under porteføljestyret for demokrati, styring og fornyelse som ligger under Finansdepartementets sektoransvar.

5.1 Finansmarkedsfondet

Den årlige rapporteringen til Finansdepartementet må være slik at Forskningsrådets departementsvise årsrapport og årsberetning fra styret i Finansmarkedsfondet sammen ivaretar departementets informasjonsbehov. Vi legger til grunn at Forskningsrådet regelmessig gir styret en faglig og økonomisk status- og avviksrapportering, som generelt vil være nyttig for styret, og som dessuten også vil gi verdifull bakgrunnsinformasjon i senere bevilgningssaker.

6. PLANLAGTE STYRINGSMØTER

Vi viser til pkt. 5.1 om møter som gjelder Finansmarkedsfondet.

Vi kommer eventuelt tilbake til behovet for ytterligere styringsmøter i 2023.

Med hilsen

Hans Henrik Scheel e.f.
finansråd

Tina Engelsrud
ekspedisjonssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi:

- Kunnskapsdepartementet
- Riksrevisjonen

KOPPI

DET KONGELIGE FORSVARSDEPARTEMENT

Norges forskningsråd

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:

2018/2135-49/FD IV 1/FHER

05.12.2022

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd for virksomhetsåret 2023

1. Innledning

Forsvarsdepartementet (FD) viser til Innst. 7 S (2022-2023) til Prop. 1 S (2022-2023), og meddeler med dette Stortingets budsjettvedtak og departementets styringssignaler for Norges forskningsråd i 2023. Det vises videre til tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet (KD) som etatsstyrende departement for Norges forskningsråd.

2. Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd

Forskningsrådet har fem mål:

- Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet
- Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet
- Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer
- Mål 4 Et velfungerende forskningssystem
- Mål 5 God rådgivning

Det vises også til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for en nærmere omtale av målene, strategiske områder og styringsinformasjon

2.1. Sektorpolitiske prioriteringer fra Forsvarsdepartementet

Spesielt relevant for det FD ønsker å oppnå med tildelingene er *Mål 2 økt verdiskaping i næringslivet*, ytterligere utledet under strategisk område økt konkurransevne i nytt og eksisterende næringsliv, *Mål 3 møte store samfunnsutfordringer*, ytterligere utledet under strategisk område samfunnssikkerhet og beredskap.

Norges sikkerhetspolitiske omgivelser er i betydelig endring, og det vil være viktig å styrke forskning om forhold som påvirker norsk sikkerhetspolitisk handlingsrom og landets sikkerhet i bred forstand.

Postadresse:
Postboks 8126 Dep.
0032 Oslo

Kontoradresse:
Glacisgata 1
Oslo

Telefon:
23 09 80 00

Saksbehandler:
oberst Frank Daniel Hernes
Seksjon for forskning og utvikling

E-postadresse:
postmottak@fd.dep.no

Webside:
www.regjeringen.no/fd

Org.nr.:
972 417 823

Forsvaret har derfor en viktig oppgave med å bidra til ivaretagelse av samfunnssikkerhet, og skal som del av totalforsvaret bidra til å sikre best mulig utnyttelse av samfunnets ressurser når det gjelder forebygging, beredskapsplanlegging, krisehåndtering og konsekvenshåndtering i hele krisespekteret. Det vil være viktig å ha kunnskap om hva som skaper trygge, inkluderende og velfungerende samfunn, og styrke forskning om forhold som gjør samfunnet mer robust mot ulike typer trusler.

Videre er en viktig prioritet å styrke forsvarssektorens tilgang til riktig kompetanse for å støtte utvikling og anvendelse av ny teknologi, spesielt innenfor muliggjørende teknologier som tilsvarer EDT-områdene (*Emerging and Disruptive Technologies*) som definert av NATO¹. Med bakgrunn i dette er det viktig at Forskningsrådet bruker tildelingen fra FD til å styrke sin satsing på teknologiområdene kunstig intelligens (KI), autonomi og kvanteteknologi, og styrke samarbeidet med forsvarssektoren. Videre skal Forskningsrådet bidra til å rekruttere forskere til disse områdene som har eller kan få sikkerhetsklarering.

Som følge av norsk deltakelse i Det europeiske forsvarsfondet (EDF) har Forskningsrådet en viktig rolle i å støtte FD i arbeidet med å mobilisere og styrke norske EDF-søknader. Gjennom å utnytte eksisterende ordninger for Horisont Europa oppnås en effektiv bruk av midlene. Et videre oppdrag til dette formålet er å bruke Forskningsrådets eksisterende arenaer for kompetanseheving og informasjonsvirksomhet til å mobilisere søkere også til EDF. Et aktuelt tiltak kan være å utvikle EDF-spesifikt kursmateriell. Videre anmodes Forskningsrådet om å utnytte synergiene mellom EDF, Horisont Europa og romprogrammet i samarbeid med andre virkemiddelaktører.

Forsvarsforskning skal være knyttet til Norges forsvars- og sikkerhetspolitiske mål. Noen prioriteringer er:

- Å bygge forsvarsindustriell kompetanse innenfor de teknologiske
- kompetanseområdene
- Nyttiggjøring av sivil teknologi til forsvarsformål
- Utvikling av nye og banebrytende teknologier for forsvarsformål

2.2. Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser vi til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatstyrer, punkt 3 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd.

Styringsinformasjon for de sektorpolitiske prioriteringene fremgår i struktur og forventninger til rapporteringen i vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter). Vi viser til punkt 5 Rapporteringer i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer FD forventer at Forskningsrådet skal rapportere på.

3. Budsjetttildelinger og fullmakter for 2023

FD tildeler Norges forskningsråd totalt 22,2 millioner kroner i 2023, jf. tabell 1.

¹ Områdene omfatter: Stordata, kunstig intelligens, autonomi, kvanteteknologier, romteknologi, hypersonisk teknologi, bioteknologi og menneskelig forbedring og materialteknologi.

Formål	Tildeling [MNOK]	Kap./Post
SAMRISK	1	1700/52
Muliggjørende Teknologier (MT)	15	1700/52
EDF støtte/konsulentstøtte	6,2	1700/73

Tabell 1 tildelinger til Norges forskningsråd fra FD i 2023

FD tildeler Norges forskningsråd 1 million kroner til SAMRISK i 2023. Videre tar FD sikte på å tildele Norges forskningsråd 15 millioner kroner til Forskningsrådet i 2023 for styrking av satsingen på muliggjørende teknologier (MT). Tildelingen fremmes i revidert nasjonalbudsjett. For sistnevnte tildeling gjelder føringene gitt i *Supplerende tildelingsbrev nr. 1 til Norges forskningsråd for virksomhetsåret 2021* av 31. mai 2021.

Bevilgningen til SAMRISK og MT vil bli utbetalt to ganger i året, den 30. januar for SAMRISK tildelingen og i RNB for MT tildelingen, med forbehold om Stortingets godkjenning.

For støtte til norske EDF-søkere tildeler FD Norges forskningsråd 6,1 mill. kroner i 2023. Midlene skal dekke utbetaling av allerede godkjent prosjektetableringsstøtte til norske EDF-søkere for 2022-utlysningen. Utbetalingen forutsetter at EDF-søknaden blir vurdert over terskelverdi (*over threshold*). For 2023-utlysningen forventer FD at forskningsrådet håndterer det praktiske rundt søknads- og utbetalingsprosessen, hvorpå FD beslutter hvem som får innvilget sine søknader. Videre tildeler FD 100 000 kr til konsulentstøtte til norske EDF-søkere. Også her vil FD gjøre den faglige vurderingen av hvilke søkere som skal motta støtte. Ubrukte midler for prosjektetablerings- og konsulentstøtte overfører Forskningsrådet til bruk i neste års tildelinger.

De midler som FD stiller til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. FD gir Forskningsrådet fullmakt til å omfordele midler innenfor bevilgningen på en post, så lenge måloppnåelsen på posten sikres. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler.

4. Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over kap. 285 post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

Finansiering av forskning og overordnet forskningspolitisk og sektorpolitisk rådgivning skal være de oppgavene som fortsatt skal ha høyest prioritet, jf. Forskningsrådets vedtekter. FD viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

5. Rapportering

FD ber om at sektoransvaret legges til grunn for rapporteringen. Sektoransvaret er utdypet i

punkt 2.1 i dette tildelingsbrevet. Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med struktur og forventninger til rapportering i vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter).

6. Planlagte styringsmøter

FD planlegger å avholde to styringsmøter med Forskningsrådet i 2023. Ett på våren som omhandler årsrapporten og ett på høsten som omhandler tildelingsbrevet. FD kommer tilbake til datoer.

Med hilsen

Henning-A. Frantzen (e.f.)
generalmajor

Marianne Magnæs
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og signert, og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Kopi til:
Riksrevisjonen
Kunnskapsdepartementet

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref

Dato

10. januar 2023

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd for 2023

1 Innledning

Norges forskningsråd er et viktig virkemiddel for departementet for å bidra til å nå de sektorpolitiske målene om bedre helse i befolkningen og bedre, tryggere og mer effektive helse- og omsorgstjenester.

Det vises til Helse- og omsorgsdepartementets budsjettforslag for 2023 (Prop.1 S 2022-2023), og Innst. 11 S (2022-2023), og det tildeles med dette **381,211 mill. kroner** til Forskningsrådet over kap. 780, post 50. Det er en økning på vel 10,6 mill. kroner i forhold til saldert budsjett for 2022, økningen skyldes en generell prisstigning, som fordeles forholdsmessig mellom de ulike aktivitetene departementet finansierer.

Det vises også til tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet som etatsstyrende departement for Forskningsrådet. Oppdragene som går frem i vedlegget går frem i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev.

2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd

Forskningsrådet har fem mål:

- Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet
- Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet
- Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer
- Mål 4 Et velfungerende forskningssystem
- Mål 5 God rådgiving

Postadresse
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo
postmottak@hod.dep.no

Besøksadresse
Teatergt. 9
www.hod.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
983 887 406

Spesialisthelsetjenesteavdelingen
Saksbehandler
22 24 84 90

Vi viser også til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for en nærmere omtale av målene, strategiske områder og styringsinformasjon.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Helse- og omsorgsdepartementet

Departementets tildelinger til Forskningsrådet skal primært bidra til å nå alle de fem målene nevnt over. I tillegg skal tildelingen støtte opp under oppfølgingen av HelseOmsorg21-strategien og Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning (2023 - 2032), der helse er et særskilt prioritert tema. Norges forskningsråd skal også hensynta politiske målsettinger der behov for kunnskaps- og tjenesteutvikling, forskning og innovasjon innenfor helse- og omsorgsdepartementets sektoransvar er løftet frem. Dette kommer til uttrykk i statsbudsjettet, og andre relevante dokumenter fra departementet ,jf bl.a. tildelingsbrevet fra Helse- og omsorgsdepartementet for 2022. Departementet planlegger fremleggelse av flere stortingsmeldinger og strategier i 2023, som ny Folkehelsemelding, Strategi for persontilpasset medisin, Opptappingsplan for psykisk helse m.m.

2.2 Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser vi til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer, punkt 3 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd.

Styringsinformasjon for de sektorpolitiske prioriteringene fremgår i struktur og forventninger til rapporteringen i vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter). Vi viser til punkt 5 Rapportering for 2023 i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer Helse- og omsorgsdepartementet forventer at Forskningsrådet skal rapportere på. I tillegg er bruken av Health Research Classification System (HRCS), HelseOmsorg21-monitor og øvrige måle- og rapporteringssystemer og statistikk som omfatter forskning, innovasjon og næringsutvikling innenfor helse og omsorg, viktig styringsinformasjon for departementet.

3 Budsjetttildelinger og fullmakter for 2023

I 2023 tildeles 381,211 mill. kroner, midlene vil bli utbetalt to ganger i året, den 30. januar og 30. august.

De midler som Helse- og omsorgsdepartementet stiller til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. Vi gir Forskningsrådet fullmakt til å omfordele midler innenfor bevilgningen på en post, så lenge måloppnåelsen sikres på posten sikres. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler.

På bakgrunn av den økonomiske situasjonen for kap. 780 post 50 viser Helse- og omsorgsdepartementet til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev for 2023 side 8 og 9 under overskriften «*Videre oppfølging av fullmakt til Forskningsrådet om bruk av bevilgninger til forskningsformål*» herunder vises det blant annet til følgende tekst «*Kunnskapsdepartementet ønsker å drøfte Forskningsrådets budsjett for 2023. Som grunnlag for drøftingen ber vi Forskningsrådet legge fram oppdaterte prognoser for forpliktelser og utbetalinger, både samlet sett og for de enkelte postene, så raskt som mulig i januar 2023. Fullmakten og*

engangsbevilgningen til kap. 285 som ble gitt i forbindelse med nysalderingen 2022, skal inngå som en del av premissgrunnlaget for prognosen. Når Forskningsrådet har levert, vil departementet kalle inn til et møte med Forskningsrådet og relevante departementer». Dette er særskilt viktig for Helse- og omsorgsdepartementet.

Samfunnsoppdrag

Kunnskapsdepartementet vil i samarbeid med de berørte departementene komme tilbake til den konkrete oppfølgingen og Forskningsrådets rolle i arbeidet med to samfunnsoppdragene som er lansert i Langtidsplan for forskning og høyere utdanning.

Formål som finansieres over denne posten:

- Gode og effektive helse-, omsorgs- og velferdstjenester
- Bedre helse og livskvalitet
- God og treffsikker diagnostikk, behandling og rehabilitering
- Helseinnovasjon
- Norsk forskning innenfor global helse, inkludert ivaretagelse av norske forpliktelser etter EU-Africa Global Health Partnership.

- *Strategiske satsinger m.m.:* kvinners helse og kjønnsperspektivet, antimikrobiell resistens
Forskningssentre for klinisk behandling.

- *Internasjonalt samarbeid* gjennom JPND, Neurodegenerative Disease Research, JPI-A Healthy Diet for a Healthy Life, JPIAMR, Joint Programming Initiative on Antimicrobial Resistance, EUs strålevern (EURATOM).

Føringer:

- Sekretariatsfunksjon for HelseOmsorg21 prioriteres. HelseOmsorg21-monitoren og drift og videreutvikling av HelseOmsorg21-monitoren ligger på vel 2,5 mill. kroner, se spesifisering av oppdraget i tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet til Forskningsrådet.
- Forskning knyttet til Kvinners helse og kjønnsperspektivet skal finansieres med minst 20,4 mill. kroner.
- Deltakelse i Euratom videreføres med to mill. kroner, se også tildelingsbrev fra NFD, KLD, LMD og UD. Departementene vil komme nærmere tilbake til rammene for tildelingen og behovet for en evaluering av ordningen innen 2025.
- 0,5 mill. kroner av eksisterende ramme skal benyttes til forskningsprogram for utsatte barn og unge, og en analyse av hull knyttet til et helhetlig og vesentlig kunnskapsbilde for videre utvikling av programmet. Dette er en del av oppfølging av BarnUnge21-strategien.
- Implementerings- og effektforskning skal prioriteres innenfor alle aktuelle budsjettformål.
- Forskning på utmattelsesykdommer, som CFS/ME, skal prioriteres innenfor relevante budsjettformål.
- Søknader om forskningsmidler til kliniske studier skal inkludere og redegjøre for bruk av eksplorative markører for stratifisering og persontilpasning, jf. Nasjonal strategi for

persontilpasset medisin. Forskningsrådet forventes å følge opp øvrige føringer i den nasjonale strategien innenfor sine ansvarsområder.

- De regionale sentrene for omsorgsforskning videreføres etter 2020 med uendrede vilkår, herunder de økonomiske vilkårene. Forskningsrådet skal påse at vilkårene for tildelingen av vertssted for regionalt senter for omsorgsforskning etterfølges¹. Departementet vil komme nærmere tilbake til en vurdering av vilkårene i løpet av den nye kontraktsperioden 2021-2023.
- Sykdommer og skader som representerer store samfunnsmessige utfordringer, har høy sykdomsbyrde og der det er kunnskapshull skal prioriteres innenfor relevante budsjettformål.
- Det vises til NFDs tildelingsbrev for 2023 om kommersialisering av forskningsresultater.
- Det skal legges til rette for forskning på tvers av sektorer og fagområder innenfor områdene mat, inkludert sjømat, ernæring, helse og miljø, hvor én helse-perspektivet også ivaretas. Det vises til likelydende formulering i tildelingsbrev fra LMD, NFD og KLD, som er aktualisert gjennom vektlegging av en helhetlig tilnærming og en-helse perspektivet for disse områdene under den nye prioriteringen helse i den nye langtidsplanen og følgende to tiltakspunkter:
 - tverrfaglig forskning i et én helse-perspektiv
 - bærekraftige matsystemer inkludert den gjensidige påvirkningen i ulike ledd og på tvers av verdikjedene, der én helse-perspektivet skal ivaretas
- Det internasjonale arbeidet med deltakelse i EUs rammeprogram for forskning og innovasjon skal opprettholdes, herunder også partnerskap, fellesprogram og samfunnsoppdragene.
- Forskningsrådet bes i samarbeid med forskningsfinansierende stiftelser og fond vurdere hvordan forholdet mellom stiftelsene og Forskningsrådet kan styrkes med sikte på mer samarbeid om folkehelseforskning og kunnskapsbaserte tildelinger til frivilligheten.
- Forskningsrådet skal bidra til å mobilisere den norske helsenæringen og andre relevante aktører til relevante initiativer på europeisk nivå.

4. Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over kap. 285, post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre, herunder også midler til HelseOmsorg21-rådet som ble overført med vel 7,5 mill. kroner fra Helse- og omsorgsdepartementets budsjett. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer, som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

Finansiering av forskning og overordnet forskningspolitisk og sektorpolitisk rådgivning skal være de oppgavene som fortsatt skal ha høyest prioritet, jf. Forskningsrådets vedtekter. Departementet viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader. Helse- og omsorgsdepartementet ønsker at Forskningsrådet fortsatt skal prioritere HelseOmsorg21-rådets arbeid.

5. Rapportering

Helse- og omsorgsdepartementet ber om rapportering på oppnådde resultater innenfor forskning og innovasjon med følgende sektorpolitiske prioriteringer:

- forebygging og folkehelse
- diagnostisering, behandling og rehabilitering
- helse- og omsorgstjenester
- global helse
- helseinnovasjon

De sektorpolitiske prioriteringene er utdypet under pkt. 2.1 i dette brevet. Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med struktur og forventninger til innhold i årsrapport for de departementsvise rapportene. Det skal rapporteres på bruk av midler til særskilte prioriterte områder, som nevnt under punkt 2, og det skal rapporteres på forskning på demens og senterordning for kliniske behandlingsstudier.

I tillegg bes Forskningsrådet rapportere på følgende:

- Bruk av HRCS for å følge med på og planlegge nye forskningsbevilgninger på helseområdet.

Rapporteringskrav og frister for 2023 framgår av KDs tildelingsbrev som etatsstyrer, som inkluderer oversikt over tidsfrister for Forskningsrådets leveranser av årsrapport, forslag til store satsinger etc.

Vi ber om at innholdet i dette tildelingsbrevet gjøres kjent for aktuelle porteføljestyrer i Forskningsrådet og HelseOmsorg21-rådet.

6 Planlagte styringsmøter

Det planlegges minst ett styringsmøte mellom Forskningsrådet og Helse- og omsorgsdepartementet, i juni og/eller november/desember. Avhengig av behov kan to styringsmøter vurderes.

Med vennlig hilsen

Espen Aasen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Maiken Engelstad
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Kopi;

Arbeids- og sosialdepartementet
Helsedirektoratet

Direktoratet for e-helse
Folkehelseinstituttet
De regionale helseforetakene
Kunnskapsdepartementet
Riksrevisjonen
Nærings- og fiskeridepartementet
Landbruks- og matdepartementet
Innovasjon Norge

Postboks 8130 Dep 0032 OSLO
Postboks 7000 St. Olavs plass 0030
OSLO

Verkstedveien 1,
Lovisenberggata 8, 0277, OSLO

Postboks 8119 Dep 0032 OSLO
Storgt. 16 0155 OSLO

Postboks 8090 Dep 0032 OSLO

Postboks 8007 Dep. 0030

post@innovasjon norge.no

Vedlegg 1 Oppdrag i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev til Forskningsrådet, med forbehold om mindre endringer (resultatet av dette er ikke behandlet i KD)

1. HelseOmsorg21-monitor

HOD ber om at Forskningsrådet innenfor rammen til HelseOmsorg21-monitoren synliggjør tilgjengelige data om forskningsaktivitet fra nasjonale kompetansetjenester og -sentre innenfor og utenfor spesialisthelsetjenesten, som en del av videreutviklingen av HelseOmsorg21-monitoren. HOD vurderer at dette oppdraget faller inn under oppdraget som Forskningsrådet allerede er gitt om å videreutvikle monitoren, og som de får særskilt finansiering for.

¹Det gjøres oppmerksom på at Helsedirektoratet har gitt de regionale sentre for omsorgsforskning oppdrag som varer ut 2023 knyttet til oppfølgingen av Meld. St. 15 (2017-2018) Leve hele livet, som er direkte finansiert av Helsedirektoratet. Det gjøres også oppmerksom på at de regionale sentre for omsorgsforskning inngår i tiltaksporteføljen til regjeringens plan for rekruttering, kompetanse og fagutvikling i den kommunale og fylkeskommunale tannhelsetjenesten, Kompetanseløft 2025, som har planperiode 2021-2025.

Norges forskningsråd
Postboks 2700 St. Hanshaugen
0131 OSLO

Deres ref.

Vår ref.
21/5758 - MHE

Dato
20.12.2022

Justis- og beredskapsdepartementets tildelingsbrev til Norges forskningsråd 2023

1. INNLEDNING

Justis- og beredskapsdepartementet viser til Prop. 1 S (2022-2023) for Justis- og beredskapsdepartementet, og Innst. 6 S (2022-2023). Dette tildelingsbrevet utfyller de styringssignaler og krav som ligger i de omtalte dokumentene og spesifiserer Justis- og beredskapsdepartementets sektorpolitiske prioriteringer for forskning og utvikling. På bakgrunn av dette tildeles Norges forskningsråd 61,4 mill. kroner over kap. 400, post 50 og 1,2 mill. kroner over kap. 400, post 23, til sammen 62,6 mill. kroner.

Justis- og beredskapsdepartementet viser for øvrig til tildelingsbrev til Norges forskningsråd fra Kunnskapsdepartementet som etatsstyrende departement.

2. MÅL, STRATEGISKE OMRÅDER OG STYRINGSINFORMASJON FOR NORGES FORSKNINGSRÅD

Forskningsrådet har fem mål:

- Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet
- Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet
- Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer
- Mål 4 Et velfungerende forskningssystem
- Mål 5 God rådgivning

Vi viser også til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for en nærmere omtale av målene, strategiske områder og styringsinformasjon.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Justis- og beredskapsdepartementet

Den overordnede målsettingen med Justis- og beredskapsdepartementets tildeling til Forskningsrådet er at midlene skal bidra til langsiktig kunnskapsoppbygging på departementets prioriterte områder. Justis- og beredskapsdepartementets tildeling retter seg i hovedsak mot følgende mål og strategiske områder:

- Mål 3: Møte store samfunnsutfordringer
 - Strategisk område: Fornyelse i offentlig sektor og bedre og mer effektive tjenester
 - Strategisk område: Samfunnssikkerhet og samhørighet i en globalisert verden
- Mål 4: Et velfungerende forskningssystem
 - Strategisk område: Økt deltakelse i Horisont Europa
- Mål 5: God rådgivning
 - Strategisk område: Relevante og velbegrunnede forskningspolitiske råd til departementene

Justis- og beredskapssektoren har et bredt ansvarsområde og står overfor store samfunnsutfordringer. For 2023 har departementet disse overordnede målene for justis- og beredskapssektoren:

Disse målene er grunnlaget for departementets og justis- og beredskapssektorens prioriteringer i årene som kommer. Det vises til Prop. 1 S (2022-2023) for Justis- og beredskapsdepartementet for nærmere omtale av de overordnede målene.

Forskning på Svalbard og andre polare områder

Justis- og beredskapsdepartementet har ingen tildeling til Forskningsrådet når det gjelder polarforskning og forskning på og om Svalbard. Justis- og beredskapsdepartementet, som departement med koordineringsansvar for polarpolitikken, legger samtidig til grunn at forskning og høyere utdanning er viktig for

norsk aktivitet og nærvær på Svalbard, og at forskningen skal ta utgangspunkt i de naturgitte fortrinn som Svalbards beliggenhet gir, herunder med klima, natur og miljø som fokusområder, jf. Innst. 88 S (2016-2017). Justis- og beredskapsdepartementet viser videre til departementets koordineringsansvar for polarpolitikken, jf. også føringene i *Polarutvalgsinstruksen*.

2.2 Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for Forskningsrådets fem mål, viser vi til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer, punkt 3 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd.

Styringsinformasjon for de sektorpolitiske prioriteringene fremgår i struktur og forventninger til rapporteringen i vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter). Vi viser til punkt 5 Rapportering for 2023 i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer Justis- og beredskapsdepartementet forventer at Forskningsrådet skal rapportere på.

3. BUDSJETTILDELINGER OG FULLMAKTER FOR 2021

I tråd med kravene i § 7 i Reglement for økonomistyring i staten og styringssignalene gitt i dette tildelingsbrevet, tildeler Justis- og beredskapsdepartementet Norges forskningsråd 61,4 mill. kroner over kap. 400, post 50 og 1,2 mill. kroner over kap. 400, post 23, til sammen 62,6 mill. kroner.

De midler som Justis- og beredskapsdepartementet stiller til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. Justis- og beredskapsdepartementet gir Forskningsrådet fullmakt til å omfordele midler innenfor bevilgningen på en post, så lenge måloppnåelsen på posten sikres. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler.

Fordelingen av bevilgningen fra Justis- og beredskapsdepartementet til Forskningsrådet fremgår av tabellen nedenfor:

	Portefølje	Kap	Post	Beløp 2023
SAMRISK	<i>Demokrati, styring og fornyelse</i>	400	50	21 742 000
IKTPLUSS	<i>Muliggjørende teknologier</i>	400	50	15 791 000
Norges nasjonale koordineringssenter for digital sikkerhet		400	23	1 200 000
EØS-rettsvitenskapelig forskning	<i>Demokrati, styring og fornyelse</i>	400	50	5 658 000
Forskning på vold, overgrep og hatkriminalitet	<i>Demokrati, styring og fornyelse</i>	400	50	11 300 000

Migrasjonsforskning		400	50	6 940 000
Totalt				62 631 000

Midlene utbetales til Norges forskningsråd i januar og august 2023.

3.1 Justis- og beredskapsdepartementets vektlegginger

Nedenfor redegjøres det kort for hvilken forskning Justis- og beredskapsdepartementet legger vekt på. Midlene skal benyttes i tråd med etablerte planer. Departementet er opptatt av at den juridiske forskningen generelt skal styrkes på de forskningsområdene departementet bevilger midler til.

SAMRISK

Justis- og beredskapsdepartementet vektlegger at bevilgningen skal bidra til kunnskap om samfunnets evne til å opprettholde viktige samfunnsfunksjoner og ivaretagelse av liv og helse under ulike former for kriser og påkjenninger. Gjennom tverrfaglig forskning skal bevilgningen bidra til å identifisere risikoer, trusler og sårbarheter, innenfor og på tvers av kritiske samfunnsfunksjoner. Forskningen skal bidra til å øke kunnskapen om hvordan den sikkerhetspolitiske utviklingen, digitalisering og en global økonomi med store avhengigheter i verdikjeder påvirker vår robusthet og kan gi sårbarheter i samfunnet og utfordringer for demokratiske verdier. Forskningen skal bidra til trygg og tillitvekkende bruk av informasjonsteknologi og sosiale medier, kunnskapsbasert risikovurdering og risikostyring, robuste samfunnsfunksjoner stilt overfor kriser og ulykker som følger av klimaendringer og et sammensatt risikobilde. Vi trenger en oppdatert og sikker teknologibruk for beredskapsaktører og for krisehåndtering.

IKTPLUSS

Justis- og beredskapsdepartementet vektlegger særlig kunnskapsbygging innenfor digital sikkerhet, sikkerhet i komplekse infrastrukturer, personvern fremmende teknologier, digital etterforskning og datakriminalitet, samt kryptografi og sikkerhetsmekanismer. Bevilgningen skal bidra til å sikre nasjonal spesialistkompetanse innenfor digital sikkerhet for å sikre samfunnets verdier og andre sentrale funksjoner og utvikle kunnskap og metoder for å kunne bekjempe kriminalitet på internett.

EØS-rettslig forskning

Justis- og beredskapsdepartementet vektlegger at bevilgningen spesielt skal bidra til å styrke juridisk forskning om gjennomføring av EØS-rett i norsk rett, og om innholdet i og betydningen av EØS-retten innenfor de enkelte rettsområdene i norsk rett. Det er ønskelig at kunnskapen som kommer frem gjennom forskningen også bidrar til større forståelse av hvilket nasjonalt handlingsrom Norge har. Satsingen gjennom Forskningsrådet innebærer å styrke og bygge rettsvitenskapelige forskningsmiljøer. Det innebærer også å øke antallet søknader fra de rettsvitenskapelige miljøene, og at forskningen kobles til utdanningen av jurister. Bevilgningen må ses i sammenheng med bevilgningen fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet til EØS-rett.

Forskning på vold, overgrep og hatkriminalitet

Justis- og beredskapsdepartementet vektlegger at bevilgningen skal bidra til forskning om kriminalitetens årsaker og effekter og om hva som kjennetegner en adekvat reaksjon. Det er behov for kunnskap om innretningen av straffesakskjeden og av tilgrensende sektorer for å forebygge og bekjempe vold, overgrep og hatkriminalitet i digitale og fysiske rom. Her er det særlig viktig å få mer kunnskap om årsakssammenhenger mellom kriminalitet og sentrale utviklingstrekk, slik som psykisk helse, deltagelse i arbeidsliv og utdanning. Disse sammenhengene er også viktig for tilbakefall. Justis- og beredskapsdepartementet vektlegger at forskningen bør være tverrsektoriell. Det er også et særlig behov for å øke andelen kvantitativ forskning.

Migrasjonsforskning

Justis- og beredskapsdepartementet vektlegger at bevilgningen skal bidra til utvikling av kunnskapsgrunnlaget for innvandringspolitikken, med vekt på asyl- og flyktningsystemet. Forskningen skal tilføre nye perspektiver på problemstillinger departementet er opptatt av, som å redusere antallet grunnløse asylsøkere og sikre retur av personer uten lovlig opphold i landet. Det er ønskelig at forskningen er komparativ og tverrfaglig. Departementet vektlegger dessuten at det er fokus på drivkrefter, utviklingstrekk og utfordringer i Europa, og at forskningen belyser EU-regelverk og internasjonale avtalers virkning på norsk rett. Videre skal det legges vekt på forskning på EUs arbeid med å utvikle flyktning- og migrasjonspolitikken, herunder sammenhengen mellom den eksterne dimensjonen av migrasjonspolitikken og utviklingspolitikken. Departementet vektlegger dessuten at bevilgningen skal styrke forskningen på modeller/tiltak som bidrar til varige løsninger regionalt.

4. FELLES POST FOR VIRKSOMHETSKOSTNADER

Virksomhetskostnadene over kap. 285, post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

Justis- og beredskapsdepartementet viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

Norges nasjonale koordineringssenter for digital sikkerhet

Forskningsrådet og Nasjonal sikkerhetsmyndighet skal, i samarbeid med aktuelle andre myndigheter, universiteter og kompetansemiljøer, etablere Norges nasjonale koordineringssenter for digital sikkerhet. Senteret skal stimulere til forskning, innovasjon og kompetanseutvikling nasjonalt og samarbeid med aktører i EU. En viktig oppgave for senteret vil være å fremme og gi veiledning til søkere i de europeiske investeringsprogrammene DIGITAL og Horisont Europa innenfor cybersikkerhetsrelaterte utlysninger, og å kunne tildele EU-midler og nasjonal medfinansiering til tredjeparter. Justis- og beredskapsdepartementets bevilgning skal dekke Forskningsrådets arbeid knyttet til senteret, tilsvarende et årsverk.

5. RAPPORTERING FOR 2023

Justis- og beredskapsdepartementet ber om at sektoransvaret legges til grunn for rapporteringen. Sektoransvaret er utdypet i pkt. 2.1 i dette tildelingsbrevet.

Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med dokumentet *Struktur og forventninger til rapportering i vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter)*.

6. PLANLAGTE STYRINGSMØTER

Departementet vil avholde to styringsmøter med Forskningsrådet i 2023: 21. juni og 15. november. Departementet vil komme tilbake til dagsorden for møtene på et senere tidspunkt.

Med hilsen

Thor Arne Aass
Ekspedisjonssjef

Margrét Helgadóttir
Utredningsleder

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Kopi til
Kunnskapsdepartementet
Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Helse- og omsorgsdepartementet
Utenriksdepartementet
Riksrevisjonen

DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref
22/3630-8

Dato
10. januar 2023

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd 2023

Innholdsfortegnelse

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd 2023.....	1
1 Innledning.....	2
2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd.....	2
2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Klima- og miljødepartementet.....	2
2.2 Styringsinformasjon.....	3
3 Budsjettildelinger og fullmakter for 2023.....	3
3.1 Basisbevilgninger til miljøinstituttene (kap. 1410.50).....	4
3.2 Forskningsprogrammer under Norges forskningsråd (kap. 1410.51).....	4
3.3 Internasjonalt samarbeid om klima- og miljøkunnskap (kap. 1410.53).....	6
4 Felles post for virksomhetskostnader.....	6
5 Rapportering for 2023.....	6
6 Planlagte styringsmøter.....	7

Postadresse
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo
postmottak@kld.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 20
www.kld.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 882

Avdeling

Saksbehandler
Sunniva Sivsdatter
Hartmann

1 Innledning

Vi viser til Prop. 1 S (2022-2023) og vedtatt budsjett 2023 (Innst. 9 S – 2022-2023) som Stortinget behandlet og vedtok 21.12.2022. Klima- og miljødepartementet (KLD) stiller 628 799 mill. kroner til rådighet for Norges forskningsråd (Forskningsrådet) for 2023. Tildelingsbrevet angir nærmere budsjettmessige føringer og styringssignaler for KLDs midler til Forskningsrådet for budsjettåret 2023.

KLD viser også til Forskningsrådets tildelingsbrev fra Kunnskapsdepartementet (KD) som etatsstyrende departement.

2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd

I punkt 2 og 3 i KDs tildelingsbrev som etatsstyrer omtales regjeringens overordnede forskningspolitiske mål og prioriteringer samt målene som er fastsatt for Forskningsrådet.

Forskningsrådet har fem mål:

- Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet
- Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet
- Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer
- Mål 4 Et velfungerende forskningssystem
- Mål 5 God rådgivning

Vi viser også til KDs tildelingsbrev som etatsstyrer for en nærmere omtale av målene, strategiske områder og styringsinformasjon.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Klima- og miljødepartementet

KLD har både et sektoransvar og et sektorovergripende ansvar for klima- og miljøkunnskap. Forskning finansiert av KLD gjennom Forskningsrådet skal bidra til å nå de nasjonale og internasjonale klima- og miljømålene og fremme grønn og rettferdig omstilling. European Green Deal og Horisont Europa legger internasjonale rammer for norsk klima- og miljøforskning og innovasjon. Også gjennom det nordiske samarbeidet er det føringer og muligheter for kunnskapsutvikling. De nasjonale klima- og miljømålene er vedtatt av Stortinget og fremkommer på www.Miljostatus.no og i Prop. 1 S (2022-2023).

Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning 2023-2032 (Meld. St. 5. (2022-2023)) gir de overordnede føringene for KLDs tildelinger til Forskningsrådet. Dokumentet "Klima- og miljødepartementets kunnskapsstrategi (2021-2024)" gir visse spesifiseringer av kunnskapsbehov på klima- og miljøområdet. Meld. St. 20 (2019-2020) *Helhetlige*

forvaltningsplaner for de norske havområdene (...) er ny siden forrige tildelingsbrev og omtaler nærmere styrking av kunnskap knyttet til helhetlig havforvaltning.

KLD har forventninger om at Forskningsrådet jobber langsiktig for å bidra til:

- gode, tverrsektorielle prosesser for klima- og miljørelevant forskning og innovasjon med brukerinvolvering fra offentlig forvaltning og næringslivet.
- at komplekse klima- og miljøutfordringer løses gjennom bruk av mer tverr- og transfaglig forskning.
- kunnskap som er nødvendig for å kunne vurdere utvikling av måloppnåelse for nasjonale og internasjonale mål for klima og miljø.
- at internasjonal klima- og miljøkunnskap systematisk anvendes og gjøres operativ for norske forhold og benyttes som kunnskapsgrunnlag
- å sikre norsk deltakelse i det internasjonale kunnskapssamarbeidet om klima og miljø.
- Videreutvikle et effektivt og tilgjengelig miljødatasystem for forskning og forvaltning
- økt flerbruk og videre bruk av innsamlede data fra overvåking og kartlegging.
- Økt bruk av systematiske kunnskapsoppsummeringer i offentlig virksomhet
- å videreutvikle formidlingen av klima- og miljøkunnskap som grunnlag for politikkutvikling med verktøy for å kommunisere og ta eksisterende kunnskap raskt i bruk for politikkutvikling.
- å legge til rette for forskning på tvers av sektorer og fagområder innenfor områdene mat, inkl. sjømat, ernæring, helse og miljø, hvor *En helse – perspektivet også ivaretas*. Det vises også til likelydende formulering i tildelingsbrev fra HOD, LMD, og NFD

2.2 Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser vi til KDs tildelingsbrev som etatstyrer, punkt 3 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd.

Styringsinformasjon for de sektorpolitiske prioriteringene fremgår i struktur og forventninger til rapporteringen i vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter). Vi viser til punkt 5 Rapportering for 2023 i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer KLD forventer at Forskningsrådet skal rapportere på.

3 Budsjetttildelinger og fullmakter for 2023

KLD stiller følgende beløp til rådighet for Norges forskningsråd i 2023: 628 799 mill.kr.

Kap./post	Kapittel- og postnavn	Tildeling (1000 kr)
1410.50	Basisbevilgninger til miljøinstituttene	227 547

1410.51	Forskningsprogrammer under Norges forskningsråd	393 720
1410.53	Internasjonalt samarbeid om klima- og miljøkunnskap	7 532
	Totalt	628 799

Bevilgningen overføres med 314 399 500 kroner i januar og august til *kontonummer 6345 05 31105*. De midler som KLD stiller til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. KLD gir Forskningsrådet fullmakt til å omfordele midler mellom virkemidler innenfor bevilgningen på en post, så lenge måloppnåelsen sikres på posten. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler.

3.1 Basisbevilgninger til miljøinstituttene (kap. 1410.50)

Tildelingen over kap. 1410.50 "Basisbevilgninger til miljøinstituttene" omfatter nå grunnbevilgningen til fordelingsarena for miljøinstituttene. Posten er samlet sett økt med 6,3 mill. kr.

Det statlige grunnfinansieringssystemet for institutt som tar imot grunnfinansiering fra Forskningsrådet ble justert i 2022 «Retningslinjer for statlig grunnbevilgning til forskningsinstitutter og forskningskonsern». I 2023 vil deler av basisbevilgningen fremdeles være resultatbasert og tildeles etter hvilken score instituttene får på kvalitet og relevans, men indikatorene og utregningen er noe endret fra 2022.

3.2 Forskningsprogrammer under Norges forskningsråd (kap. 1410.51)

Midlene på kap. 1410, post 51 skal dekke kunnskapsutvikling på alle KLDs resultatområder (Naturmangfold, Kulturminne og kulturmiljø, Friluftsliv, Forurensning, Klima, og Polarområdene). Midlene allokeres til budsjettformål som i det alt vesentlige ligger under porteføljene "Energi, transport og lavutslipp", "Hav", "Klima- og polarforskning" og "Landbasert mat, miljø og bioressurser".

Tildelingen over kap. 1410.51 skal finansiere forskning som bidrar til å nå de nasjonale og internasjonale klima- og miljømålene, og fremmer grønn og rettferdig omstilling.

Forskningsrådet vurderer selv i all hovedsak hvordan midlene skal prioriteres innenfor sine fastlagte porteføljer.

Tildelingen er samlet sett økt med 8 mill. kr, som inkluderer en prisjustering på 5,6 mill.kr.

Posten har følgende øremerkinger:

- *Bidrag til nasjonal finansiering av norske forskningsmiljøers deltagelse i EURATOMs forskningsprogram for strålevern, kjernesikkerhet og avfall/dekommisjonering, årlig 2 mill. kr.*
- *Forskning på skrantesjuka hos villrein 4 mill.kr*
- *Satsingen Maritim Zero 2050 videreføres og finansieres med 37 mill. kroner til MAROFF-programmet i 2023, som skal gå til prosjekter som kan få fram ny kunnskap*

og utvikle ny teknologi og løsninger som egner seg for fartøysegmenter og seilingsdistanser som ikke allerede har tilgjengelige nullutslippsløsninger. Løsningene skal være industrielt skalerbare.

- Det er omdisponert 3 mill. kroner fra satsingen på Maritim Zero 2050 til den administrative oppfølgingen av Zero-Emission Shipping Mission. Norges forskningsråd bes i 2023 om å øke den administrative oppfølgingen av Zero-Emission Shipping Mission gjennom aktiv deltagelse i arbeidet med alle tre pilarer og gjennomføre en analyse av hvordan Forskningsrådets prosjekter innen maritim bidrar til det grønne skiftet og til oppfyllelse av klimamål.
- Inntil 0,35 mill. kr benyttes for å støtte inntil 10 stipendiater som kan delta på Emerging Leaders
- Arctic Field Grant som stimulerer norske forskere til å benytte forskningsmulighetene i Ny-Ålesund, blir styrket med 1,5 mill. kr fra KLDs midler i 2023, forutsatt at det allokeres 4 mill. kr i 2023 fra KDs poster.

Styringssignaler for bevilgningen på kap. 1410 post 51 i 2023

KLD forventer at forskningsmidlene på sikt bidrar til:

- kunnskap om status og trender for tilstand, påvirkning og samlet belastning for norske økosystemer og kulturmiljø, og om hvordan og hvor mye ulike aktiviteter eller fravær av aktivitet bidrar til å påvirke miljøtilstanden.
- kunnskap om mulig framtidig utvikling i klima- og miljøtilstand basert på scenarioer og framskrivninger for framtidige klimagassutslipp, arealbruk, forurensning og andre miljøbelastninger.
- kunnskap om naturens tålegrenser og mulige vippepunkter i klimasystemet og økosystemene.
- kunnskap om helseeffekter og risiko for folkehelse ved klimaendringer, kjemikaliebruk, forurensning og miljøforringelse.
- kunnskap om hvilke verdier og økosystemtjenester naturen og kulturmiljøet gir samfunnet.
- kunnskap om arealbruksendringer og hvilke konsekvenser slike endringer har for klima- og miljø.
- kunnskap om hvordan ulike samfunnsdrivere påvirker klima og miljø, og hva dette betyr for løsninger på komplekse klima- og miljøutfordringer.
- kunnskap om utvikling og bruk av ny teknologi, metoder og innovasjon som kan redusere negative klima- og miljøpåvirkninger og effektivisere innsamling av miljødata.
- kunnskap om sirkulær økonomi, ressurs- og energieffektivitet og lavutslippsløsninger som bidrag til å redusere klima- og miljøfotavtrykket.
- kunnskap om klima- og naturrisiko for norsk økonomi, både i form av fysisk risiko, tap av økosystemtjenester og overgangsrisiko knyttet til overgangen til et lavutslippssamfunn.
- kunnskap om samfunnsøkonomiske konsekvenser av klima- og miljøpåvirkninger og av tiltak og virkemidler, inkludert fordelingsvirkninger
- kunnskap om sammenhenger mellom de ulike klima- og miljøutfordringene og hvordan tiltak kan bidra til å løse flere utfordringer samtidig.
- kunnskap som grunnlag for økosystembasert forvaltning.

- *kunnskap om forvaltningssystemer som er egnet for utfordringer som går på tvers av ulike typer miljøpåvirkning, og som er knyttet til samlet belastning.*
- *kunnskap om innretning av virkemidler for å nå Norges klimamål*

3.3 Internasjonalt samarbeid om klima- og miljøkunnskap (kap. 1410.53)

Tilskuddet skal dekke norsk medlemskap i «International Institute for Applied System Analysis» (IIASA). Den samlede kontingenten overføres Forskningsrådet, som ivaretar det norske medlemskapet. Posten er økt med ca 0,1 mill. kr.

4 Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over kap. 285 post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene til det enkelte departement.

KLD viser til KDs tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

For oppdrag vises det til KDs rolle som etatsstyrer og KDs tildelingsbrev til Forskningsrådet.

KLDs oppdrag innenfor rammen av virksomhetskostnader:

- Oppfølging av KLDs kunnskapsstrategi 2021-2024. Norges forskningsråd skal bistå KLD i arbeidet med oppfølging av KLDs kunnskapsstrategi 2021-2024, på relevante områder. Omfanget av oppdraget vil diskuteres nærmere med Forskningsrådet slik at det holdes på et nivå innenfor gjeldende rammer.

Oppdrag der økte virksomhetskostnader dekkes av departementet:

- Gjennomføre en naturvitenskapelig fagfelleevaluering av fagsystemet for økologisk tilstand

5 Rapportering for 2023

Med bakgrunn i behov for å se de ulike fagområdene mer i sammenheng ber KLD om en todelt rapportering (på følgende sektorpolitiske prioriteringer), så godt som mulig basert på Forskningsrådets eksisterende merkeordninger:

1) Rapportering knyttet til disponering og effekt av KLDs midler for de seks resultatområdene Naturmangfold, Kulturminne og kulturmiljø, Friluftsliv, Forurensning, Klima, og Polarområdene, gjerne ved bruk av tabeller eller matrise for å synliggjøre at utlysninger og resultater har betydning for ett eller flere resultatområder.

2) Rapportering knyttet til disponering og effekt av KLDs og de totale midler for grønn omstilling, herunder lavutslippssamfunnet, sirkulær økonomi, naturmangfold og areal. Inkludert i denne rapporteringen ønsker departementet en oversikt over hvordan bevilgningen for 2023 er disponert, gjerne ved bruk av tabell eller matrise.

KLD ber om at sektoransvaret og det sektorovergripende ansvaret legges til grunn for rapporteringen. Sektoransvaret er utdypet i punkt 2.1 i dette tildelingsbrevet. Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med struktur og forventninger til rapportering i vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter).

6 Planlagte styringsmøter

KLD vil avholde to styringsmøter i 2023. Vår møtet skal konsentreres om Forskningsrådets måloppnåelse, med utgangspunkt i rapporteringen fra Forskningsrådet til KLD i årsrapporten for 2022. Høstmøtet vil hovedsakelig være konsentrert om Forskningsrådets budsjettforslag for 2025 og utkast til tildelingsbrev for 2024. Departementet vil komme tilbake til dato og dagsorden for møtene på et senere tidspunkt.

Med hilsen

Siri Hals Butenschøn (e.f.)
avdelingsdirektør

Sunniva Sivsdatter Hartmann
Seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

DET KONGELEGE
KOMMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENT

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Dykkar ref

Vår ref
22/1392-8

Dato
6. februar 2023

Tildelingsbrev til Noregs Forskningsråd 2023

1. Innleiing

Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) gir i dette tildelingsbrevet styringssignal og tildeler midlar til Noregs forskningsråd (Forskningsrådet) for 2023. . Vi viser til Prop. 1 S (2022–2023), Innst. 13 S (2022-2023) og Innst. 16 S (2021-2022), vedtekne i Stortinget 15. desember og 20. desember 2022 i samsvar med innstillingane.. KDD viser også til tildelingsbrev til Forskningsrådet frå Kunnskapsdepartementet (KD) som etatsstyrande departement.

2. Mål, strategiske område og styringsinformasjon for Noregs forskningsråd

Forskningsrådet har fem mål:

- Mål 1: Auka vitskapleg kvalitet
- Mål 2: Auka verdiskaping i næringslivet
- Mål 3: Møte store samfunnsutfordringar
- Mål 4: Eit velfungerande forskningssystem
- Mål 5: God rådgjeving

Vi viser også til KD sitt tildelingsbrev som etatsstyrar for nærare omtale av mål, strategiske område og styringsinformasjon.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringar frå KDD

Tildelingane frå KDD til Forskningsrådet skal i særleg grad medverke til måloppnåing under mål 2: Auka verdiskaping i næringslivet og mål 3: Møte store samfunnsutfordringar. KDD legg spesielt vekt på breie tverrgåande satsingar på departementet sine ansvarsområde, slik at spørsmål om val og demokrati, lokalt demokrati og lokalt sjølvstyre, statleg styring av

Postadresse
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo
postmottak@kmd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.kmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 858

Avdeling
Administrasjonsavdelinga

Saksbehandlar
Anny Skarstein
22 24 49 12

kommunane, styrings- og samarbeidsformer i offentlig sektor, økom, digitalisering og innovasjon, sentralisering/desentralisering og planleggings-, utbyggings- og utviklings spørsmål blir sett i ein samanheng.

KDD er opptatt av forskning som medverkar til eit sterkt demokrati, næringsutvikling, verdiskaping og attraktive arbeidsmarknader i regionar og distrikt.

Samfunnsoppdrag (missions) er eit nytt verkemiddel i Horisont Europa (HEU). KDD har overordna ansvar for å følgje opp samfunnsoppdraget på Klimanøytrale og smarte byar på departementsnivå. Verkemiddelaktørane i det nasjonale støtteapparatet for HEU har ei sentral rolle i det operative koordinerings- og mobiliseringsarbeidet, og KDD vil legge vekt på eit tett samarbeid med Forskningsrådet i oppfølginga av dette samfunnsoppdraget.

2.2 Styringsinformasjon

Når det gjeld omtale av styringsinformasjon for dei fem måla, viser vi til Kunnskapsdepartementet sitt tildelingsbrev som etatstyrar, punkt 3 Mål, strategiske område og styringsinformasjon for Noregs forskingsråd.

Styringsinformasjon for dei sektorpolitiske prioriteringane går fram av struktur og forventingar til rapporteringa i vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapportar). Vi viser til punkt 5 Rapportering for 2023 i dette tildelingsbrevet for presisering av kva sektorpolitiske prioriteringar KDD ventar at Forskningsrådet skal rapportere på.

3. Budsjettildelingar og fullmakter for 2023

KDD stiller i 2023 totalt 203,9 mill. kroner til disposisjon for Forskningsrådet. Tildelingane gjennom Forskningsrådet skal medverke til å styrke kunnskapsutviklinga og forskingsinnsatsen i, for og med dei mindre distriktskommunane

3.1. Forskingssatsingar, kap. 500, post 50 og kap. 541, post 50.

KDD stiller totalt 47,8 mill. kroner over kap. 500, post 50 Forskningsprogram og 130,3 mill. kroner over kap 541, post 50 til disposisjon til ulike forskingsprogram.

Midlar tildelt Forskningsrådet over kap. 500, post 50 og kap. 541, post 50 skal i hovudsak ta vare på det breie sektoransvaret for forskning, med særleg vekt på anvend eller bruksretta forskning. Midlane skal medverke til langsiktig kompetanse- og kunnskapsoppbygging innanfor ansvarsområda til KDD. Løyvingane skal underbygge og gje eit godt grunnlag for faglege og politiske avgjerder, og medverke til at det finst kompetente forskingsmiljø innanfor departementet sitt sektoransvar.

Kap. 500, post 50

Satsingar	Budsjett [tal i tusen]
DEMOS	35 400
INNOFFARENA	3 100
JPI Urban Europe/Driving Urban Transitions	2 800
SAMISK	3 500
SAMKUL	3 000
SUM	47 800

DEMOS-programmet (2015-2024) skal medverke til å utvikle kunnskapsgrunnlaget for demokratisk og effektiv styring, planlegging og forvaltning. Prosjekta rettar seg mot offentleg sektor, sivilsamfunnet og innbyggjarar. DEMOS skal vere relevant og nyttig for dei som førebur og fattar vedtak og andre brukarar, og for offentleg debatt. Vidare skal Forskingsrådet utvikle kunnskapsgrunnlaget for og innovasjon i offentleg sektor. Programmet skal skape fruktbare møteplassar og finansiere forskingssamarbeid på tvers av fag og forskingsmiljø, og mellom forskingsmiljø og offentleg sektor, slik at relevante tema og problemstillingar blir breitt opplyst.

Tildelinga skal vidareføre satsingane på forvaltninga av valforskningsprogramma, regionaløkonomiske modellar, samt den særskilde satsinga innanfor planfeltet fram til og med 2024.

INNOFFARENA skal medverke til innovasjon i kommunesektoren gjennom å utvikle ny kunnskap, og å syte for eit betre samspel mellom kommunesektor, forskingsmiljø og andre kunnskapsaktørar.

Norge har forplikta seg til å delta i partnerskapet Driving Urban Transitions under Horisont Europa gjennom ein Grant Agreement. Partnerskapet er utvikla med utgangspunkt i JPI Urban Europe. Forskingsrådet er fullverdig partner og departementet er assosiert partner. Aktivitetane i partnerskapet må sjåast i samanheng med oppfølging av samfunnsoppdraget Klimanøytrale og smarte byar. KDD legg til grunn at Forskingsrådet følgjer opp arbeidet i dette partnerskapet.

Det er sett av 3 mill. kroner til SAMKUL. Midlane skal finansiere forskning som gjeld nasjonale minoritetar.

Kap. 541, post 50

Satsingar	Budsjett [tal i tusen]
IKTPLUS	83 685
CRNA	12 808
Simula@UiB	5 322
SIMULA - Grunnløyving	21 795
SAMRISK II	1 090
EDOS	5 600
Sum	130 300

Posten er redusert med 22 mill. kroner for å frigjere midlar til andre tiltak. Løyvinga er på 130,3 mill. kroner. På grunn av negative avsetjingar skal det ikkje gjerast nye utlysingar på IKTPLUS på denne posten i 2023. Eventuelle utlysingar i 2024 må avklarast med KDD på førehand, og i tråd med tidlegare føringar.

Forslingsprogrammet EDOS skal framleis medverke til å skaffe og spreie kunnskap om korleis offentleg sektor kan bli betre i å sikre gevinstar av digitaliseringsinvesteringar og unngå kostnadsoverskrindingar. Programmet skal vidareføre det viktige arbeidet det gjer med formidling.

Elektronisk kommunikasjon

Midlane til ekomforskning skal bidra til forskning på elektronisk kommunikasjon, både når det gjeld tryggleik, teknologiske, næringsmessige og samfunnsmessige forhold. Viktige tema kan vere forskning på 5G og 6G, tinga sitt internett, samfunnstryggleik, transportnett og kjernenett, samt nasjonal og regional autonomi.

Midlane til ekomforskning skal også i 2023 fordelast mellom IKTPLUS i Norges forskningsråd og finansieringa av Simula Research Laboratory gjennom Forskningsrådet.

Grunnløyvinga til Simula blir vidareført. Via Norges forskningsråd mottek Simula ei grunnfinansiering og støtte til forskingssentera CRNA og Simula UiB. CRNA produserer mellom anna ein årleg rapport om norske mobilnett. Simula UiB utdannar kryptologar.

Simula og CRNA har blitt evaluert jamleg og resultatata frå evalueringane har vært gode. Det er ein føresetnad for støtte frå departementet at evalueringar blir gjennomført jamleg og at resultatata er gode. Neste evaluering startar etter planen i 2023.

3.2. Næringsutvikling, verdiskaping og attraktive arbeidsmarknader i regionar og distrikt, kap 553 post 74

KDD stiller totalt 24,8 mill. kroner til disposisjon for Forskningsrådet under programkategori 13.50, kap. 553, post 74 - Klynger og innovasjon.

Tildelinga er ein del av den næringsretta innsatsen i regional- og distriktspolitikken. Innsatsen til Forskningsrådet skal finansiere ordninga Kapasitetsløft (tidlegare FORREGION). Kapasitetsløft skal styrke samarbeidet mellom forskings- og utdanningsmiljøa og næringslivet, og gi næringslivet tilgang til relevant utdanning og forskning i sin region på strategiske satsingsområde i tråd med regionale planar og strategiar. Ordninga skal også medverke til kunnskapsutvikling og erfaringsutveksling for å fremme kvalitet, læring og samarbeid mellom nasjonalt og regionalt nivå i arbeidet med forskingsbasert innovasjon.

Forskningsrådet skal i 2023 følgje opp Kapasitetsløftprosjekt som er sett i gang Framtidige utlysingar må avklarast med KDD på førehand.

Regionalt partnerskap og regionreform

Fylkeskommunane har det leiande ansvaret for å utforme regionale strategiar for utvikling, og å utvikle, samordne og følgje opp regionale mål for utviklinga i sitt fylke. KDD er opptatt av at Forskningsrådet har eit godt samarbeid med fylkeskommunane, Innovasjon Norge og Siva om dei regionale måla og strategiar for næringsutvikling. Samarbeidet skal gje ei klar arbeidsdeling mellom aktørane, og ein god regional infrastruktur for innovasjon. Departementet støttar opp om avtalane som er inngåtte mellom fylkeskommunar og verkemiddelaktørane på fylkesnivå.

Fylkeskommunane fekk frå 1. januar 2022 ansvaret for mobiliseringsdelen av FORREGION. Forskningsrådet skal fortsette å utvikle kunnskaps- og dialogarenaen med regionalt nivå og støtte fylkeskommunane i forvaltninga av FORREGION.

Oppdragsgjevaransvaret for FoU-program innanfor marin bioteknologi i Nord-Noreg (Mabit) vart overført til fylkeskommunane Troms og Finnmark og Nordland frå 2022. Prosessen knytt til overføringa av oppdragsgjevaransvaret er i gong, og departementet lagar i samarbeid med Troms og Finnmark og Nordland fylkeskommune forskrift for forvaltning av programmet.

3.3 Oppfølging av norsk deltaking i Programmet for et digitalt Europa (DIGITAL)

KDD stiller 1 mill. kroner til disposisjon for Forskningsrådet på kap.541, post 22 Utvikling, gjennomføring og samordning av IT- og ekompolitikken.

Det er vedteke at Digitaliseringsdirektoratet, Innovasjon Noreg og Noregs forskingsråd saman har det løpande ansvaret for oppfølging av norsk deltaking i DIGITAL.

Arbeidet skal gå føre seg med utgangspunkt i anbefalt organisering utarbeidd av Innovasjon Noreg, Digitaliseringsdirektoratet og Noregs forskingsråd og sendt KMD 8. februar 2021.

I 2023 er det sett av totalt tre millionar kroner på KDDs budsjett kap. 541 IT- og ekompolitikken, post 22 Utvikling, gjennomføring og samordning av IT- og ekompolitikken, til dette formålet,

der. KDD tildeler totalt éin million kroner til Noregs forskingsråd til drift av nasjonalt koordineringspunkt for DIGITAL i 2023. Framtidige finansieringsbehov for denne oppgåva blir behandla som del av dei ordinære budsjettprosessane.

KDD har det overordna ansvaret for å koordinere oppfølginga av norsk deltaking i DIGITAL og leier ei styringsgruppe for dette. Styringsgruppa skal brukast aktivt for å etablere effektiv samhandling for mobilisering til, og oppfølging av, norsk deltaking i DIGITAL. KDD avklarar i samråd med Noregs forskingsråd forholdet mellom styringsgruppa for DIGITAL og den ordinære styringsdialogen.

3.3 Disponering og utbetaling av midlar

Dei midlane KDD stiller til disposisjon for Forskingsrådet skal utnyttast effektivt og målretta. KDD gir Forskingsrådet fullmakt til å endre på fordelinga av midlar mellom program og verkemiddel innanfor løyvinga på ein post, så lenge måloppnåinga på posten blir sikra. Avvik frå spesifikke føringar i tildelingsbrevet og/eller vesentlege omdisponeringar skal alltid takast opp med departementet som tildeler midlar. Nye utlysingar må vere innan den økonomiske ramma for posten.

Midlane blir utbetalt i to like delar i februar og august.

4. Felles post for verksemdskostnader

Verksemdskostnadene over KD sitt kap. 285, post 55 skal dekke alle kostnader til drift av verksemda til Forskingsrådet, dvs. alle kostnader som ikkje er FoU-midlar som skal fordelast vidare. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringar som framleis vil bli finansiert gjennom FoU-midlane frå det enkelte departement.

KDD viser til tildelingsbrev frå KD som etatsstyrar for nærare framstilling av kva tenester Forskingsrådet skal ivareta for departementa innan ramma av midlane på posten for verksemdskostnader.

5. Rapportering

KDD ber om rapportering på dei sektorpolitiske prioriteringane som følgjer av omtalen av fordelinga under kap. 500, post 50, kap. 541, post 50 og kap. 553, post 74, slik det er utdjupa i punkt 2.1. i dette tildelingsbrevet.

Dei mest sentrale kriteria for måloppnåing for kap. 553, post 74 (Kapasitetsløft), er styrka regional forskingskapasitet for næringslivet sine behov, og at innsats for forskingsbasert innovasjon nasjonalt og regionalt forsterkar og utfyller kvarandre. Rapportering på bruk av midlane skal skje i tråd med struktur og forventingar til innhald i årsrapport for dei respektive rapporteringane til departementa. KDD ber om rapportering på geografisk spreing av forskingsmidlane på våre område, jf. m.a. kap. 553, post 74.

KDD ber om at Noregs forskingsråd si rapportering på bruken av tildelinga til oppfølging av DIGITAL for 2023 inngår i årsrapporten.

6. Planlagde styringsmøte

Det er lagt opp til skriftleg tilbakemelding på årsrapporten. KDD, i samråd med Forskingsrådet, vurderer om det også skal vere eit oppfølgingsmøte med utdjuping. Departementet vil gjennomføre eit styringsmøte hausten 2023 konsentrert om forslag til budsjett, utkast til tildelingsbrev og annan viktig informasjon i tråd med ønskje frå Forskingsrådet.

Med helsing

Christoffer Sandvik Engelsøy
avdelingsdirektør

Anny Skarstein
utgreiingsleiar

Dokumentet er signert elektronisk og har derfor ikkje handskrivne signaturar

Kopi

DET KONGELIGE
KULTUR- OG LIKESTILLINGSDEPARTEMENT

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref
21/4960-23

Dato
14. april 2023

Tildelingsbrev Norges forskningsråd 2023

1. Innledning

Stortinget vedtok 16. desember 2022 Kultur- og likestillingsdepartementets budsjett for 2023.

Dette brevet beskriver rammer og styringssignaler knyttet til Kultur- og likestillingsdepartementets tildeling til Norges forskningsråd i 2023. Tildelingsbrevet utfyller mål og føringer i Prop. 1 S (2022-2023) for Kultur- og likestillingsdepartementet, og tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet for 2023 som etatsstyrende departement.

2. Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd

Forskningsrådet har fem mål:

- Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet
- Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet
- Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer
- Mål 4 Et velfungerende forskningssystem
- Mål 5 God rådgivning

Vi viser også til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for en nærmere omtale av målene, strategiske områder og styringsinformasjon.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Kultur- og likestillingsdepartementet

Kultur- og likestillingsdepartementets tildelinger til Norges forskningsråd skal legge til rette for kultur- og medieforskning av høy vitenskapelig kvalitet og en oppbygging og styrking av forskningsmiljøene på dette området. Dette gjelder både forskning som grunnlag for en kunnskapsbasert kultur- og mediepolitikk, men også forskning som bidrar til å styrke og

Postadresse
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo
postmottak@kud.dep.no

Kontoradresse
Grubbegata 1
www.kud.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 866

Avdeling
Kulturvernavdelinga

Saksbehandler
Hallfrid Velure
22 24 78 49

utvide kunnskapsgrunnlaget for å gjøre samfunnet bedre rustet til å møte store utfordringer. Tildelingene skal videre bidra til å styrke forskning og forskerrekruttering i museer utenfor universitetsmuseene.

Mål 1 for Forskningsrådet om økt vitenskapelig kvalitet, og mål 3 om å møte store samfunnsutfordringer er spesielt relevant for departementets tildeling til Forskningsrådet for 2023.

2.2 Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser vi til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatstyrer, punkt 3 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd.

Styringsinformasjon for de sektorpolitiske prioriteringene fremgår i struktur og forventninger til rapporteringen i vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter). Vi viser til punkt 5 Rapportering for 2023 i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer Kultur- og likestillingsdepartementet forventer at Forskningsrådet skal rapportere på.

3 Budsjetttildelinger og fullmakter for 2023

Kultur- og likestillingsdepartementet stiller følgende beløp til rådighet for Norges forskningsråd i 2023:

<u>Kapittel og post</u>	<u>Tildeling</u>
Kap 325, Allmenne kulturformål, post 52 Norges forskningsråd	kr 15 205 000
Kap 335, Medieformål, post 73 Medietiltak	kr 8 900 000
Kap 328, Museer m.m., post 78 Andre museums- og kulturverntitak	kr 5 150 000

Beløpene vil bli utbetalt til kontonummer 6345 05 31105 i løpet av mai 2023.

Bevilgningene fra kap. 325 og 335 går til forskning om kultur- og mediesektoren og forskning om samfunnsutviklingens kulturelle forutsetninger. Forskningen bidrar til å utvide kunnskapsgrunnlaget for kultur- og mediepolitikken og for aktører i sektorene. Tildelingen fra Kultur- og likestillingsdepartementet skal bidra til finansiering av langsiktig forskning av høy kvalitet og styrking av relevante forskningsmiljøer. Midlene bevilget under kap. 328, post 78 skal gå til videreføring av stipendiatstillinger til museumsforskning.

I gjeldende Langtidsplan for forskning og høyere utdanning slås det fast at likestilling og ikke-diskriminering er et område av strategisk betydning, med behov for et bedre kunnskapsgrunnlag for politikk- og tjenesteutvikling. Kultur- og likestillingsdepartementet vil ha dialog med Forskningsrådet våren 2023, om utvikling av en tverrsektoriell FoU-strategi om likestilling og ikke-diskriminering, samt innrettingen av en FoU-portefølje.

De midler som Kultur- og likestillingsdepartementet stiller til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. Kultur- og likestillingsdepartementet gir Forskningsrådet

fullmakt til å omfordele midler innenfor bevilgningen på en post, så lenge måloppnåelsen på posten sikres. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler.

4 Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over kap. 285 post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

Kultur- og likestillingsdepartementet viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

5 Rapportering for 2023

Kultur- og likestillingsdepartementet ber om at sektoransvaret legges til grunn for rapporteringen. Sektoransvaret er utdypet i punkt 2.1 i dette tildelingsbrevet. Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med struktur og forventninger til rapportering i vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter).

6 Planlagte styringsmøter

Kultur- og likestillingsdepartementet legger opp til ett styringsmøte med Forskningsrådet våren 2023 og ved behov ytterligere ett møte på høsten. Nærmere tidspunkt avgjøres i dialog med Forskningsrådet.

Med hilsen

Gunhild Strand Molle (e.f.)
avdelingsdirektør

Hallfrid Velure
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Kunnskapsdepartementet
Riksrevisjonen

DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref
21/1492-5

Dato
24. januar 2023

Statsbudsjettet 2023 - Tildelingsbrev til Norges forskningsråd

Innholdsfortegnelse

Statsbudsjettet 2023 - Tildelingsbrev til Norges forskningsråd	1
1. Innledning	2
2. Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd	2
2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Landbruks- og matdepartementet	2
2.1.1 Målrettet bruk av midler til forskning og innovasjon	2
2.1.2 Kunnskap og kompetanse er tilgjengelig for næring og forvaltning	4
2.1.3 En effektiv og robust instituttsektor i samspill med andre	4
2.2 Styringsinformasjon	4
3. Budsjetttildelinger og fullmakter for 2023	5
3.1 Forskningsaktivitet over kap. 1137 post 50	5
3.2 Grunnbevilgning over kap. 1137 post 51	6
3.3 Utbetalingsplan	6
3.4 Orienteringssaker	7
4. Felles post for virksomhetskostnader	7
5. Rapportering for 2023	7
6. Planlagte styringsmøter	7

Postadresse
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo
postmottak@lmd.dep.no

Kontoradresse
Teatergata 9
www.lmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 874

Avdeling
Forsknings- og
administrasjonsavdelingen

Saksbehandler
Anine Norgren-
Jahnsen
22 24 92 66

1. Innledning

Vi viser til Prop. 1 S (2022-2023) for Landbruks- og matdepartementet (LMD), og Innst. 12 S (2022-2023). Tildelingsbrevet tar utgangspunkt i disse dokumentene og gir styringssignaler til Norges forskningsråd for forvaltningen av midlene over kap. 1137 Forskning og innovasjon, post 50 Forskningsaktivitet og post 51 Grunnbevilgninger m.m.

Videre viser vi til Prop. 1 S (2022-2023) fra Kunnskapsdepartementet, samt Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrende departement for 2023, herunder omtale av Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning, Meld. St. 5 (2022–2023).

2. Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd

Forskningsrådet har fem mål:

1. Økt vitenskapelig kvalitet
2. Økt verdiskaping i næringslivet
3. Møte store samfunnsutfordringer
4. Et velfungerende forskningssystem
5. God rådgivning

Av de fem målene for Forskningsrådet, som alle er viktige for Landbruks- og matdepartementets tildelinger, er det særlig Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet og Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer som støtter opp under departementets sektorpolitiske prioriteringer.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Landbruks- og matdepartementet

Forskning, innovasjon og kunnskapsutvikling skal bidra til å nå alle de fire overordnede landbruks- og matpolitiske målene – *matsikkerhet og beredskap, landbruk over hele landet, økt verdiskaping og bærekraftig landbruk med lavere utslipp av klimagasser*, i tillegg til de tre forskningspolitiske delmålene *målrettet bruk av midler til forskning og innovasjon, kunnskap og kompetanse er tilgjengelig for næring og forvaltning og en effektiv og robust instituttsektor i samspill med andre*.

Departementet har også ansvar for nødvendig kunnskapsbygging innenfor reindrift og høstbare viltressurser.

2.1.1 Målrettet bruk av midler til forskning og innovasjon

Departementet legger vekt på forskning, innovasjon og teknologiutvikling som kan bidra til nok, sunn og trygg mat basert på norske ressurser, samtidig som klimagassutslippene blir redusert, opptaket av karbon øker og miljøet blir tatt hensyn til. For å lykkes med dette trengs det forskning som bidrar til mer effektiv og bærekraftig utnyttelse av tilgjengelige ressurser og kunnskap om hvordan produksjonen kan tilpasses et endret klima og varierende driftsforhold rundt om i landet. Kunnskap om god plante- og dyrehelse i et endret klima, lavt forbruk av antibiotika og dyrevelferd vil også være viktig.

Videre skal kunnskap og teknologiutvikling legge grunnlag for verdiskaping og nye grønne arbeidsplasser over hele landet. Økt og mer effektiv utnyttelse av fornybare biologiske ressurser fra skog, jord og hav gir viktige bidrag til en sirkulær bioøkonomi. Trygg bruk av bioressurser i sirkulære kretsløp på tvers av næringer setter imidlertid krav til ny kunnskap. Tilsvarende vil en sirkulær bioøkonomi sette krav til kunnskap om bærekraftig bruk av areal, der hensyn til miljø og klima blir balansert mot hensyn til næringsutvikling.

Landbruks- og matforskningen skal bidra til økt innovasjon, kommersialisering og konkurransekraft i de mange næringene i landbruket og støtte opp under behovet for kunnskap i forvaltningen. Offentlige og private aktører står i stor grad overfor de samme kunnskapsbehovene innenfor områder som nok og trygg mat, bedre ressursutnyttelse og økt verdiskaping og sysselsetting i landbruks- og matnæringene.

Den nye Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning, Meld. St. 5 (2022–2023), løfter frem områder som bærekraftig og klimatilpasset landbruk, bærekraftig bioøkonomi, behovet for en tverrfaglig og helhetlig tilnærming til helseutfordringer (én- helse), samt matsikkerhet og forsyningsrisiko. Landbruks- og matdepartementets midler til forskning skal på lang sikt bidra til å dekke de kunnskapsbehovene som omtales på disse områdene.

Departementet er opptatt av at Forskningsrådet legger til rette for forskning på tvers av sektorer og fagområder innenfor områdene mat, inkludert sjømat, ernæring, helse og miljø, hvor én helse-perspektivet også ivaretas. Det vises til likelydende formulering i tildelingsbrev fra NFD, HOD og KLD.

Departementet er opptatt av at forskningen skal være relevant for næring og forvaltning. For å ivareta dette ber departementet om at Forskningsrådet over tid etterstreber en hensiktsmessig balanse mellom spissede forskningsprosjekter for å løse spesifikke utfordringer og større tverrfaglige prosjekter.

Forventninger til samarbeid med andre aktører

Landbruks- og matdepartementet er opptatt av å øke innovasjonsgraden i sektoren, og kommersialisering av forskningsresultater. Dette forutsetter samarbeid mellom relevante virkemiddelaktører, og departementet viser her til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer.

Det er viktig å se forskningsinnsatsen i sammenheng med tildelinger fra Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter og Forskningsmidler over jordbruksavtalen.

Internasjonalisering av landbruks- og matforskningen er viktig. Norges forskningsråd skal legge til rette for at de nasjonale forskningsprioriteringene blir videreutviklet i det strategiske, tematiske og finansielle samspillet med EU-forskningen, som Horisont Europa og relevante partnerskap og samfunnsoppdrag/missions. Landbruks- og matdepartementet har et særlig ansvar for samfunnsoppdrag jordhelse og mat. Som omtalt i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev skal Forskningsrådet videreføre sitt internasjonale arbeid for departementene.

Det skal arbeides videre for å legge til rette for et godt nordisk samarbeid innenfor landbruksforskning.

2.1.2 Kunnskap og kompetanse er tilgjengelig for næring og forvaltning

En målrettet politikktutforming med gode beslutninger for landbruks- og matsektoren krever tilgang på oppdatert kunnskap.

Forvaltningen har behov for kunnskap for å sikre nok og trygg mat, god dyre- og plantehelse, god dyrevelferd, samtidig som det tas hensyn til miljø og klima. Landbrukets rolle og bidrag i samfunnsutviklingen er også sentralt. For å støtte opp under kunnskapsbehovene, og som ledd i utvikling av landbrukets verdikjeder, vil også samfunnsfaglig forskning innenfor departementets prioriterte forskningsområder være viktig.

Forskningsrådet spiller en viktig rolle når det gjelder formidling av resultater fra forskningen, og på den måten bidra til at resultater fra forskning tas i bruk.

2.1.3 En effektiv og robust instituttsektor i samspill med andre

Det er fremover behov for å produsere nok og trygg mat i et klima i endring, samtidig skal det tas nødvendige klima- og miljøhensyn. Dette tilsier at landbruks- og matnæringene i Norge står overfor store oppgaver. Samtidig er det store muligheter for videreutvikling av landbruket innenfor bioøkonomien. Dette krever ny kunnskap og samspill på tvers av fagmiljøer. En effektiv og sterk instituttsektor er viktig for å sikre god, forskningsbasert forvaltning, og faller inn under *Mål 4 Et velfungerende forskningssystem*.

De landbruks- og matfaglige forskningsmiljøene skal være effektive, levere forskningsresultater av høy kvalitet og relevans, og ha godt omdømme og høy internasjonal konkurransekraft. For å styrke konkurranseevnen i hele verdikjeden for mat, tre, energi og tjenester, er det et mål å øke den næringsrelevante forskningen og bidra til at næringslivet styrker sin egen forskningsinnsats og i større grad nyttiggjør seg av forskningsbasert kunnskap. God rekruttering og moderne infrastruktur for forskning er også viktig for å øke kvaliteten.

2.2 Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser vi til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatstyrer, *punkt 3 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd*.

Styringsinformasjon for de sektorpolitiske prioriteringene fremgår i struktur og forventninger til rapporteringen i vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter). Vi viser til punkt 5 Rapportering for 2023 i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer Landbruks- og matdepartementet forventer at Forskningsrådet skal rapportere på.

3. Budsjettildelinger og fullmakter for 2023

Landbruks- og matdepartementet tildeler for 2023 følgende beløp til Forskningsrådet:

Område	Kr
Kap. 1137 post 50 Forskningsaktivitet,	192 906 000
Kap. 1137 post 51 Basisbevilgninger til forskningsinstitutter m. m	198 840 000
Sum	391 746 000

Departementet orienterer om at 3 mill. kroner av bevilgningen som fremkommer under kap. 1137 post 50 i Prop. 1 S (2022-2023) er holdt tilbake. Midlene vil gå til kortsiktige forskningsbehov.

3.1 Forskningsaktivitet over kap. 1137 post 50

For 2023 stiller Landbruks- og matdepartementet til rådighet 192 906 000 kroner over posten, fordelt på følgende delporteføljer som i all hovedsak dekker departementets sektorpolitiske prioriteringer som omtalt under 2.1.1:

<i>Mat og bioressurser (BIONÆR)</i>	177 186 955
<i>Naturmangfold og miljø (MILJØFORSK)</i>	2 000 000
<i>Energi og lavutslipp (ENERGIX)</i>	4 000 000

Øvrige budsjettformål av relevans for departementet videreføres på om lag samme nivå som for 2022. Det legges til grunn at innsatsen innenfor sirkulær bioøkonomi skal følges opp innenfor delporteføljen *Mat og bioressurser (BIONÆR)*.

De midler som landbruks- og matdepartementet stiller til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. Departementet gir Forskningsrådet fullmakt til å omfordele midler mellom virkemidler innenfor bevilgningen på en post, så lenge måloppnåelsen sikres på lengre sikt. Årsaker til omdisponeringer kan være forsinkelser i utlysninger eller dårlig søkning ved en bestemt utlysning, eller oppfølging av relevante tverrgående satsinger. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler.

Departementet legger føringene slik de fremgår av Prop. 1 S for 2023 til grunn for fordeling av tildelingene på de ulike delporteføljene, slik de fremgår av tabellen over. Det følger av dette at sentrale områder for departementet skal følges opp innenfor rammene av delporteføljen *Mat og bioressurser*, så langt det lar seg gjøre.

I den nye Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning lanserte regjeringen et samfunnsoppdrag om bærekraftig fôr, med mål om at alt fôr til oppdrettsfisk og husdyr skal komme fra bærekraftige kilder og bidra til å redusere klimagassutslippene fra matsystemene. Forskningsrådet skal bidra i arbeidet med å utvikle samfunnsoppdrag som virkemiddel, jf. føringer i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev til Forskningsrådet for 2023.

For å sikre et godt kunnskapsgrunnlag og god innretting av samfunnsoppdraget i implementeringsfasen, kan det være behov for å lyse ut utredninger og/eller kunnskapsoppsummeringer. Eventuelle kostnader knyttet til dette må finansieres innenfor departementets bevilgning til Forskningsrådet. Det vises til tilsvarende føringer i tildelingsbrevet fra NFD.

Landbruks- og matdepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet, Klima- og miljødepartementet, Utenriksdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet viderefører tildelingen til EUs strålevernprogram (EURATOM) på to mill. kroner. For nærmere omtale vises det til tildelingsbrev fra Helse- og omsorgsdepartementet.

3.2 Grunnbevilgning over kap. 1137 post 51

Bevilgningen over kap. 1137 post 51 omfatter grunnbevilgninger til Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO), Veterinærinstituttet (VI) og Ruralis. For 2023 stiller Landbruks- og matdepartementet til rådighet 198 840 000 kroner over posten.

Kunnskapsdepartementet har fastsatt reviderte "Retningslinjer for statlig grunnbevilgning til forskningsinstitutter og forskningskonsern", gjeldende fra 1. januar 2022. For institutter som mottar grunnbevilgning fra Landbruks- og matdepartementets budsjett, skal Forskningsrådet ikke bruke en rekursiv utregningsmåte i beregning av hvordan den konkurranseutsatte delen av grunnbevilgningen skal fordeles. Det innebærer at oppnådd grunnbevilgning ett år ikke skal legges til grunn for beregning av neste års grunnbevilgning.

For 2023 skal 1 pst av bevilgningen over kap. 1137 post 51, fratrukket husleiekompensasjonen til NIBIO, fordeles til NIBIO, VI og Ruralis etter oppnådde resultater ut fra gjeldende indikatorer.

3.3 Utbetalingsplan

Beløpet som tildeles i tråd med dette tildelingsbrevet blir overført til virksomheten etter følgende utbetalingsplan:

- Medio januar med kr 195 873 000
- Medio august med kr 195 873 000

3.4 Orienteringssaker

Departementet har satt av 9 509 768 kroner til husleiekompensasjon for Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO), herunder 1 803 045 kroner over post 50 og 7 706 723 kroner over post 51.

4. Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over kap. 285 post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

Landbruks- og matdepartementet viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

5. Rapportering for 2023

Landbruks- og matdepartementet ber om at sektoransvaret legges til grunn for rapporteringen. Sektoransvaret er utdypet i punkt 2.1 i dette tildelingsbrevet. Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med struktur og forventninger til rapportering i vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter).

Departementet har behov for rapportering på sentrale områder som ligger under departementets sektoransvar, og at det gis kvalitative vurderinger av resultater og effekter av departementets forskningsmidler. I tillegg bes det om at de fire overordnede landbruks- og matpolitiske målene *Matsikkerhet og beredskap, Landbruk over hele landet, Økt verdiskaping og Bærekraftig landbruk med lavere utslipp av klimagasser* inngår som del av rapporteringen.

6. Planlagte styringsmøter

Departementet vil avholde to styringsmøter i 2023. Vårmøtet vil være konsentrert rundt Forskningsrådets måloppnåelse, med utgangspunkt i årsrapporten for 2022. Høstmøtet vil hovedsakelig være konsentrert om Forskningsrådets budsjettforslag for 2025.

Med hilsen

Hanne Yssen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Anine Norgren-Jahnsen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Kunnskapsdepartementet
Riksrevisjonen

KOPPI

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref

Dato

22/7345-3

21. desember 2022

Norges forskningsråd (NFR) - tildelingsbrev 2023

1. Innledning	1
2. Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd	2
3. Budsjetttildelinger og fullmakter for 2023	7
4. Felles post for virksomhetskostnader	13
5. Rapportering	15
6. Planlagte styringsmøter	15
7. Tildeling	16

1. Innledning

Vi viser til Prop. 1 S (2022–2023) for Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) og Innst. X S (2022–2023), og meddeler med dette Stortingets budsjettvedtak og departementets styringssignaler for Norges forskningsråd i 2023.

Gjennom dette tildelingsbrevet gir NFD rammer og føringer til Forskningsrådet for forvaltning av midler over kap. 920 post 50 og post 51.

Ansvar for maritim forskning ble flyttet fra næringsministerens til fiskeri- og havministerens portefølje gjennom stortingsvedtak av 17. juni 2022, jf. Innst. 450 S (2021–2022) og Prop. 115 S (2021–2022). Denne fordelingen videreføres i 2023. Bevilgningen til maritim forskning er derfor flyttet fra post 50 til post 51.

Postadresse
Postboks 8090 Dep
0032 Oslo
postmottak@nfd.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 8
www.nfd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
912 660 680

Avdeling
Forsknings- og
innovasjonsavdelingen

Saksbehandler
Mette Hjermann
22 24 66 09

NFD viser for øvrig til tildelingsbrev til Forskningsrådet fra Kunnskapsdepartementet (KD) som etatsstyrende departement. I brevet omtales også oppgaver som Forskningsrådet skal ivareta for NFD i 2023.

For 2023 ber departementet om at innretningen av Forskningsrådets budsjett og aktivitetsnivå drøftes med departementet på et tidlig tidspunkt.

2. Mål, strategiske områder og styringsinformasjon

Forskningsrådet har fem mål:

- Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet
- Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet
- Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer
- Mål 4 Et velfungerende forskningssystem
- Mål 5 God rådgivning

Vi viser til KDs tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere omtale av mål, strategiske områder og annen styringsinformasjon.

Sektorpolitiske prioriteringer

Nærings- og fiskeridepartementets overordnede mål er størst mulig samlet verdiskaping i norsk økonomi innenfor bærekraftige rammer. Dette innebærer økt verdiskaping med mindre samlet miljøbelastning, i tråd med FNs bærekraftsmål og innenfor økosystemets tålegrenser. Regjeringen har høye ambisjoner og vil føre en aktiv næringspolitikk der private bedrifter og det offentlige spiller på lag for å akselerere det grønne skiftet. I næringspolitikken vil vi bidra til grønn omstilling i næringslivet for å nå målet om å redusere klimagassutslippene med 55 prosent innen 2030. Vi vil øke investeringene på fastlandet, skape flere lønnsomme og innovative jobber over hele landet og øke eksporten utenom olje og gass med minst 50 prosent innen 2030.

I fiskeri- og havpolitikken vil vi sikre nasjonal råderett over fiskeressursene, og forvalte dem til det beste for dagens og framtidige generasjoner. Norge skal være den ledende havbruksnasjonen og utvikle nye næringer, satse på grønn skipsfart, sikkerhet, miljøvennlig utvikling av havner og farleder.

Departementets underliggende og tilknyttede virksomheter forventes å bidra aktivt for å nå disse målene.

Kvaliteten i forskning og høyere utdanning er avgjørende for hvor godt Norge lykkes med å utvikle og ta i bruk ny kunnskap, som igjen legger grunnlaget for å skape verdier og løse samfunnsutfordringer. Regjeringen vil derfor tilrettelegge for å styrke norsk forskning, både i offentlig regi og i næringslivet. Satsingen på virkemidler for å øke forskningsbasert omstilling og innovasjon i næringslivet videreføres. For å spisse innsatsen ytterligere innføres et hovedprinsipp om at prosjekter som mottar støtte gjennom det næringsrettede virkemiddelapparatet skal ha en plass på veien mot omstillingsmålet for 2030 og at Norge skal være et lavutslippssamfunn i 2050. Forskningsrådet skal mobilisere gode prosjekter som

bidrar til grønn omstilling og/eller andre viktige formål, bl.a. relatert til områdene som er pekt ut i regjeringens veikart for et grønt industriløft.

NFD forventer at Forskningsrådet har stor oppmerksomhet om klima og miljø, herunder miljøteknologi og bærekraftige løsninger. I tilfeller der to prosjekter er like gode, bør prosjektet som er mest bærekraftig med hensyn til effekter på klima, miljø og samfunn, prioriteres.

Forskningsrådet skal styrke innsatsen og koordinere det tverrgående arbeidet innenfor sirkulærøkonomi med utgangspunkt i virkemiddelaktørens samarbeidsavtale om grønn vekst.

Den overordnede målsettingen for NFDs tilskudd til Forskningsrådet er å bidra til størst mulig samlet verdiskaping i norsk økonomi innenfor bærekraftige rammer. Bevilgningen fra NFD retter seg derfor i hovedsak mot Forskningsrådets mål 2 om økt verdiskaping i næringslivet. Forskningsrådet skal finansiere forskningsaktiviteter som ellers ikke ville ha blitt utført, og som øker den samlede verdiskapingen i norsk økonomi på kort og/eller lang sikt. Dette inkluderer også et ansvar for å stimulere til forskning og innovasjon i mindre forskningsintensive bransjer.

Næringslivet investerer i forskning når de forventer at det skal være lønnsomt for dem og fordi lønnsomheten i prosjektet forsvarer risikoen. Det er selskapene selv som er best i stand til å vurdere egen risiko og lønnsomhet i et forskningsprosjekt. Støtte fra Forskningsrådet påvirker lønnsomheten og risikoen i et prosjekt og kan endre hvilke prosjekter næringslivet velger å gjennomføre. Forskningsrådet bidrar til større verdiskaping når støtten medfører at samfunnsøkonomisk lønnsomme prosjekter blir prioritert, på tross av at det ville vært mer lønnsomt for bedriften å prioritere andre prosjekter. Denne typen prosjekter har gjerne store positive gevinster for andre enn de som finansierer og gjennomfører prosjektet. For at forskningsinnsatsen skal bidra til å øke den samlede verdiskapingen, er det derfor sentralt at forskningen som finansieres, skaper verdier for flere enn dem som utfører forskningen.

NFDs tilskudd retter seg også mot Forskningsrådets mål om å møte store samfunnsutfordringer innenfor det strategiske området Hav, jf. mål 3 over. Tilskuddet vil også kunne bidra til oppnåelse av Forskningsrådets øvrige mål.

Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet

Departementets tildeling innenfor mål 2 om økt verdiskaping i næringslivet rettes inn mot tre strategiske områder:

- *Økt konkurranseevne i nytt og eksisterende næringsliv*

Forskningsrådet skal utløse forskningsbasert innovasjon som gir økt konkurranseevne i næringslivet. Forskningsrådet skal utløse økt FoU-innsats i bedriftene og økt kvalitet i prosjektene. Målet er uavhengig av bedriftenes størrelse, alder, næring og geografi.

- *Styrket evne til omstilling i norsk økonomi*

Forskningsrådet skal identifisere, bygge opp kunnskap og legge til rette for utvikling av forskningsmiljøer på områder som er viktige for omstilling i økonomien. Målet omfatter forskning som ikke nødvendigvis har umiddelbar anvendelse i dagens marked.

- *Bedre samspill og kunnskapsoverføring mellom FoU-miljøer og næringsliv*

Forskningsrådet skal fremme samspill og kunnskapsoverføring mellom offentlig finansierte forskningsinstitusjoner og næringsliv som skal føre til økt verdiskaping i norsk økonomi. Forskningsrådets virksomhet skal gi økt næringsrelevant kompetanse i FoU-miljøene og økt FoU-kompetanse i næringslivet. Forskningsrådet skal også bidra til at forskning ved offentlig finansierte institusjoner kommer til bedre utnyttelse i næringslivet, blant annet gjennom kommersialisering av forskningsresultater.

Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer - Hav

Under mål 3 om å møte store samfunnsutfordringer skal Forskningsrådet innenfor det strategiske området *Hav* bidra til kunnskaps- og teknologiutvikling for forvaltning av økosystemer og ressurser i havområdene for å sikre et rent og rikt hav og produksjon av sunn og trygg sjømat. Sammen med en fortsatt satsing på forskning for de havbaserte næringene: fiskeri, havbruk, petroleum, maritim, fornybar energi og også nye næringer, vil dette kunne gi økt verdiskaping. Forskningsrådet skal arbeide for for bedre kunnskap, samspill og kompetanseoverføring innen og mellom de ulike havnæringene, og økt nyttiggjøring av internasjonalt samarbeid.

Særlige prioriteringer 2023

Grønn plattform

Grønn plattform videreføres for en ny treårsperiode, og Forskningsrådet skal prioritere samarbeidet med Innovasjon Norge og Siva om videreutvikling av plattformen, i dialog med Enova.

Virkemiddelapparatet 2.0

Forskningsrådet skal fortsette å bidra i arbeidet med å videreutvikle det næringsrettede virkemiddelapparatet i samarbeid med de andre næringsrettede virkemiddelaktørene.

Virkemiddelapparatet 2.0 skal utvikle seg i tråd med prinsippene om at det skal være én vei inn for brukerne gjennom mer helhetlige brukerreiser på tvers av virkemiddelapparatet for næringslivet. Videre skal virkemiddelaktørene styrke koordinering og samarbeid på tvers for å utnytte porteføljen av tilbudet mer helhetlig, herunder koordinere innsatsen for grønn omstilling i tråd med foreslått samarbeidsmodell.

Konkretisering av arbeidet med Virkemiddelapparatet 2.0 i 2023, herunder fastsettelse av fremdriftsplan, skal fastsettes i dialog med NFD, som koordinerer med berørte departementer, etter en samlet vurdering av innspillet til Virkemiddelapparatet 2.0.

En vei inn

Regjeringen har en ambisjon om å bedre brukervennligheten i det næringsrettede virkemiddelapparatet slik at bedriftene opplever at det er «én vei inn». Departementet

forventer at Forskningsrådet viderefører arbeidet med å tilpasse sine tjenester for å øke brukervennligheten. Dette inkluderer å fortsette samarbeidet med Innovasjon Norge om en felles digital inngang til det næringsrettede virkemiddelapparatet.

Utvikling av samarbeidsmodell

Forskningsrådet skal sammen med Innovasjon Norge, Siva, Doga og Eksfin videreføre arbeidet med utvikling og testing av en samarbeidsform på tvers av aktørene for å kunne utvikle en koordinert innsats i arbeidet med grønn omstilling. Samarbeidet skal bidra til å styrke virkemiddelapparatets rolle som aktiv tilrettelegger for bedriftene, og bidra til raskere igangsetting, utvikling, innovasjon og kommersialisering av lønnsom grønn omstilling. Samarbeidet skal videreutvikle modellen aktørene har skissert i innspill til Virkemiddelapparatet 2.0. Målet skal være økt effekt for brukerne. Både gjennom reformen «Hele Norge eksporterer» og Grønt industriløft er havvind pekt på som en stor mulighet for Norge. I innspillet til Virkemiddelapparatet 2.0 er havvind derfor trukket frem som et eksempel på en næring å begynne med i piloten. Ved å teste ut modellen på en næring, for eksempel havvind, kan dette legge grunnlag for en evt. videre utvidelse av modellen. Prosjekter innenfor næringen som velges skal vurderes mot de samme kriteriene som tilsvarende prosjekter innenfor andre næringer, og arbeidet medfører ikke øremerkede midler til prosjekter som faller inn under piloten.

Virkemiddelaktørene bes om å komme tilbake til NFD med et oppdatert forslag til fremdriftsplan, herunder forslag til videre dialog med departementene, innen 28. februar 2023.

Grønn prosjektklassifisering og rapportering

Vi viser til brev fra NFD av 1. oktober 2022 med oppdrag om grønn prosjektklassifisering og grønn rapportering, og mottatt skisse til løsning fra virkemiddelaktørene (Innovasjon Norge, Forskningsrådet, Enova, Siva, Eksfin og Doga) av 1. desember 2022. Virkemiddelaktørene skal i 2023 jobbe videre med oppdragene om grønn prosjektklassifisering og grønn rapportering. Arbeidet skal dra nytte av eksisterende samarbeid for grønn vekst i virkemiddelapparatet.

I tråd med tidsplan i omforent skisse til løsning fra virkemiddelaktørene av 1. desember 2022, ber departementet om at virkemiddelaktørene jobber videre med utvikling av løsningen i 2023 for implementering og oppstart 1. januar 2024. Det legges til grunn at arbeidet innebærer klassifisering og rapportering av prosjektenes potensielle innvirkning på klima og miljø. Virkemiddelaktørene bes om å komme tilbake til NFD med et (felles) anslag for kostnader til utvikling og implementering, samlet og per virkemiddelaktør, innen 28. februar 2023.

Virkemiddelaktørene bes om å jobbe videre med en løsning hvor de seks miljøområdene som er basert på miljømålene i EUs taksonomi, ikke håndteres som gjensidig utelukkende kategorier. Departementet forventer med dette at prosjekter vil registreres («tagges») på flere enn ett miljøområde (ett primært miljøområde, og ett eller flere sekundære). Det bør

vurderes om også andre næringsrettede virkemidler kan omfattes, herunder Kompetanse- og samarbeidsprosjekter (KSP) og Skattefunn.

Arbeidet med grønn prosjektklassifisering og rapportering vil kreve utvikling over tid. Departementet ber om en vurdering av hvordan klassifiseringen på sikt kan inkludere «Do no significant harm»-prinsippet. Videre er det en forventning at man på sikt kan rapportere på potensialet for utslippskutt der det er mulig, i prosjekter med klima- og miljøinnhold.

Virkemiddelaktørene bes i arbeidet å se hen til behovet for å begrense rapporteringsbyrden for bedrifter og andre støttemottakere. NFD ber om konkrete forslag om hvordan dette kan følges opp slik at den samlede administrative byrden reduseres for bedriftene. Vi ber om at virkemiddelaktørene foreslår en frist for en slik vurdering innen 31. januar 2023..

Andre aktører kan inkluderes i arbeidet dersom det er relevant. Virksomhetene skal ha tett dialog med NFD, som koordinerer med relevante departementer – herunder KD som etatsstyrer av Forskningsrådet og KLD som eier av Enova, underveis i arbeidet. Virkemiddelaktørene bes komme med et forslag til hvordan denne dialogen bør innrettes innen 31. januar 2023.

Fiskeri-, hav- og havbrukspolitikk

I fiskeri-, hav- og havbrukspolitikken er hovedprioriteringene for 2023 å fremme kunnskapsbaserte, bærekraftige akvatiske matsystem, styrke kunnskapsgrunnlaget for sameksistens mellom havnæringene og styrke arbeidet med å utvikle mer bærekraftig fôr for havbruks- og landbruksnæringen. Norge skal satse på grønn skipsfart, sikkerhet, miljøvennlig utvikling av havner og farleder. Forskningsrådet forventes å bidra aktivt for å nå disse målene.

Samfunnsoppdrag om bærekraftig fôr

I den nye Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning lanserte regjeringen et samfunnsoppdrag om bærekraftig fôr, med mål om at alt fôr til oppdrettsfisk og husdyr skal komme fra bærekraftige kilder og bidra til å redusere klimagassutslippene fra matsystemene. Forskningsrådet skal bidra i arbeidet med å utvikle samfunnsoppdrag som virkemiddel og legge til rette for involvering og implementering, jf. føringer i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev.

Produksjon av vaksiner og legemidler

Forskningsrådet bes i samarbeid med Innovasjon Norge og Siva om å vurdere mulige tilnærminger, innretninger og tiltak for å følge opp Hurdalsplattformens punkter om tilrettelegging av produksjon av kritisk viktige legemidler i Norge, som vaksiner og biologiske legemidler og råstoff til legemidler, herunder også evt. etablering av et nasjonalt senter for utvikling og produksjon av vaksiner og biologiske legemidler. Departementet vil komme tilbake til Forskningsrådet med en mer detaljert bestilling. Vi ber om at Forskningsrådet vurderer kostnadene ved å utføre oppdraget og melder tilbake til departementet innen utgangen av februar 2023. I forkant av dette bør det være egen dialog om utforming av leveransen.

Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser vi til KDs tildelingsbrev som etatstyrer, punkt 3 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd.

Styringsinformasjon for de sektorpolitiske prioriteringene fremgår i struktur og forventninger til rapporteringen i vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter). Vi viser til punkt 5 Rapportering i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer NFD forventer at Forskningsrådet skal rapportere på.

3. Budsjetttildelinger og fullmakter for 2023

For Forskningsrådet er det fattet budsjettvedtak på kap. 920 post 50 og 51 (tall i 1000 kr):

Kap. 920 Norges forskningsråd		<i>(i 1000 kroner)</i>
Post	Betegnelse	Bevilgning
Post 50	Tilskudd til næringsrettet forskning <i>Herunder tilskudd til andre prosjekter utenfor Norges forskningsråds budsjett</i>	1 563 755
Post 51	Tilskudd til marin og maritim forskning	590 900
Sum		2 154 655

NFDs samlede bevilgning til Forskningsrådet er i 2023 er 2,15 mrd. kroner. Sammenlignet med saldert budsjett 2022 er det en reduksjon på 51,63 mill. kroner på post 50 og en reduksjon på 16,96 mill. kroner på post 51 når det justeres for flytting av bevilgningen til maritim forskning. Reduksjonen fra saldert budsjett 2022 for post 50 skyldes blant annet at den første treårige satsingen på Grønn plattform i perioden 2020-2022 utgår. Bevilgningen for 2023 inkluderer midler til en ny utlysningrunde under Grønn plattform, men med et lavere beløp enn tidligere. Deler av den nye utlysningen må finansieres gjennom omdisponering av midler.

Tilskuddet betales ut to ganger i året (tentativt januar og august). Forskningsrådet kan omdisponere midler mellom interne budsjettformål og ordninger hvis dette vurderes å gi høyere måloppnåelse. Større endringer må forelegges departementet. Det vises også til omtale under «Fullmakt til midlertidig omdisponering».

NFD vil i løpet av 2023 ha en videre dialog med Forskningsrådet om håndteringen av kommende negative avsetninger på kap. 920 post 50, jf. prognoser fra Forskningsrådet.

Orientering om tilskudd til andre prosjekter utenfor Forskningsrådets budsjett

Det settes av 500 000 kroner for kap. 920 post 50 til finansiering av regulatorisk sandkasse for personvern og kunstig intelligens i Datatilsynet. Tiltaket tildeles midler direkte fra NFD.

Kap. 920 Post 50 Tilskudd til næringsrettet forskning

For å bidra til mål om økt verdiskaping i næringslivet fordeles tilskuddet over kap. 920 post 50 på følgende strategiske områder:

(i 1 000 kroner)

Post 50 – fordeling på strategisk område	Beløp
1. Økt konkurransevne i nytt og eksisterende næringsliv og styrket evne til omstilling i norsk økonomi	904 214
2. Bedre samspill og kunnskapsoverføring mellom FoU-miljøer og næringsliv	657 242
3. Andre tiltak	2 299
Sum	1 563 755

1. Økt konkurransevne i nytt og eksisterende næringsliv og styrket evne til omstilling i norsk økonomi.

Det settes av om lag 904 214 mill. kroner til det strategiske området i 2023. For å øke konkurransevnen og styrke evnen til langsiktig omstilling i norsk økonomi prioriterer regjeringen satsingen på virkemidler som skal fremme forskningsdrevet innovasjon og omstilling i både etablert og nytt næringsliv. Innovasjonsprosjekter i næringslivet (IPN) er det viktigste virkemiddelet for å oppnå dette, og departementet ber Forskningsrådet prioritere midler til dette også i 2023. Regjeringen forutsetter at minst 300 millioner kroner av midlene til IPN blir satt av til prosjekter som har en plass på veien mot lavutslippssamfunnet.

Grønn plattform

Det settes av 205 mill. kroner til Grønn plattform i 2023. Av disse midlene går 112,5 mill. kroner til de treårige prosjektene som fikk tilsagn i 2022, mens det settes av 92,5 mill. kroner for 2023 til en ny utlysning. I 2022 ble 58 mill. kroner til Grønn plattform tatt fra Forskningsrådets avsetninger. Forskningsrådet må omdisponere totalt 63,4 mill. kroner innenfor rammen på kap. 920 post 50 til delvis inndekning av disse midlene og til delvis inndekning av midler til den nye utlysningen i 2023.

Grønn plattform har som formål å skape et samfunnsøkonomisk lønnsomt og bærekraftig næringsliv som bidrar til grønn omstilling. Målgruppen for ordningen er bedrifter og forskningsinstitutter. Grønn plattform skal ha brede utlysninger for å bidra til konkurranse om midlene. Et konsortium skal stå bak hovedprosjektet, og både bedrifter og institutter kan være konsortieledere. Midlene skal bidra til etablering av konsortier og støtte til store prosjekter. Prosjektene skal dekke hele løpet fra forskning, kommersialisering, skalering og til markedsintroduksjon. Vektingen av de forskjellige elementene kan være ulik i de forskjellige prosjektene. Grønn plattform skal bygge på etablerte ordninger med veldefinerte kriterier for støtte, men kan avvike fra disse i tilfeller hvor det kan bidra til økt måloppnåelse og så sant ordningen forvaltes innenfor rammene av statsstøttereguleringen og annet relevant regelverk. I disse tilfellene skal dette tas opp med departementet i forkant.

Forskningsrådet skal prioritere arbeidet med å videreutvikle Grønn plattform i tett samarbeid med Innovasjon Norge og Siva. Samarbeidet inkluderer også kontakt med Enova.

Internasjonalt forsknings- og innovasjonssamarbeid

Forskningsrådet skal videreføre sitt bilaterale og multilaterale arbeid internasjonalt.

Regjeringen forventer at Forskningsrådet bidrar til at norske fagmiljøer deltar aktivt i samarbeidet knyttet til EUs rammeprogram for forskning og innovasjon, og støtter opp om norske fagmiljøers ambisjoner om å være ledende på den europeiske konkurransearenaen innenfor aktuelle områder.

Mobilisering og støtte til deltakelse i Horisont Europa krever et tett og godt samarbeid mellom Forskningsrådet og Innovasjon Norge. Departementet forutsetter at dette samarbeidet fortsetter i 2023 innenfor tilgjengelige rammer, både nasjonalt og i Brussel. Nærings- og fiskeridepartementet forutsetter videre at Forskningsrådet og Innovasjon Norge fortsetter arbeidet med å videreutvikle det nasjonale støtteapparatet for Horisont Europa, i tråd med forventningene og tiltakene i strategien for norsk deltakelse i Horisont Europa og Det europeiske forskningsområdet. Som det fremgår av KDs Prop. 1 S (2022-2023) settes rammen for Retur-EU til 500 mill. kroner fra og med 2023. For prosjekter etablert i 2022 og senere vil Retur-EU utbetalingene til forskningsinstituttene skje i tre like rater, i starten av hvert av de påfølgende årene. Departementet forventer også at Forskningsrådet, i samarbeid med Innovasjon Norge, Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse og øvrige relevante virkemiddelaktører med ansvar for oppfølgingen av EU-programmer Norge deltar i, bidrar til at aktørene får informasjon om og veiledning i mulighetene til å utnytte synergiene mellom Horisont Europa og andre EU-programmer.

Nærings- og fiskeridepartementet vil i 2023 ha nærmere dialog med Forskningsrådet om samspillet og sammenhengen mellom nasjonale virkemidler og virkemidler i EU.

Under det nordiske statsministermøtet organisert som et ledd i Norges formannskap i Nordisk ministerråd i Oslo 15 august 2022 ble det vedtatt en erklæring om å styrke det nordiske havsamarbeidet, herunder også samarbeidet om havforskning, og med særlig fokus på Østersjøen/Skagerak. Forskningsrådet er representert i styret for Nordforsk og deltar også i det nordiske forskningskoordineringsorganet NordHorc. Vi ber Forskningsrådet om å bidra til oppfølgingen av statsministererklæringen innenfor rammene for disse organene.

Innovasjon og næringsutvikling på Svalbard

Dette oppdraget omtales under punkt 4 Virksomhetskostnader.

2. Bedre samspill og kunnskapsoverføring mellom FoU-miljøer og næringsliv

Det settes av om lag 657 242 mill. kroner til området *Bedre samspill og kunnskapsoverføring mellom FoU-miljøer og næringsliv*. Formålet med bevilgningen er å legge til rette for bedre samspill og kunnskapsoverføring mellom offentlig finansierte FoU-miljøer og næringsliv.

Kommersialisering av forskningsresultater

Forskningsrådet bes om å videreføre arbeidet med mål om økt kommersialisering av resultater fra offentlig finansiert forskning, herunder videreutvikling av FORNY- programmet. Ordningen i FORNY- programmet med lokale prosjektmidler til TTOene skal fra 2023 erstattes med en søkbar ordning rettet mot eierne av TTO-ene, dvs. universiteter og høyskoler, forskningsinstitutter og helseforetak. Ordningen skal bidra til å finansiere den tidlige fasen av teknologioverføringsprosessen den såkalte «TTO- funksjonen». Det forutsettes at institusjonene bidrar med egne midler til dette arbeidet. Forskningsrådet bes om å fastsette nærmere innretning av ordningen i dialog med Nærings- og fiskeridepartementet, Kunnskapsdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og andre aktuelle departementer. Omleggingen skal vurderes etter en tid.

Forskningsrådet bes ha særlig oppmerksomhet om samvirket mellom FORNY2020 og øvrige kommersialiseringsordninger, også de som forvaltes av Innovasjon Norge og andre virkemiddelaktører, for å oppnå best mulig effekt av de aktuelle kommersialiserings- virkemidlene.

Grunnbevilgning til de teknisk-industrielle instituttene

Grunnbevilgningen til de teknisk-industrielle instituttene skal bidra til langsiktig kunnskaps- og kompetanseoppbygging, og bidra til økt næringsrelevant kompetanse i FoU-miljøene. Grunnbevilgningen økes med 10 mill. kroner som en ettårig styrking i 2023. Det må tas høyde for at nivået reduseres tilsvarende i 2024. Grunnbevilgningen skal støtte opp under langtidsplanen for forskning og høyere utdanning. For 2023 er 496,6 mill. kroner øremerket til formålet.

For institutter som mottar grunnbevilgning fra NFD, skal Forskningsrådet bruke en såkalt rekursiv utregningsmetode i fordelingen av grunnbevilgning til de enkelte institutter, jf. reviderte retningslinjer for statlig grunnbevilgning til forskningsinstitutter og forskningskonsern fastsatt av KD 21. desember 2021. Metoden innebærer at oppnådd grunnbevilgning hvert år for hvert institutt legges til grunn for kommende års beregning av grunnbevilgningen.

Strategisk kompetansebygging og institusjonsstøtte

Denne posten omfatter strategiske instituttbevilgninger, Teknologirådet og Norges Tekniske Vitenskapsakademi. Teknologirådet er et faglig uavhengig organ, og departementet øremerker 11,5 mill. kroner til Teknologirådet i 2023. Departementets bidrag til Norges Tekniske Vitenskapsakademi settes til 1,58 mill. kroner i 2023.

Departementets bidrag til norsk deltakelse i Euratoms forskningsprogrammer innenfor strålevern videreføres på 2 mill. kroner i 2023. Bevilgningen er som tidligere år delt mellom post 50 og post 51.

Innenfor bevilgningen dekkes også 21 mill. kroner i statlig tilskudd til Haldenprosjektet for programperioden 2021-2023.

3. Tilskudd til andre tiltak

Det settes av om lag 2 299 mill. kroner til andre tiltak. Midlene skal i 2023 gå til tiltak som ikke faller inn under virksomhetsbudsjettet, slik som statistikk og kunnskapsgrunnlag, planlegging, utredninger og evalueringer. Midlene bes benyttet slik at de best mulig støtter opp om den langsiktige kunnskapsoppbyggingen hos Forskningsrådet. NFD bør orienteres om evalueringer, og gis anledning til å involvere seg ved behov.

Kap. 920 Post 51 Tilskudd til marin og maritim forskning

(i 1 000 kroner)

Post 51 – fordeling på strategisk område	Beløp
1. Økt konkurransevne i nytt og eksisterende næringsliv og styrket evne til omstilling i norsk økonomi	161 400
2. Møte store samfunnsutfordringer – hav	309 500
3. Bedre samspill og kunnskapsoverføring mellom FoU-miljøer og næringsliv	120 000
Sum	590 900

Midlene på post 51 skal legge grunnlaget for bærekraftig forvaltning og videre vekst og nyskaping i marine næringer. Videre skal midlene legge til rette for at Norge skal forbli en maritim stormakt internasjonalt, som viser vei inn i det grønne skiftet gjennom å utvikle, bygge og ta i bruk nullutslippsløsninger og autonome fartøy.

Marin forskning

Midlene til marin forskning skal gi økt kunnskap om hav-, kyst og fjordområdene og bidra til å sikre bærekraftig produksjon av sunn og trygg sjømat.

Et kunnskapsgrunnlag som støtter opp under videreutvikling av velfungerende sameksistens mellom havnæringene er en særskilt prioritering i 2023. Det er behov for økt kunnskap knyttet til lokalisering og effekter av næringsvirksomhet på miljø og andre næringer.

Det vises til tidligere omtale av et samfunnsoppdrag om bærekraftig fôr, med mål om at alt fôr til oppdrettsfisk og husdyr skal komme fra bærekraftige kilder og bidra til å redusere klimagassutslippene fra matsystemene. For å sikre et godt kunnskapsgrunnlag og god innretting av samfunnsoppdraget i implementeringsfasen, kan det være behov for å lyse ut utredninger og/eller kunnskapsoppsummeringer. Eventuelle kostnader knyttet til dette må finansieres innenfor departementets bevilgning til Forskningsrådet. Vi ber Forskningsrådet beregne kostnadene knyttet til slike oppdrag, slik at eventuelle virksomhetskostnader kan overføres til KD i RNB 2023. Det vises til tilsvarende føringer i tildelingsbrevet fra NFD/LMD.

Departementet er opptatt av at Forskningsrådet legger til rette for forskning på tvers av sektorer og fagområder innenfor områdene mat, inkludert sjømat, ernæring, helse og miljø,

hvor én helse-perspektivet også ivaretas. Det vises til likelydende formulering i tildelingsbrev fra Landbruks- og matdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og Klima- og miljødepartementet.

En mer effektiv og sirkulær bruk av ressursene er viktig for en bærekraftig utvikling. Teknologiutvikling, ny forståelse av bioprosesser, klimaomstilling og regulatoriske endringer driver frem en ny generasjon industriprosesser, produkter og verdikjeder. God flyt i og mellom verdikjeder av etterrettelig informasjon og transparens er en forutsetning for presisjon og trygghet rundt bruk og gjenbruk av råstoffer. Forskningen må støtte opp under en trygg og lønnsom gjenbruk. Forskningsrådet skal videreføre det internasjonale forskningssamarbeidet på det marine området. Det vises til nærmere omtale av det internasjonale forskningssamarbeidet under pkt. 2 i dette brevet.

Forskningsrådet skal fortsatt følge opp havforskningstiåret og støtte opp under nasjonalt og internasjonalt forskningssamarbeid på områder som er særlig viktige for Norge gjennom havsekretariatet.

Den statlige grunnfinansieringen til primærnæringsinstituttene skal brukes til langsiktig kunnskaps- og kompetanseoppbygging og skal stimulere vitenskapelig kvalitet, internasjonalisering og samarbeid i hele bredden av instituttene aktivitet. 120 mill. kroner av tilskuddet på post 51 skal settes av til grunnfinansiering av primærnæringsinstituttene Nofima og SINTEF Ocean i 2023. 5 pst. av bevilgningen skal fordeles etter oppnådde resultater. Forskningsrådet skal bruke en såkalt rekursiv utregningsmåte i fordelingen av grunnbevilgning til de enkelte institutter, jf. omtale av grunnbevilgningen til de teknisk-industrielle instituttene over.

Forskningsrådet skal fortsatt tildele strategiske instituttbevilgninger til Havforskningsinstituttet. Midlene skal benyttes til kunnskaps- og kompetanseoppbygging på områder av strategisk betydning.

Maritim forskning

Maritim næring er en av Norges største eksportnæringer. Forskning og utvikling er en viktig forutsetning for fortsatt verdiskaping og vekst i næringen. Maritim sektor er også viktig for å utløse verdiskapingspotensialet i øvrige havnæringer.

Midlene til maritim forskning i Forskningsrådet skal bidra til økt verdiskaping i norsk økonomi og til å møte store samfunnsutfordringer innen det strategiske området *Hav*.

Stortinget har ved behandling av Meld. St. 10 (2020–2021) *Grønnere og smartere – morgendagens maritime næring* påpekt at maritim forskning må være et prioritert område, og at Norges fremtidige konkurransevne og verdiskaping avhenger av vår evne til å være en del av det internasjonale kunnskaps- og teknologiutviklingsmiljøet innen maritim forskning.

Forskningsrådet bes innrette den maritime forsknings- og innovasjonsinnsatsen i tråd med de anbefalte områdene i Maritim21, som ble overlevert til fiskeri- og havministeren 27. januar 2022. Det innebærer at de maritime forskningsmidlene bør spisses inn mot grønn skipsfart, digitalisering og implementering av klima- og miljøvennlige løsninger.

Forskningsrådet bes videreføre arbeidet for å styrke norsk deltakelse i maritime forskningsprosjekter i Horisont Europa og særlig partnerskapet Zero Emission Waterborne Transport.

Andre tiltak

Midler til andre tiltak skal i 2023 gå til tiltak som ikke faller inn under virksomhetsbudsjettet, slik som statistikk og kunnskapsgrunnlag, planlegging, utredninger og evalueringer. Midlene bes benyttet slik at de best mulig støtter opp om den langsiktige kunnskapsoppbyggingen hos Forskningsrådet. NFD bør orienteres om evalueringer, og gis anledning til å involvere seg ved behov.

Fullmakt til midlertidig omdisponering

De midler som departementet stiller til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. Departementet gir Forskningsrådet fullmakt til å omfordele midler innenfor bevilgningen på en post, så lenge måloppnåelsen på posten sikres. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler.

4. Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over KDs kap. 285 post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Forskningsrådets kostnader til forvaltning av Skattefunn-ordningen dekkes også av felles post for virksomhetskostnader. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjons-evalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

Finansiering av forskning og overordnet forskningspolitisk og sektorpolitisk rådgivning skal være de oppgavene som fortsatt skal ha høyest prioritet, jf. Forskningsrådets vedtekter. NFD viser til KDs tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

Det vises til pkt. 7.1 i tildelingsbrev fra KD som etatsstyrer vedrørende følgende oppdrag:

- *Prosess 21*
Industriforumet Prosess21 er videreført i treårsperioden 2022–2024 med et nytt mandat og en årlig grunnfinansiering på 3,1 mill. kroner. Sekretariatsansvaret for Prosess21 er plassert hos Forskningsrådet. Det medfører økte virksomhetskostnader for Forskningsrådet i treårsperioden på til sammen 9,3 mill. kroner 3,1 mill. kroner for 2023 er rammeoverført til KD fra NFDs kapittel 900, post 21.

Oppfølging av stortingsmeldingen om helsenæringen

Forskningsrådet bes videreføre oppfølgingen av relevante tiltak i helsenæringsmeldingen, inkludert faglig samarbeid med andre aktører for å videreføre Pilot Helse. Forskningsrådet har levert rapporten «Kartlegging av potensialet for økt samhandling med helsenæringen i relevante deler av

instituttsektoren». Forskningsrådet bes følge opp rapporten i dialog med aktuelle aktører på egnet vis.

- *Grønn plattform*

Det ble i 2022 rammeoverført 4,1 mill. kroner til KD for dekke Forskningsrådets kostnader med drift av oppdraget knyttet til Grønn plattform, inkludert utvikling av rapportering. Dette videreføres dermed i 2023.

- *Havsekretariat*

Det vises til opprettelsen av et havsekretariat i Forskningsrådet og oversendt mandat. Vi forutsetter at havsekretariatets arbeid videreføres i tråd med mandatet. Midlene til arbeidet er rammeoverført KDs kap. 285 post 55 og videreføres.

- *JPI Oceans*

Det europeiske fellesprogrammet JPI Oceans er et viktig tiltak for å styrke og koordinere det langsiktige samarbeidet om marin og maritim forskning i Europa. Norge har en viktig faglig og administrativ rolle i dette samarbeidet som skal videreføres i 2023. NFD ber derfor Forskningsrådet videreføre arbeidet med å støtte initiativet, blant annet med bemanning av sekretariatet i tiden fremover. Arbeidet med JPI Oceans ses i sammenheng med norsk oppfølging av Horisont Europa-partnerskapet for en bærekraftig blå økonomi og EUs samfunnsoppdrag Sunne hav og vann innen 2030.

- *Partnerskap om bærekraftig blå økonomi i Horisont Europa*

Midler til oppfølging av partnerskap om bærekraftig blå økonomi i Horisont Europa er rammeoverført til Forskningsrådets virksomhetsbudsjett over KDs kap. 285 post 55, og Forskningsrådet bes om å følge opp norsk innsats inn mot partnerskapet.

- *Én vei inn og felles førstelinjetjeneste*

Forskningsrådet skal bidra i arbeidet med en felles digital inngang og en felles førstelinjetjeneste til det næringsrettede virkemiddelapparatet sammen med Innovasjon Norge.

- *Grønn rapportering og klassifisering*

Forskningsrådet bes om å arbeide videre med oppdraget om grønn projektklassifisering og grønn rapportering i 2023 med utgangspunkt i felles skisse til løsning av 1. desember 2022.

- *Kvinnens bruk av virkemiddelapparatet*

Det vises til tidligere års føringer om arbeid med et sammenlignbart system som skal registrere kvinnens andel av bruk av virkemidler forvaltet av Innovasjon Norge, Forskningsrådet og Siva. Innovasjon Norge vil slutføre dette arbeidet gjennom statistikk basert på sentrale data og allerede etablerte rapporteringer fra aktørene. Forskningsrådet bes bidra inn i arbeidet ved behov.

- *Innovasjon og næringsutvikling på Svalbard*

Forskningsrådet skal tilby virkemidler for kunnskapsbasert næringsutvikling på Svalbard, etter modell av distrikts- og regionalpolitiske virkemidler. Oppdraget skal utføres på en måte som understøtter de svalbardpolitiske målene. 1,3 mill. kroner av bevilgningen til Forskningsrådet øremerkes oppfølging av innovasjon og

næringsutvikling på Svalbard i 2023. Forskningsrådet skal synliggjøre mulighetene som finnes innenfor eksisterende virkemidler til å utnytte Svalbards potensial som testarena for bærekraftige løsninger og teknologiutvikling tilpasset arktiske forhold.

5. Rapportering

Departementene og Forskningsrådet har samarbeidet om å utvikle struktur og forventninger til innhold i årsrapporten (rapport om samlet måloppnåelse) og vedlegg til årsrapport (departementsvis rapporter). Dette er nærmere omtalt i punkt 4 i KDs tildelingsbrev som etatsstyrer.

Forskningsrådet skal rapportere om måloppnåelse for NFDs tildelinger strukturert etter Forskningsrådets mål 2 *Økt verdiskaping i næringslivet* og de tre strategiske områdene for dette målet. Det skal rapporteres om hvert av de strategiske områdene og tilhørende styringsinformasjon. Der hvor det viser seg vanskelig å rapportere om de enkelte rapporteringskravene på departementsnivå, gir Forskningsrådet sin deskriptive vurdering:

- *Økt konkurransevne i nytt og eksisterende næringsliv*

For denne prioriteringen er det i tillegg særlig viktig at Forskningsrådet rapporterer om kvalitetsutvikling i prosjektporteføljen for NFDs bevilgning.

- *Styrket evne til omstilling i norsk økonomi*

- *Bedre samspill og kunnskapsoverføring mellom FoU-miljøene og næringslivet*

For denne prioriteringen skal Forskningsrådet rapportere særskilt om næringslivets kjøp av FoU fra instituttene.

NFD forventer at rapporteringen fra Forskningsrådet redegjør for hvordan Forskningsrådet arbeider med å stimulere til forskning og innovasjon i mindre forskningsintensive bransjer.

Departementet forventer også at rapporteringen fra Forskningsrådet inkluderer en redegjørelse for hvordan arbeidet med spredning av forskningsresultater ivretas.

Forskningsrådet skal i tillegg rapportere om måloppnåelse for NFDs tildelinger strukturert etter Forskningsrådets mål 3 *Møte store samfunnsutfordringer, strategisk område Hav*. Der hvor det viser seg vanskelig å rapportere om de enkelte rapporteringskravene på departementsnivå, gir Forskningsrådet sin deskriptive vurdering.

Departementet ber om en kvalitativ vurdering av hvordan øvrige føringer er håndtert i 2022.

NFD ber om at Forskningsrådet rapporterer for 2023 om Skattefunn-ordningen innen 1. mai 2024.

6. Planlagte styringsmøter

I 2023 holdes det to styringsmøter:

Møte	Dato
Styringsmøte 1:	Mai/juni 2023

Forskningsrådets årsrapport for 2022	
Styingsmøte 2: Tildelingsbrev 2024 og store satsinger	November/desember 2023

7. Tildeling

I tråd med kravene i § 7 i Reglement for økonomistyring i staten og føringene gitt i dette tildelingsbrevet, blir bevilgningene på kapitlene 920 post 50 og 51 stilt til disposisjon for Forskningsrådet.

Med hilsen

Cathrine Meland (e.f.)
ekspedisjonssjef

Mette Hjermann
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Helse- og omsorgsdepartementet
Innovasjon Norge
Institutt for energiteknikk
Klima- og miljødepartementet
Kommunal- og distriktsdepartementet
Kunnskapsdepartementet
Landbruks- og matdepartementet
Olje- og energidepartementet
Patentstyret
Riksrevisjonen
Samferdselsdepartementet
Siva SF

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref
22/7345-9

Dato
19. januar 2023

Oversendelse av justert tildelingsbrev 2023

Vi viser til dialog med Forskningsrådet og oversender her justert tildelingsbrev for 2023. Det er rettet opp noen mindre feil i tildelingsbrevet, hovedsakelig av teknisk karakter.

Blant annet er omtale av tilskudd til finansiering av regulatorisk sandkasse for personvern og kunstig intelligens i Datatilsynet fjernet, da midler som tidligere ble overført fra NFRs og INs budsjett til dette prosjektet nå er rammeoverført til KDD.

Beløpene som er oppgitt på kap. 920 post 50 og 51 i opprinnelig tildelingsbrev er korrekte, og er ikke endret. Det er imidlertid gjort noen justeringer i tallformat i tekstmøtalen av tallene.

Videre er to oppdrag som ble omtalt under pkt. 4 *Felles post for virksomhetskostnader* fjernet, da det ikke er overført virksomhetskostnader til KD for disse (gjelder oppdrag om *Grønn rapportering og klassifisering* og *Innovasjon og næringsutvikling på Svalbard*).

Det er også gjort justeringer i omtalen av samfunnsoppdrag om bærekraftig fôr, på s. 6 og 11 i brevet. Teksten som fremgår i justert tildelingsbrev er omforent med KD og LMD, og det fremgår at eventuelle kostnader knyttet til dette må finansieres innenfor departementets bevilgning til Forskningsrådet. Formuleringen om beregning av virksomhetskostnader for overføring til KD (s. 11) er følgelig tatt bort.

Med hilsen

Nicolai Seip (e.f.)
avdelingsdirektør

Mette Hjermann
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Kunnskapsdepartementet

Landbruks- og matdepartementet

Riksrevisjonen

Landbruks- og matdepartementet

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref
22/7345-3

Dato
19. januar 2023

Norges forskningsråd (NFR) – justert tildelingsbrev 2023

Norges forskningsråd (NFR) – justert tildelingsbrev 2023

1

1. Innledning

Vi viser til Prop. 1 S (2022–2023) for Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) og Innst. 12 S (2022–2023) fra utdannings- og forskningskomiteen, og meddeler med dette Stortingets budsjettvedtak og departementets styringssignaler for Norges forskningsråd i 2023.

Gjennom dette tildelingsbrevet gir NFD rammer og føringer til Forskningsrådet for forvaltning av midler over kap. 920 post 50 og post 51.

Ansvar for maritim forskning ble flyttet fra næringsministerens til fiskeri- og havministerens portefølje gjennom stortingsvedtak av 17. juni 2022, jf. Innst. 450 S (2021–2022) og Prop. 115 S (2021–2022). Denne fordelingen videreføres i 2023. Bevilgningen til maritim forskning er derfor flyttet fra post 50 til post 51.

NFD viser for øvrig til tildelingsbrev til Forskningsrådet fra Kunnskapsdepartementet (KD) som etatsstyrende departement. I brevet omtales også oppgaver som Forskningsrådet skal ivareta for NFD i 2023.

For 2023 ber departementet om at innretningen av Forskningsrådets budsjett og aktivitetsnivå drøftes med departementet på et tidlig tidspunkt.

2. Mål, strategiske områder og styringsinformasjon

Forskningsrådet har fem mål:

Postadresse
Postboks 8090 Dep
0032 Oslo
postmottak@nfd.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 8
www.nfd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
912 660 680

Avdeling
Forsknings- og
innovasjonsavdelingen

Saksbehandler
Mette Hjermann
22 24 66 09

- Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet
- Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet
- Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer
- Mål 4 Et velfungerende forskningssystem
- Mål 5 God rådgivning

Vi viser til KDs tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere omtale av mål, strategiske områder og annen styringsinformasjon.

Sektorpolitiske prioriteringer

Nærings- og fiskeridepartementets overordnede mål er størst mulig samlet verdiskaping i norsk økonomi innenfor bærekraftige rammer. Dette innebærer økt verdiskaping med mindre samlet miljøbelastning, i tråd med FNs bærekraftsmål og innenfor økosystemets tålegrenser. Regjeringen har høye ambisjoner og vil føre en aktiv næringspolitikk der private bedrifter og det offentlige spiller på lag for å akselerere det grønne skiftet. I næringspolitikken vil vi bidra til grønn omstilling i næringslivet for å nå målet om å redusere klimagassutslippene med 55 prosent innen 2030. Vi vil øke investeringene på fastlandet, skape flere lønnsomme og innovative jobber over hele landet og øke eksporten utenom olje og gass med minst 50 prosent innen 2030.

I fiskeri- og havpolitikken vil vi sikre nasjonal råderett over fiskeressursene, og forvalte dem til det beste for dagens og framtidige generasjoner. Norge skal være den ledende havbruksnasjonen og utvikle nye næringer, satse på grønn skipsfart, sikkerhet, miljøvennlig utvikling av havner og farleder.

Departementets underliggende og tilknyttede virksomheter forventes å bidra aktivt for å nå disse målene.

Kvaliteten i forskning og høyere utdanning er avgjørende for hvor godt Norge lykkes med å utvikle og ta i bruk ny kunnskap, som igjen legger grunnlaget for å skape verdier og løse samfunnsutfordringer. Regjeringen vil derfor tilrettelegge for å styrke norsk forskning, både i offentlig regi og i næringslivet. Satsingen på virkemidler for å øke forskningsbasert omstilling og innovasjon i næringslivet videreføres. For å spisse innsatsen ytterligere innføres et hovedprinsipp om at prosjekter som mottar støtte gjennom det næringsrettede virkemiddelapparatet skal ha en plass på veien mot omstillingsmålet for 2030 og at Norge skal være et lavutslippssamfunn i 2050. Forskningsrådet skal mobilisere gode prosjekter som bidrar til grønn omstilling og/eller andre viktige formål, bl.a. relatert til områdene som er pekt ut i regjeringens veikart for et grønt industriløft.

NFD forventer at Forskningsrådet har stor oppmerksomhet om klima og miljø, herunder miljøteknologi og bærekraftige løsninger. I tilfeller der to prosjekter er like gode, bør prosjektet som er mest bærekraftig med hensyn til effekter på klima, miljø og samfunn, prioriteres.

Forskningsrådet skal styrke innsatsen og koordinere det tverrgående arbeidet innenfor sirkulærøkonomi med utgangspunkt i virkemiddelaktørens samarbeidsavtale om grønn vekst.

Den overordnede målsettingen for NFDs tilskudd til Forskningsrådet er å bidra til størst mulig samlet verdiskaping i norsk økonomi innenfor bærekraftige rammer. Bevilgningen fra NFD retter seg derfor i hovedsak mot Forskningsrådets mål 2 om økt verdiskaping i næringslivet. Forskningsrådet skal finansiere forskningsaktiviteter som ellers ikke ville ha blitt utført, og som øker den samlede verdiskapingen i norsk økonomi på kort og/eller lang sikt. Dette inkluderer også et ansvar for å stimulere til forskning og innovasjon i mindre forskningsintensive bransjer.

Næringslivet investerer i forskning når de forventer at det skal være lønnsomt for dem og fordi lønnsomheten i prosjektet forsvarer risikoen. Det er selskapene selv som er best i stand til å vurdere egen risiko og lønnsomhet i et forskningsprosjekt. Støtte fra Forskningsrådet påvirker lønnsomheten og risikoen i et prosjekt og kan endre hvilke prosjekter næringslivet velger å gjennomføre. Forskningsrådet bidrar til større verdiskaping når støtten medfører at samfunnsøkonomisk lønnsomme prosjekter blir prioritert, på tross av at det ville vært mer lønnsomt for bedriften å prioritere andre prosjekter. Denne typen prosjekter har gjerne store positive gevinster for andre enn de som finansierer og gjennomfører prosjektet. For at forskningsinnsatsen skal bidra til å øke den samlede verdiskapingen, er det derfor sentralt at forskningen som finansieres, skaper verdier for flere enn dem som utfører forskningen.

NFDs tilskudd retter seg også mot Forskningsrådets mål om å møte store samfunnsutfordringer innenfor det strategiske området Hav, jf. mål 3 over. Tilskuddet vil også kunne bidra til oppnåelse av Forskningsrådets øvrige mål.

Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet

Departementets tildeling innenfor mål 2 om økt verdiskaping i næringslivet rettes inn mot tre strategiske områder:

- *Økt konkurranseevne i nytt og eksisterende næringsliv*

Forskningsrådet skal utløse forskningsbasert innovasjon som gir økt konkurranseevne i næringslivet. Forskningsrådet skal utløse økt FoU-innsats i bedriftene og økt kvalitet i prosjektene. Målet er uavhengig av bedriftenes størrelse, alder, næring og geografi.

- *Styrket evne til omstilling i norsk økonomi*

Forskningsrådet skal identifisere, bygge opp kunnskap og legge til rette for utvikling av forskningsmiljøer på områder som er viktige for omstilling i økonomien. Målet omfatter forskning som ikke nødvendigvis har umiddelbar anvendelse i dagens marked.

- *Bedre samspill og kunnskapsoverføring mellom FoU-miljøer og næringsliv*

Forskningsrådet skal fremme samspill og kunnskapsoverføring mellom offentlig finansierte forskningsinstitusjoner og næringsliv som skal føre til økt verdiskaping i norsk økonomi. Forskningsrådets virksomhet skal gi økt næringsrelevant kompetanse i FoU-miljøene og økt FoU-kompetanse i næringslivet. Forskningsrådet skal også bidra til at forskning ved offentlig

finansierte institusjoner kommer til bedre utnyttelse i næringslivet, blant annet gjennom kommersialisering av forskningsresultater.

Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer - Hav

Under mål 3 om å møte store samfunnsutfordringer skal Forskningsrådet innenfor det strategiske området *Hav* bidra til kunnskaps- og teknologiutvikling for forvaltning av økosystemer og ressurser i havområdene for å sikre et rent og rikt hav og produksjon av sunn og trygg sjømat. Sammen med en fortsatt satsing på forskning for de havbaserte næringene: fiskeri, havbruk, petroleum, maritim, fornybar energi og også nye næringer, vil dette kunne gi økt verdiskaping. Forskningsrådet skal arbeide for bedre kunnskap, samspill og kompetanseoverføring innen og mellom de ulike havnæringene, og økt nyttiggjøring av internasjonalt samarbeid.

Særlige prioriteringer 2023

Grønn plattform

Grønn plattform videreføres for en ny treårsperiode, og Forskningsrådet skal prioritere samarbeidet med Innovasjon Norge og Siva om videreutvikling av plattformen, i dialog med Enova.

Virkemiddelapparatet 2.0

Forskningsrådet skal fortsette å bidra i arbeidet med å videreutvikle det næringsrettede virkemiddelapparatet i samarbeid med de andre næringsrettede virkemiddelaktørene.

Virkemiddelapparatet 2.0 skal utvikle seg i tråd med prinsippene om at det skal være én vei inn for brukerne gjennom mer helhetlige brukerreiser på tvers av virkemiddelapparatet for næringslivet. Videre skal virkemiddelaktørene styrke koordinering og samarbeid på tvers for å utnytte porteføljen av tilbudet mer helhetlig, herunder koordinere innsatsen for grønn omstilling i tråd med foreslått samarbeidsmodell.

Konkretisering av arbeidet med Virkemiddelapparatet 2.0 i 2023, herunder fastsettelse av fremdriftsplan, skal fastsettes i dialog med NFD, som koordinerer med berørte departementer, etter en samlet vurdering av innspillet til Virkemiddelapparatet 2.0.

En vei inn

Regjeringen har en ambisjon om å bedre brukervennligheten i det næringsrettede virkemiddelapparatet slik at bedriftene opplever at det er «én vei inn». Departementet forventer at Forskningsrådet viderefører arbeidet med å tilpasse sine tjenester for å øke brukervennligheten. Dette inkluderer å fortsette samarbeidet med Innovasjon Norge om en felles digital inngang til det næringsrettede virkemiddelapparatet.

Utvikling av samarbeidsmodell

Forskningsrådet skal sammen med Innovasjon Norge, Siva, Doga og Eksfin videreføre arbeidet med utvikling og testing av en samarbeidsform på tvers av aktørene for å kunne utvikle en koordinert innsats i arbeidet med grønn omstilling. Samarbeidet skal bidra til å styrke virkemiddelapparatets rolle som aktiv tilrettelegger for bedriftene, og bidra til raskere

igangsetting, utvikling, innovasjon og kommersialisering av lønnsom grønn omstilling. Samarbeidet skal videreutvikle modellen aktørene har skissert i innspill til Virkemiddelapparatet 2.0. Målet skal være økt effekt for brukerne. Både gjennom reformen «Hele Norge eksporterer» og Grønt industriløft er havvind pekt på som en stor mulighet for Norge. I innspillet til Virkemiddelapparatet 2.0 er havvind derfor trukket frem som et eksempel på en næring å begynne med i piloten. Ved å teste ut modellen på en næring, for eksempel havvind, kan dette legge grunnlag for en evt. videre utvidelse av modellen. Prosjekter innenfor næringen som velges skal vurderes mot de samme kriteriene som tilsvarende prosjekter innenfor andre næringer, og arbeidet medfører ikke øremerkede midler til prosjekter som faller inn under piloten.

Virkemiddelaktørene bes om å komme tilbake til NFD med et oppdatert forslag til fremdriftsplan, herunder forslag til videre dialog med departementene, innen 28. februar 2023.

Grønn prosjektklassifisering og rapportering

Vi viser til brev fra NFD av 1. oktober 2022 med oppdrag om grønn prosjektklassifisering og grønn rapportering, og mottatt skisse til løsning fra virkemiddelaktørene (Innovasjon Norge, Forskningsrådet, Enova, Siva, Eksfin og Doga) av 1. desember 2022. Virkemiddelaktørene skal i 2023 jobbe videre med oppdragene om grønn prosjektklassifisering og grønn rapportering. Arbeidet skal dra nytte av eksisterende samarbeid for grønn vekst i virkemiddelapparatet.

I tråd med tidsplan i omforent skisse til løsning fra virkemiddelaktørene av 1. desember 2022, ber departementet om at virkemiddelaktørene jobber videre med utvikling av løsningen i 2023 for implementering og oppstart 1. januar 2024. Det legges til grunn at arbeidet innebærer klassifisering og rapportering av prosjektenes potensielle innvirkning på klima og miljø.¹ Virkemiddelaktørene bes om å komme tilbake til NFD med et (felles) anslag for kostnader til utvikling og implementering, samlet og per virkemiddelaktør, innen 28. februar 2023.

Virkemiddelaktørene bes om å jobbe videre med en løsning hvor de seks miljøområdene som er basert på miljømålene i EUs taksonomi, ikke håndteres som gjensidig utelukkende kategorier. Departementet forventer med dette at prosjekter vil registreres («tagges») på flere enn ett miljøområde (ett primært miljøområde, og ett eller flere sekundære). Det bør vurderes om også andre næringsrettede virkemidler kan omfattes, herunder Kompetanse- og samarbeidsprosjekter (KSP) og Skattefunn.

Arbeidet med grønn prosjektklassifisering og rapportering vil kreve utvikling over tid. Departementet ber om en vurdering av hvordan klassifiseringen på sikt kan inkludere «Do no significant harm»-prinsippet. Videre er det en forventning at man på sikt kan rapportere på potensialet for utslippskutt der det er mulig, i prosjekter med klima- og miljøinnhold.

¹ Dvs. den potensielle miljøeffekten av prosjektene – ikke reelle, kvantifiserbare effekter

Virkemiddelaktørene bes i arbeidet å se hen til behovet for å begrense rapporteringsbyrden for bedrifter og andre støttemottakere. NFD ber om konkrete forslag om hvordan dette kan følges opp slik at den samlede administrative byrden reduseres for bedriftene. Vi ber om at virkemiddelaktørene foreslår en frist for en slik vurdering innen 31. januar 2023.

Andre aktører kan inkluderes i arbeidet dersom det er relevant. Virksomhetene skal ha tett dialog med NFD, som koordinerer med relevante departementer – herunder KD som etatsstyrer av Forskningsrådet og KLD som eier av Enova, underveis i arbeidet. Virkemiddelaktørene bes komme med et forslag til hvordan denne dialogen bør innrettes innen 31. januar 2023.

Fiskeri-, hav- og havbrukspolitikk

I fiskeri-, hav- og havbrukspolitikken er hovedprioriteringene for 2023 å fremme kunnskapsbaserte, bærekraftige akvatiske matsystem, styrke kunnskapsgrunnlaget for sameksistens mellom havnæringene og styrke arbeidet med å utvikle mer bærekraftig fôr for havbruks- og landbruksnæringen. Norge skal satse på grønn skipsfart, sikkerhet, miljøvennlig utvikling av havner og farleder. Forskningsrådet forventes å bidra aktivt for å nå disse målene.

Samfunnsoppdrag om bærekraftig fôr

I den nye Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning lanserte regjeringen et samfunnsoppdrag om bærekraftig fôr, med mål om at alt fôr til oppdrettsfisk og husdyr skal komme fra bærekraftige kilder og bidra til å redusere klimagassutslippene fra matsystemene. Forskningsrådet skal bidra i arbeidet med å utvikle samfunnsoppdrag som nasjonalt virkemiddel, jf. føringer i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev til Forskningsrådet for 2023. For å sikre et godt kunnskapsgrunnlag og god innretting av samfunnsoppdraget i implementeringsfasen, kan det være behov for å lyse ut utredninger og/eller kunnskapsoppsummeringer. Eventuelle kostnader knyttet til dette må finansieres innenfor departementets bevilgning til Forskningsrådet. Det vises til tilsvarende føringer i tildelingsbrevet fra LMD.

Produksjon av vaksiner og legemidler

Forskningsrådet bes i samarbeid med Innovasjon Norge og Siva om å vurdere mulige tilnærminger, innrettinger og tiltak for å følge opp Hurdalsplattformens punkter om tilrettelegging av produksjon av kritisk viktige legemidler i Norge, som vaksiner og biologiske legemidler og råstoff til legemidler, herunder også evt. etablering av et nasjonalt senter for utvikling og produksjon av vaksiner og biologiske legemidler. Departementet vil komme tilbake til Forskningsrådet med en mer detaljert bestilling. Vi ber om at Forskningsrådet vurderer kostnadene ved å utføre oppdraget og melder tilbake til departementet innen utgangen av februar 2023. I forkant av dette bør det være egen dialog om utforming av leveransen.

Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser vi til KDs tildelingsbrev som etatstyrer, punkt 3 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd.

Styringsinformasjon for de sektorpolitiske prioriteringene fremgår i struktur og forventninger til rapporteringen i vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter). Vi viser til punkt 5 Rapportering i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer NFD forventer at Forskningsrådet skal rapportere på.

3. Budsjetttildelinger og fullmakter for 2023

For Forskningsrådet er det fattet budsjettvedtak på kap. 920 post 50 og 51 (tall i 1000 kr):

Kap. 920 Norges forskningsråd		<i>(i 1000 kroner)</i>
Post	Betegnelse	Bevilgning
Post 50	Tilskudd til næringsrettet forskning	1 563 755
Post 51	Tilskudd til marin og maritim forskning	590 900
Sum		2 154 655

NFDs samlede bevilgning til Forskningsrådet er i 2023 er 2,15 mrd. kroner. Sammenlignet med saldert budsjett 2022 er det en reduksjon på 51,63 mill. kroner på post 50 og en reduksjon på 16,96 mill. kroner på post 51 når det justeres for flytting av bevilgningen til maritim forskning. Reduksjonen fra saldert budsjett 2022 for post 50 skyldes blant annet at den første treårige satsingen på Grønn plattform i perioden 2020-2022 utgår. Bevilgningen for 2023 inkluderer midler til en ny utlysningrunde under Grønn plattform, men med et lavere beløp enn tidligere. Deler av den nye utlysningen må finansieres gjennom omdisponering av midler.

Tilskuddet betales ut to ganger i året (tentativt januar og august). Forskningsrådet kan omdisponere midler mellom interne budsjettformål og ordninger hvis dette vurderes å gi høyere måloppnåelse. Større endringer må forelegges departementet. Det vises også til omtale under «Fullmakt til midlertidig omdisponering».

NFD vil i løpet av 2023 ha en videre dialog med Forskningsrådet om håndteringen av kommende negative avsetninger på kap. 920 post 50, jf. prognoser fra Forskningsrådet.

Kap. 920 Post 50 Tilskudd til næringsrettet forskning

For å bidra til mål om økt verdiskaping i næringslivet fordeles tilskuddet over kap. 920 post 50 på følgende strategiske områder:

(i 1 000 kroner)

Post 50 – fordeling på strategisk område	Beløp
1. Økt konkurranseevne i nytt og eksisterende næringsliv og styrket evne til omstilling i norsk økonomi	904 214
2. Bedre samspill og kunnskapsoverføring mellom FoU-miljøer og næringsliv	657 242
3. Andre tiltak	2 299
Sum	1 563 755

1. Økt konkurranseevne i nytt og eksisterende næringsliv og styrket evne til omstilling i norsk økonomi.

Det settes av om lag 904,2 mill. kroner til det strategiske området i 2023. For å øke konkurranseevnen og styrke evnen til langsiktig omstilling i norsk økonomi prioriterer regjeringen satsingen på virkemidler som skal fremme forskningsdrevet innovasjon og omstilling i både etablert og nytt næringsliv. Innovasjonsprosjekter i næringslivet (IPN) er det viktigste virkemiddelet for å oppnå dette, og departementet ber Forskningsrådet prioritere midler til dette også i 2023. Regjeringen forutsetter at minst 300 millioner kroner av midlene til IPN blir satt av til prosjekter som har en plass på veien mot lavutslippssamfunnet.

Grønn plattform

Det settes av 205 mill. kroner til Grønn plattform i 2023. Av disse midlene går 112,5 mill. kroner til de treårige prosjektene som fikk tilsagn i 2022, mens det settes av 92,5 mill. kroner for 2023 til en ny utlysning. I 2022 ble 58 mill. kroner til Grønn plattform tatt fra Forskningsrådets avsetninger. Forskningsrådet må omdisponere totalt 63,4 mill. kroner innenfor rammen på kap. 920 post 50 til delvis inndekning av disse midlene og til delvis inndekning av midler til den nye utlysningen i 2023.

Grønn plattform har som formål å skape et samfunnsøkonomisk lønnsomt og bærekraftig næringsliv som bidrar til grønn omstilling. Målgruppen for ordningen er bedrifter og forskningsinstitutter. Grønn plattform skal ha brede utlysninger for å bidra til konkurranse om midlene. Et konsortium skal stå bak hovedprosjektet, og både bedrifter og institutter kan være konsortieledere. Midlene skal bidra til etablering av konsortier og støtte til store prosjekter. Prosjektene skal dekke hele løpet fra forskning, kommersialisering, skalering og til markedsintroduksjon. Vektingen av de forskjellige elementene kan være ulik i de forskjellige prosjektene. Grønn plattform skal bygge på etablerte ordninger med veldefinerte kriterier for støtte, men kan avvike fra disse i tilfeller hvor det kan bidra til økt måloppnåelse og så sant ordningen forvaltes innenfor rammene av statsstøttereguleringen og annet relevant regelverk. I disse tilfellene skal dette tas opp med departementet i forkant.

Forskningsrådet skal prioritere arbeidet med å videreutvikle Grønn plattform i tett samarbeid med Innovasjon Norge og Siva. Samarbeidet inkluderer også kontakt med Enova.

Internasjonalt forsknings- og innovasjonssamarbeid

Forskningsrådet skal videreføre sitt bilaterale og multilaterale arbeid internasjonalt.

Regjeringen forventer at Forskningsrådet bidrar til at norske fagmiljøer deltar aktivt i samarbeidet knyttet til EUs rammeprogram for forskning og innovasjon, og støtter opp om norske fagmiljøers ambisjoner om å være ledende på den europeiske konkurransearenaen innenfor aktuelle områder.

Mobilisering og støtte til deltakelse i Horisont Europa krever et tett og godt samarbeid mellom Forskningsrådet og Innovasjon Norge. Departementet forutsetter at dette samarbeidet fortsetter i 2023 innenfor tilgjengelige rammer, både nasjonalt og i Brussel. Nærings- og fiskeridepartementet forutsetter videre at Forskningsrådet og Innovasjon Norge fortsetter arbeidet med å videreutvikle det nasjonale støtteapparatet for Horisont Europa, i tråd med forventningene og tiltakene i strategien for norsk deltakelse i Horisont Europa og Det europeiske forskningsområdet. Som det fremgår av KDs Prop. 1 S (2022-2023) settes rammen for Retur-EU til 500 mill. kroner fra og med 2023. For prosjekter etablert i 2022 og senere vil Retur-EU utbetalingene til forskningsinstituttene skje i tre like rater, i starten av hvert av de påfølgende årene. Departementet forventer også at Forskningsrådet, i samarbeid med Innovasjon Norge, Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse og øvrige relevante virkemiddelaktører med ansvar for oppfølgingen av EU-programmer Norge deltar i, bidrar til at aktørene får informasjon om og veiledning i mulighetene til å utnytte synergiene mellom Horisont Europa og andre EU-programmer.

Nærings- og fiskeridepartementet vil i 2023 ha nærmere dialog med Forskningsrådet om samspillet og sammenhengen mellom nasjonale virkemidler og virkemidler i EU.

Under det nordiske statsministtermøtet organisert som et ledd i Norges formannskap i Nordisk ministerråd i Oslo 15 august 2022 ble det vedtatt en erklæring om å styrke det nordiske havsamarbeidet, herunder også samarbeidet om havforskning, og med særlig fokus på Østersjøen/Skagerak. Forskningsrådet er representert i styret for Nordforsk og deltar også i det nordiske forskningskoordineringsorganet NordHorc. Vi ber Forskningsrådet om å bidra til oppfølgingen av statsministererklæringen innenfor rammene for disse organene.

Innovasjon og næringsutvikling på Svalbard

Forskningsrådet skal tilby virkemidler for kunnskapsbasert næringsutvikling på Svalbard, etter modell av distrikts- og regionalpolitiske virkemidler. Oppdraget skal utføres på en måte som understøtter de svalbardpolitiske målene. 1,3 mill. kroner av bevilgningen til Forskningsrådet øremerkes oppfølging av innovasjon og næringsutvikling på Svalbard i 2023. Forskningsrådet skal synliggjøre mulighetene som finnes innenfor eksisterende virkemidler til å utnytte Svalbards potensial som testarena for bærekraftige løsninger og teknologiutvikling tilpasset arktiske forhold.

2. Bedre samspill og kunnskapsoverføring mellom FoU-miljøer og næringsliv

Det settes av om lag 657,2 mill. kroner til området *Bedre samspill og kunnskapsoverføring mellom FoU-miljøer og næringsliv*. Formålet med bevilgningen er å legge til rette for bedre samspill og kunnskapsoverføring mellom offentlig finansierte FoU-miljøer og næringsliv.

Kommersialisering av forskningsresultater

Forskningsrådet bes om å videreføre arbeidet med mål om økt kommersialisering av resultater fra offentlig finansiert forskning, herunder videreutvikling av FORNY- programmet. Ordningen i FORNY- programmet med lokale prosjektmidler til TTOene skal fra 2023 erstattes med en søkbar ordning rettet mot eierne av TTO-ene, dvs. universiteter og høyskoler, forskningsinstitutter og helseforetak. Ordningen skal bidra til å finansiere den tidlige fasen av teknologioverføringsprosessen den såkalte «TTO- funksjonen». Det forutsettes at institusjonene bidrar med egne midler til dette arbeidet. Forskningsrådet bes om å fastsette nærmere innretning av ordningen i dialog med Nærings- og fiskeridepartementet, Kunnskapsdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og andre aktuelle departementer. Omleggingen skal vurderes etter en tid.

Forskningsrådet bes ha særlig oppmerksomhet om samvirket mellom FORNY2020 og øvrige kommersialiseringsordninger, også de som forvaltes av Innovasjon Norge og andre virkemiddelaktører, for å oppnå best mulig effekt av de aktuelle kommersialiserings- virkemidlene.

Grunnbevilgning til de teknisk-industrielle instituttene

Grunnbevilgningen til de teknisk-industrielle instituttene skal bidra til langsiktig kunnskaps- og kompetanseoppbygging, og bidra til økt næringsrelevant kompetanse i FoU-miljøene. Grunnbevilgningen økes med 10 mill. kroner som en ettårig styrking i 2023. Det må tas høyde for at nivået reduseres tilsvarende i 2024. Grunnbevilgningen skal støtte opp under langtidsplanen for forskning og høyere utdanning. For 2023 er 496,6 mill. kroner øremerket til formålet.

For institutter som mottar grunnbevilgning fra NFD, skal Forskningsrådet bruke en såkalt rekursiv utregningsmetode i fordelingen av grunnbevilgning til de enkelte institutter, jf. reviderte retningslinjer for statlig grunnbevilgning til forskningsinstitutter og forskningskonsern fastsatt av KD 21. desember 2021. Metoden innebærer at oppnådd grunnbevilgning hvert år for hvert institutt legges til grunn for kommende års beregning av grunnbevilgningen.

Strategisk kompetansebygging og institusjonsstøtte

Denne posten omfatter strategiske instituttbevilgninger, Teknologirådet og Norges Tekniske Vitenskapsakademi. Teknologirådet er et faglig uavhengig organ, og departementet øremerker 11,5 mill. kroner til Teknologirådet i 2023. Departementets bidrag til Norges Tekniske Vitenskapsakademi settes til 1,58 mill. kroner i 2023.

Departementets bidrag til norsk deltakelse i Euratoms forskningsprogrammer innenfor strålevern videreføres på 2 mill. kroner i 2023. Bevilgningen er som tidligere år delt mellom post 50 og post 51.

Innenfor bevilgningen dekkes også 21 mill. kroner i statlig tilskudd til Haldenprosjektet for programperioden 2021-2023.

3. Tilskudd til andre tiltak

Det settes av om lag 2,3 mill. kroner til andre tiltak. Midlene skal i 2023 gå til tiltak som ikke faller inn under virksomhetsbudsjettet, slik som statistikk og kunnskapsgrunnlag, planlegging, utredninger og evalueringer. Midlene bes benyttet slik at de best mulig støtter opp om den langsiktige kunnskapsoppbyggingen hos Forskningsrådet. NFD bør orienteres om evalueringer, og gis anledning til å involvere seg ved behov.

Kap. 920 Post 51 Tilskudd til marin og maritim forskning

(i 1 000 kroner)

Post 51 – fordeling på strategisk område	Beløp
1. Økt konkurransevne i nytt og eksisterende næringsliv og styrket evne til omstilling i norsk økonomi	161 400
2. Møte store samfunnsutfordringer – hav	309 500
3. Bedre samspill og kunnskapsoverføring mellom FoU-miljøer og næringsliv	120 000
Sum	590 900

Midlene på post 51 skal legge grunnlaget for bærekraftig forvaltning og videre vekst og nyskaping i marine næringer. Videre skal midlene legge til rette for at Norge skal forbli en maritim stormakt internasjonalt, som viser vei inn i det grønne skiftet gjennom å utvikle, bygge og ta i bruk nullutslippsløsninger og autonome fartøy.

Marin forskning

Midlene til marin forskning skal gi økt kunnskap om hav-, kyst og fjordområdene og bidra til å sikre bærekraftig produksjon av sunn og trygg sjømat.

Et kunnskapsgrunnlag som støtter opp under videreutvikling av velfungerende sameksistens mellom havnæringene er en særskilt prioritering i 2023. Det er behov for økt kunnskap knyttet til lokalisering og effekter av næringsvirksomhet på miljø og andre næringer.

Det vises til tidligere omtale av samfunnsoppdrag om bærekraftig fôr, med mål om at alt fôr til oppdrettsfisk og husdyr skal komme fra bærekraftige kilder og bidra til å redusere klimagassutslippene fra matsystemene. For å sikre et godt kunnskapsgrunnlag og god innretting av samfunnsoppdraget i implementeringsfasen, kan det være behov for å lyse ut utredninger og/eller kunnskapsoppsummeringer. Eventuelle kostnader knyttet til dette må finansieres innenfor departementets bevilgning til Forskningsrådet. Det vises til tilsvarende føringer i tildelingsbrevet fra LMD.

Departementet er opptatt av at Forskningsrådet legger til rette for forskning på tvers av sektorer og fagområder innenfor områdene mat, inkludert sjømat, ernæring, helse og miljø, hvor én helse-perspektivet også ivaretas. Det vises til likelydende formulering i tildelingsbrev

fra Landbruks- og matdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og Klima- og miljødepartementet.

En mer effektiv og sirkulær bruk av ressursene er viktig for en bærekraftig utvikling. Teknologiutvikling, ny forståelse av bioprosesser, klimaomstilling og regulatoriske endringer driver frem en ny generasjon industriprosesser, produkter og verdikjeder. God flyt i og mellom verdikjeder av etterrettelig informasjon og transparens er en forutsetning for presisjon og trygghet rundt bruk og gjenbruk av råstoffer. Forskningen må støtte opp under en trygg og lønnsom gjenbruk. Forskningsrådet skal videreføre det internasjonale forskningssamarbeidet på det marine området. Det vises til nærmere omtale av det internasjonale forskningssamarbeidet under pkt. 2 i dette brevet.

Forskningsrådet skal fortsatt følge opp havforskningståret og støtte opp under nasjonalt og internasjonalt forskningssamarbeid på områder som er særlig viktige for Norge gjennom havsekretariatet.

Den statlige grunnfinansieringen til primærnæringsinstituttene skal brukes til langsiktig kunnskaps- og kompetanseoppbygging og skal stimulere vitenskapelig kvalitet, internasjonalisering og samarbeid i hele bredden av instituttene aktivitet. 120 mill. kroner av tilskuddet på post 51 skal settes av til grunnfinansiering av primærnæringsinstituttene Nofima og SINTEF Ocean i 2023. 5 pst. av bevilgningen skal fordeles etter oppnådde resultater. Forskningsrådet skal bruke en såkalt rekursiv utregningsmåte i fordelingen av grunnbevilgning til de enkelte institutter, jf. omtale av grunnbevilgningen til de teknisk-industrielle instituttene over.

Forskningsrådet skal fortsatt tildele strategiske instituttbevilgninger til Havforskningsinstituttet. Midlene skal benyttes til kunnskaps- og kompetanseoppbygging på områder av strategisk betydning.

Maritim forskning

Maritim næring er en av Norges største eksportnæringer. Forskning og utvikling er en viktig forutsetning for fortsatt verdiskaping og vekst i næringen. Maritim sektor er også viktig for å utløse verdiskapingspotensialet i øvrige havnæringer.

Midlene til maritim forskning i Forskningsrådet skal bidra til økt verdiskaping i norsk økonomi og til å møte store samfunnsutfordringer innen det strategiske området *Hav*.

Stortinget har ved behandling av Meld. St. 10 (2020–2021) *Grønnere og smartere – morgendagens maritime næring* påpekt at maritim forskning må være et prioritert område, og at Norges fremtidige konkurranseevne og verdiskaping avhenger av vår evne til å være en del av det internasjonale kunnskaps- og teknologiutviklingsmiljøet innen maritim forskning.

Forskningsrådet bes innrette den maritime forsknings- og innovasjonsinnsatsen i tråd med de anbefalte områdene i Maritim21, som ble overlevert til fiskeri- og havministeren 27. januar 2022. Det innebærer at de maritime forskningsmidlene bør spisses inn mot grønn skipsfart, digitalisering og implementering av klima- og miljøvennlige løsninger.

Forskningsrådet bes videreføre arbeidet for å styrke norsk deltakelse i maritime forskningsprosjekter i Horisont Europa og særlig partnerskapet Zero Emission Waterborne Transport.

Andre tiltak

Midler til andre tiltak skal i 2023 gå til tiltak som ikke faller inn under virksomhetsbudsjettet, slik som statistikk og kunnskapsgrunnlag, planlegging, utredninger og evalueringer. Midlene bes benyttet slik at de best mulig støtter opp om den langsiktige kunnskapsoppbyggingen hos Forskningsrådet. NFD bør orienteres om evalueringer, og gis anledning til å involvere seg ved behov.

Fullmakt til midlertidig omdisponering

De midler som departementet stiller til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. Departementet gir Forskningsrådet fullmakt til å omfordele midler innenfor bevilgningen på en post, så lenge måloppnåelsen på posten sikres. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler.

4. Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over KDs kap. 285 post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Forskningsrådets kostnader til forvaltning av Skattefunn-ordningen dekkes også av felles post for virksomhetskostnader. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjons-evalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

Finansiering av forskning og overordnet forskningspolitisk og sektorpolitisk rådgivning skal være de oppgavene som fortsatt skal ha høyest prioritet, jf. Forskningsrådets vedtekter. NFD viser til KDs tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

Det vises til pkt. 7.1 i tildelingsbrev fra KD som etatsstyrer vedrørende følgende oppdrag:

- *Prosess 21*

Industriforumet Prosess21 er videreført i treårsperioden 2022–2024 med et nytt mandat og en årlig grunnfinansiering på 3,1 mill. kroner. Sekretariatsansvaret for Prosess21 er plassert hos Forskningsrådet. Det medfører økte virksomhetskostnader for Forskningsrådet i treårsperioden på til sammen 9,3 mill. kroner 3,1 mill. kroner for 2023 er rammeoverført til KD fra NFDs kapittel 900, post 21.

Oppfølging av stortingsmeldingen om helsenæringen

Forskningsrådet bes videreføre oppfølgingen av relevante tiltak i helsenæringsmeldingen, inkludert faglig samarbeid med andre aktører for å videreføre Pilot Helse. Forskningsrådet har levert rapporten «Kartlegging av potensialet for økt samhandling med helsenæringen i relevante deler av

instituttsektoren». Forskningsrådet bes følge opp rapporten i dialog med aktuelle aktører på egnet vis.

- *Grønn plattform*
Det ble i 2022 rammeoverført 4,1 mill. kroner til KD for dekke Forskningsrådets kostnader med drift av oppdraget knyttet til Grønn plattform, inkludert utvikling av rapportering. Dette videreføres dermed i 2023.
- *Havsekretariat*
Det vises til opprettelsen av et havsekretariat i Forskningsrådet og oversendt mandat. Vi forutsetter at havsekretariatets arbeid videreføres i tråd med mandatet. Midlene til arbeidet er rammeoverført KDs kap. 285 post 55 og videreføres.
- *JPI Oceans*
Det europeiske fellesprogrammet JPI Oceans er et viktig tiltak for å styrke og koordinere det langsiktige samarbeidet om marin og maritim forskning i Europa. Norge har en viktig faglig og administrativ rolle i dette samarbeidet som skal videreføres i 2023. NFD ber derfor Forskningsrådet videreføre arbeidet med å støtte initiativet, blant annet med bemanning av sekretariatet i tiden fremover. Arbeidet med JPI Oceans ses i sammenheng med norsk oppfølging av Horisont Europa-partnerskapet for en bærekraftig blå økonomi og EUs samfunnsoppdrag Sunne hav og vann innen 2030.
- *Partnerskap om bærekraftig blå økonomi i Horisont Europa*
Midler til oppfølging av partnerskap om bærekraftig blå økonomi i Horisont Europa er rammeoverført til Forskningsrådets virksomhetsbudsjett over KDs kap. 285 post 55, og Forskningsrådet bes om å følge opp norsk innsats inn mot partnerskapet.
- *Én vei inn og felles førstelinjetjeneste*
Forskningsrådet skal bidra i arbeidet med en felles digital inngang og en felles førstelinjetjeneste til det næringsrettede virkemiddelapparatet sammen med Innovasjon Norge.
- *Kvinnens bruk av virkemiddelapparatet*
Det vises til tidligere års føringer om arbeid med et sammenlignbart system som skal registrere kvinnens andel av bruk av virkemidler forvaltet av Innovasjon Norge, Forskningsrådet og Siva. Innovasjon Norge vil slutføre dette arbeidet gjennom statistikk basert på sentrale data og allerede etablerte rapporteringer fra aktørene. Forskningsrådet bes bidra inn i arbeidet ved behov.

5. Rapportering

Departementene og Forskningsrådet har samarbeidet om å utvikle struktur og forventninger til innhold i årsrapporten (rapport om samlet måloppnåelse) og vedlegg til årsrapport (departementsvis rapporter). Dette er nærmere omtalt i punkt 4 i KDs tildelingsbrev som etatsstyrer.

Forskningsrådet skal rapportere om måloppnåelse for NFDs tildelinger strukturert etter Forskningsrådets mål 2 *Økt verdiskaping i næringslivet* og de tre strategiske områdene for

dette målet. Det skal rapporteres om hvert av de strategiske områdene og tilhørende styringsinformasjon. Der hvor det viser seg vanskelig å rapportere om de enkelte rapporteringskravene på departementsnivå, gir Forskningsrådet sin deskriptive vurdering:

- *Økt konkurranseevne i nytt og eksisterende næringsliv*
For denne prioriteringen er det i tillegg særlig viktig at Forskningsrådet rapporterer om kvalitetsutvikling i prosjektporteføljen for NFDs bevilgning.
- *Styrket evne til omstilling i norsk økonomi*
- *Bedre samspill og kunnskapsoverføring mellom FoU-miljøene og næringslivet*
For denne prioriteringen skal Forskningsrådet rapportere særskilt om næringslivets kjøp av FoU fra instituttene.

NFD forventer at rapporteringen fra Forskningsrådet redegjør for hvordan Forskningsrådet arbeider med å stimulere til forskning og innovasjon i mindre forskningsintensive bransjer.

Departementet forventer også at rapporteringen fra Forskningsrådet inkluderer en redegjørelse for hvordan arbeidet med spredning av forskningsresultater ivaretas.

Forskningsrådet skal i tillegg rapportere om måloppnåelse for NFDs tildelinger strukturert etter Forskningsrådets mål 3 Møte store samfunnsutfordringer, strategisk område Hav. Der hvor det viser seg vanskelig å rapportere om de enkelte rapporteringskravene på departementsnivå, gir Forskningsrådet sin deskriptive vurdering.

Departementet ber om en kvalitativ vurdering av hvordan øvrige føringer er håndtert i 2022.

NFD ber om at Forskningsrådet rapporterer for 2023 om Skattefunn-ordningen innen 1. mai 2024.

6. Planlagte styringsmøter

I 2023 holdes det to styringsmøter:

Møte	Dato
Styringsmøte 1: Forskningsrådets årsrapport for 2022	Mai/juni 2023
Styringsmøte 2: Tildelingsbrev 2024 og store satsinger	November/desember 2023

7. Tildeling

I tråd med kravene i § 7 i Reglement for økonomistyring i staten og føringene gitt i dette tildelingsbrevet, blir bevilgningene på kapitlene 920 post 50 og 51 stilt til disposisjon for Forskningsrådet.

Med hilsen

Cathrine Meland (e.f.)
ekspedisjonssjef

Mette Hjermann
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi
Kunnskapsdepartementet
Riksrevisjonen
LMD

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd for 2023

1	Innledning.....	2
2	Mål, strategiske områder og styringsinformasjon	2
2.1	Sektorpolitiske prioriteringer fra Olje- og energidepartementet.....	2
2.2	Styringsinformasjon.....	4
3	Budsjetttildelinger og fullmakter.....	4
4	Felles post for virksomhetskostnader	5
5	Rapportering	6
6	Styringsmøter.....	7
7	Tildeling.....	7

1 Innledning

Det vises til Prop. 1 S (2022-2023) fra Olje- og energidepartementet og Innst. 9 S (2022-2023) fra energi- og miljøkomiteen.

Tildelingsbrevet tar utgangspunkt i disse dokumentene og gir en nærmere beskrivelse av premisser og styringssignaler for Norges forskningsråd i 2023, hvilke mål som skal oppfylles og hvordan rapporteringen skal foregå.

Det vises i tillegg til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev til Norges forskningsråd for 2023 som etatsstyrende departement.

2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon

Forskningsrådet har fem mål:

1. Økt vitenskapelig kvalitet
2. Økt verdiskaping i næringslivet
3. Møte store samfunnsutfordringer
4. Et velfungerende forskningssystem
5. God rådgivning

Disse målene danner grunnlaget for departementenes styring av Forskningsrådet. Det vises til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev for en nærmere omtale av målene, strategiske områder og styringsinformasjon.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Olje- og energidepartementet

Prioriteringene under dette punktet danner, sammen med styringssystemet omtalt over, rammen for bruken av midler over Olje- og energidepartementets budsjett for 2023.

De sektorpolitiske prioriteringene innenfor energi, petroleum og CO₂-håndtering er omtalt under programkategori 18.30 Klima, industri og teknologi og tilhørende kapittel 18.50 Klima, industri og teknologi i Prop. 1 S (2022-2023) for Olje- og energidepartementet.

Regjeringens hovedmål for satsingen på forskning, utvikling og demonstrasjon innenfor energi- og petroleumssektoren er at den skal bidra til økt verdiskaping og sikker, kostnadseffektiv og bærekraftig utnyttelse av energi- og petroleumsressursene i et lavutslippssamfunn.

Nærmere bestemt skal energi- og petroleumsforskningen bidra til å nå målene om reduserte klimagassutslipp i Norge innen 2030 og nullutslipp i 2050, og målene for omstilling, utvikling av nye bærekraftige næringer og økte eksportinntekter. Videre skal satsingen på petroleumsforskning bidra til å videreutvikle næringen og gjøre den lønnsom også i framtiden.

Forskningsinnsatsen og teknologiutviklingen har følgende delmål

- bidra til langsiktig kunnskaps- og teknologiutvikling
- fremme konkurransedyktighet og økt verdiskaping i energi- og petroleumsnæringene i Norge
- bidra med teknologi og løsninger som legger til rette for et lavutslippssamfunn innen 2050

Viktige overordnede prioriteringer for midlene fra Olje- og energidepartementet til energi- og petroleumsforskning i 2023 er:

- økt langsiktig kompetanseutvikling i energi- og petroleumssektoren (*møte store samfunnsutfordringer, økt verdiskaping i næringslivet*)
- reduserte negative miljø- og klimavirkninger av virksomheten (*møte store samfunnsutfordringer*)
- styrket norsk konkurransekraft innenfor energi- og petroleumssektoren, særlig på områder hvor norske aktører har spesielle fortrinn (*økt verdiskaping i næringslivet*)
- økt kunnskap som grunnlag for politikkutvikling og god forvaltning av energi- og petroleumsressursene (*møte store samfunnsutfordringer*)
- styrket forskningssamarbeid med land med sterk relevans for norske forsknings- og teknologimiljøer samt norsk næringsliv innenfor energi- og petroleumsområdet (*økt verdiskaping i næringslivet, økt vitenskapelig kvalitet*)
- økt deltakelse fra norske aktører i internasjonal forskningsaktivitet, særlig Horisont Europa (*økt verdiskaping i næringslivet, økt vitenskapelig kvalitet*)

Det er over angitt i parentes hvordan disse prioriteringene korresponderer med målene som er fastsatt for Norges forskningsråd.

Næringslivets deltakelse i FoU-prosjekter innenfor energi- og petroleumsvirksomheten skal prioriteres. Det sikrer relevans og bidrar til økt konkurransedyktighet og økt verdiskaping. Som et ledd i Forskningsrådets arbeid med å forsterke næringslivets deltakelse i FoU-prosjekter innenfor energi- og petroleumsvirksomheten, skal det settes av ressurser til å forberede deltakelse med stand på ONS 2024.

Olje- og energidepartementet er opptatt av at virkemidlene som inngår i innovasjonsskjeden i energi- og petroleumsvirksomheten ses i sammenheng, slik at koordineringen er god i alle ledd i utviklingsløpet, og at virkemiddelapparatet fungerer godt overfor brukerne. Forskningsrådet skal samarbeide med andre relevante aktører og myndighetsorganer, i første rekke Enova, Gassnova og Innovasjon Norge. Det langvarige samarbeidet som blant annet har ført til PILOT-E og HEILO er etter departementets vurdering gode eksempler på konstruktivt samarbeid som gir positive resultater for både brukerne og samfunnet. Grønn plattform er også en viktig arena for samarbeid mellom aktørene i virkemiddelapparatet.

Olje- og energidepartementet viser videre til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev, som understreker at Forskningsrådet skal videreføre sitt internasjonale arbeid for departementene.

EUs forsknings- og innovasjonssatsing på energiområdet er viktig for Norge. Forskningsrådet har en viktig oppgave i å mobilisere og følge opp norske energiforskningsmiljøer og norsk næringsliv på områder som har høy prioritet. Olje- og energidepartementet er opptatt av at Forskningsrådet, med utgangspunkt i norske interesser på energiområdet, påvirker og følger opp EUs satsinger, i første rekke gjennom deltakelsen i programkomiteen for klima, energi og mobilitet i Horisont Europa, i arbeidet som utføres av National Contact Points (NCP), og sammen med Olje- og energidepartementet i arbeidet med SET-planen (Strategic Energy Technology Plan). EU-arbeidet omfatter også samarbeid med departementet om deltakelse i CETP og ECCSEL ERIC.

Foruten EU-arenaen, inkluderer Norges forskningsråds internasjonale arbeid på Olje- og energidepartementets ansvarsområde også andre relevante internasjonale samarbeidsarenaer, slik som Mission Innovation, Det internasjonale energibyrådet (IEA), Nordisk energiforskning og Carbon Sequestration Leadership Forum (CSLF). Olje- og energidepartementet har styrket Forskningsrådets sekretariat for internasjonalt forskningssamarbeid på energiområdet gjennom en øremerket bevilgning til Forskningsrådets virksomhetskostnader, jf. Kunnskapsdepartementets

tildelingsbrev som etatsstyrer. Denne kapasitetsøkningen skal i hovedsak benyttes til oppfølgingen av Mission Innovation.

Som det fremgår av Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev, skal Forskningsrådet prioritere internasjonalt forskningssamarbeid med de prioriterte samarbeidslandene. Olje- og energidepartementet er særlig opptatt av samarbeidsavtalene Norge har med USA, Brasil, Sør-Korea, Storbritannia og Japan. Olje- og energidepartementet legger også vekt på at Forskningsrådet følger opp forskningssamarbeid med land med sterk relevans for energi- og petroleumsområdet, som Canada.

2.2 Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, vises det til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev, punkt 3 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd. Styringsinformasjon for de sektorpolitiske prioriteringene fremgår i struktur og forventninger til rapporteringen i vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter). Vi viser til punkt 5 Rapportering for 2023 i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer Olje- og energidepartementet forventer at Forskningsrådet skal rapportere på.

3 Budsjetttildelinger og fullmakter

Følgende midler stilles til disposisjon for Norges forskningsråd (kap. 1850, post 50).

Tema	Programmer/virkemidler	Kroner
Ny klimavennlig teknologi	ENERGIX	351 000 000
	FME	232 000 000
	CLIMIT-FOU ¹	74 000 000
Petroleum på vei mot et nullutslippssamfunn	PETROMAKS 2	200 000 000
	DEMO 2000	
	PETROENTER	30 000 000
Internasjonalt forsknings- og teknologisk samarbeid	Nordisk Energiforskning ²	10 000 000
	PES2020	6 500 000
	The International Ocean	3 000 000
	Discovery Program	
Kartlegging av sjøfugl	SEAPOPOP/SEATRACK	13 000 000
Sum		919 500 000

¹ Gassnova er tildelt 74 mill. kroner til CLIMIT-Demo.

² Fra og med 2023 kanaliseres midler til Nordisk Energiforskning gjennom Norges forskningsråd, som følger opp programmet som en del av sitt internasjonale arbeid.

De midler som Olje- og energidepartementet stiller til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. Olje- og energidepartementet gir Forskningsrådet fullmakt til å omfordele midler innenfor tildelingen, så lenge måloppnåelsen sikres. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler.

Overordnede budsjettføringer

Midlene over Olje- og energidepartementets budsjett skal gå til prosjekter med høy samfunnsøkonomisk nytte, kvalitet og relevans, og som ellers ikke ville blitt realisert eller realisert i et mindre omfang eller over lengre tid.

Departementet forventer at de nasjonale FoU-strategiene Energi21 og OG21 legges til grunn for prioriteringen av støtte til prosjekter og aktiviteter på henholdsvis energi- og petroleumsområdet.

Norges forskningsråd skal også arbeide for en god sammenheng mellom nasjonale og internasjonale virkemidler og programmer innenfor energi- og petroleumsforskning og CO₂-håndtering. Der det er hensiktsmessig, skal Norges forskningsråd vurdere mulighetene for samarbeid og felles utlysninger mellom energi- og petroleumsprogrammene eller andre relevante programmer.

Departementet er opptatt av at Norges forskningsråd bidrar til at helse, miljø og sikkerhet (HMS) og cybersikkerhet/IKT-sikkerhet er en integrert del av energi- og petroleumsforskningen.

Departementet er også opptatt av at kostnadseffektiv nedstenging av olje- og gassbrønner fremdeles prioriteres i utlysningene i DEMO 2000.

Gjennom ENERGIX skal det fortsatt være en stor satsing på hydrogen, som skal følge opp regjeringens veikart for hydrogen. Videre skal Forskningsrådet i utlysning av midler som tildeles gjennom ENERGIX fremme forskning på miljøkonsekvensene av havvindutbygging på norsk sokkel.

Økningen i bevilgningen til SEAPOP/SEATRACK på 10 mill. kroner skal gå til supplerende undersøkelser gjennom langtidsovervåkingsprogrammet for sjøfugl i områder som er aktuelle for fornybar energiproduksjon til havs, inkludert Sørlege Nordsjø II og Utsira Nord, og en styrking av SEATRACK.

Av midlene til PETROMAKS 2 og DEMO 2000 skal minst 35 mill. kroner settes av til forskning rettet mot energieffektivisering og reduksjon av klimagassutslipp tilknyttet olje- og gassproduksjon på norsk sokkel.

4 Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over Kunnskapsdepartementets kap. 285, post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, det vil si alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

Olje- og energidepartementet viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

For Olje- og energidepartementets del inkluderer dette at Forskningsrådet skal:

- Utlyse en ny søknadsrunde for teknologiske FME-er
- forberede en effektstudie av de åtte teknologiske FME-ene som avsluttes i 2023/2024. Denne studien kan belastes budsjettmidlene som departementet stiller til disposisjon for Forskningsrådet.
- I samråd med departementet, vurdere organiseringen av sekretariatet for OG21 og Energi21.
- Utrede muligheten for å opprette et forsknings/testsenter for energiomstilling på Svalbard. Departementet vil i løpet av 1. kvartal 2023 nærmere spesifisere rammene for denne utredningen og hvordan den skal finansieres.

OG21 og Energi21 er sentrale prosesser for ivaretagelse av departementets sektoransvar. Norges forskningsråd skal ivareta arbeidet med de nasjonale FoU-strategiene på en god måte.

5 Rapportering

Olje- og energidepartementet ber om rapportering med utgangspunkt i følgende sektorpolitiske prioriteringer:

- Ny teknologi og løsninger som reduserer utslipp av klimagasser
- Internasjonalt forsknings- og teknologisamarbeid
- Kartlegging av sjøfugl

De sektorpolitiske prioriteringene er utdypet i punkt 2.1 i dette tildelingsbrevet. Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med struktur og forventninger til rapportering i vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter).

Rapporteringen skal gi en samlet oversikt over finansieringen av forskning innenfor departementets sektor, herunder finansieringen over andre departementers budsjetter med relevans for OEDs sektor (inkludert relevante SFI/SFF, tildeling av infrastrukturmidler og innrapporterte FoU-investeringer i SkatteFUNN).

Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i henhold til Kunnskapsdepartementets føringer for Forskningsrådets departementsvise rapporter, jf. Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev for 2023. Nedenfor følger presisering av hva Olje- og energidepartementet forventer at rapporteringen inneholder.

Resultatrapporteringen skal kombineres med kvalitative vurderinger, herunder overordnede redegjørelser av hvordan satsingene på energi- og petroleumsområdet over tid bidrar til målene omtalt i punkt 2. Vurderingene skal også omfatte resultater av internasjonalt forskningssamarbeid.

Olje- og energidepartementet ber i tillegg om at årsrapporten for 2023 dekker følgende:

- rapportering på oppfølgingen av Energi21 og OG21 gjennom Norges forskningsrådets aktiviteter og virkemidler
- gode eksempler på forskningsprosjekter og forskningsresultater fra hele departementets ansvarsområde
- tildelingsprosent i siste års prosjektutlysninger i ENERGIX, PETROMAKS 2, DEMO 2000 og CLIMIT, både når det gjelder antall prosjekter og omsøkt beløp. Departementet ønsker også en oversikt over hvor stor andel av prosjektsøknadene vurdert til høy kvalitet (karakter 5 og høyere) som har blitt tildelt støtte
- oversikt over tildelinger som inngår i samarbeid med andre virkemiddelaktører slik som PILOT-E, hydrogen, Grønn plattform etc., og vurdering av samarbeidet.
- rapportering på prosjekter med finansiering fra PETROMAKS 2 og DEMO 2000 med relevans for reduserte klimautslipp eller energieffektivisering
- rapportering på andel tildeling til hydrogen og CO₂-håndtering og hvordan midlene er benyttet, herunder eksempler på gode prosjekter og samarbeid.

Rapportering til IEA

Årlig rapportering til IEA som viser forskningsstatistikk på områdene petroleum, energi og CO₂-håndtering skal sendes til departementet **innen 20. januar 2023**. Det vil bli sendt en egen bestilling i tråd med etablert praksis.

6 Styringsmøter

Dato	Aktuelle tema	Sted
2. juni (kl. 9-12)	Årsrapport for 2022 Budsjettforslag for 2024	Norges forskningsråd
1. desember (kl. 9-12)	Foreløpig tildelingsbrev for 2024 Budsjettforslag for 2025	Olje- og energidepartementet

I tillegg skal det avholdes tematiske møter mellom Olje- og energidepartementet og Norges forskningsråd, der status for de ulike satsingene departementet finansierer vil være tema. Departementet vil ha dialog med Forskningsrådet om format, tidspunkt og dagsorden for møtene.

7 Tildeling

Under henvisning til ovennevnte og Reglement for statlig økonomistyring § 7, vil Olje- og energidepartementet med dette meddele at Norges forskningsråd for 2023 tildeles og gis adgang til å disponere bevilgningene som er beskrevet i dette brevet, jf. Stortingets vedtak av 12. desember 2022.

DET KONGELIGE SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref

Dato

22/222-8

28. desember 2022

Statsbudsjettet 2023 - Tildelingsbrev til Norges forskningsråd

1 INNLEDNING

Vi viser til Prop. 1 S (2022–2023) for Samferdselsdepartementet og Innst. 13 S (2022–2023) som ble behandlet av Stortinget 20. desember 2022. I dette tildelingsbrevet meddeler Samferdselsdepartementet Stortingets budsjettvedtak og departementets styringssignaler for bevilgningen til Norges forskningsråd i 2023.

Styringsdialogen mellom Samferdselsdepartementet og Norges forskningsråd er forankret i budsjettproposisjonene og Stortingets behandling av disse, samt reglement for og bestemmelser om økonomistyring i staten. Samferdselsdepartementet viser videre til tildelingsbrev fra Kunnskapsdepartementet som etatsstyrer for Norges forskningsråd.

2 MÅL, STRATEGISKE OMRÅDER OG STYRINGSINFORMASJON FOR NORGES FORSKNINGSRÅD

Forskningsrådet har fem mål:

- Mål 1 Økt Vitenskapelig kvalitet
- Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet
- Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer
- Mål 4 Et velfungerende forskningssystem
- Mål 5 God rådgivning.

Det vises til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev for en nærmere omtale av målene, strategiske områder og styringsinformasjon.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Samferdselsdepartementet i 2023

Postadresse
Postboks 8010 Dep
0030 Oslo
postmottak@sd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.sd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 904

Avdeling

Saksbehandler
Andreas Hedum
22 24 64 52

Det overordnede målet for samferdselspolitikken er "et effektivt, miljøvennlig og trygt transportsystem i 2050", jf. Meld. St. 20 (2021–2022) Nasjonal transportplan 2022–2033. Det er fastsatt fem likestilte mål i Nasjonal transportplan (NTP) 2022-2033:

- Mer for pengene
- Effektiv bruk av ny teknologi
- Bidra til oppfyllelse av Norges klima- og miljømål
- Nullvisjon for drepte og hardt skadde
- Enklere reisehverdag og økt konkurransevne for næringslivet.

Samferdselsdepartementets bevilgning til Norges forskningsråd skal bidra til å utnytte mulighetene som forskning, utvikling og innovasjon gir for å nå de transportpolitiske målene på en effektiv måte. For at forskning og innovasjon skal bidra til oppnåelse av NTP-målene kreves det relevant forskning og innovasjon med god kvalitet og at resultatene tas i bruk i næringslivet og i beslutningsprosesser.

De transportpolitiske målene i NTP 2022–2033 og Samferdselsdepartementets sektorpolitiske prioriteringer overfor Norges forskningsråd knytter seg dermed i all hovedsak til Norges forskningsråds mål 3 *Møte store samfunnsutfordringer*.

I tillegg til å bidra til å nå de transportpolitiske målene i NTP 2022-2033, gir satsing på transportrettet forskning og innovasjon betydelige muligheter for næringsutvikling. Ved å mobilisere norsk næringsliv øker vi mulighetene for at norsk næringsliv kan dra nytte av det voksende markedet for smarte mobilitetsløsninger og verdiskaping som ligger i digitalisering og grønn omstilling av transportsektoren. Dette kan gi muligheter for økt eksport og nye arbeidsplasser.

Dermed knytter Samferdselsdepartementets sektorpolitiske prioriteringer overfor Norges forskningsråd seg også til Norges forskningsråds mål 2 *Økt verdiskaping for næringslivet*.

Det understrekes samtidig at departementets sektorpolitiske prioriteringer også må sees i sammenheng med målene om økt vitenskapelig kvalitet (mål 1), et velfungerende forskningssystem (mål 4) og god rådgivning (mål 5).

2.2 Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser vi til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatstyrer, punkt 3 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd.

Styringsinformasjon for de sektorpolitiske prioriteringene fremgår i struktur og forventninger til rapporteringen i vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter). Vi viser til punkt 5 Rapportering for 2023 i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer Samferdselsdepartement forventer at Forskningsrådet skal rapportere på.

3 BUDSJETTILDELING OG FULLMAKTER FOR 2023

De midler som Samferdselsdepartementet stiller til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. Samferdselsdepartementet gir Forskningsrådet fullmakt til å omfordele midler innenfor bevilgningen på en post, så lenge måloppnåelsen sikres på posten. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler.

Stortinget vedtok 20. desember 2022 statsbudsjettet for 2023 for Samferdselsdepartementet. På kap. 1301 Forskning og utvikling mv., post 50 Samferdselsforskning ble det vedtatt en bevilgning på 139 200 000 kroner.

Av dette tildeles Norges forskningsråd 107 400 000 kr. Departementet ber om at midlene fordeles til transportforskning (Transport 2025/Pilot-T), energiforskning (ENERGIX) og samfunnssikkerhet (SAMRISK II). Vi ber om at minst 80 mill. kroner settes av til transport 2025/Pilot-T. Det er ikke øremerket midler til Forskningsrådets arbeid med Pilot-T i 2023, men vi gjør oppmerksom på at det vil bli tildelt 31,8 mill. kr til Innovasjon Norge. Vi forutsetter at Norges forskningsråds innsats til Pilot-T ligger på om lag samme nivå som i Innovasjon Norge. Bevilgningen skal disponeres i samsvar med forutsetningene i Prop. 1 S (2022–2023) og Innst. 13 S (2022–2023).

Pilot-T skal bidra til at nye, smarte mobilitetsløsninger raskere tas i bruk i transportsektoren gjennom å utvikle og teste og/eller pilotere teknologier og forretningsmodeller med potensial til å påvirke fremtidens transportsystem slik at det blir effektivt, miljøvennlig og trygt. Ordningen skal samtidig bidra til å utnytte potensialet for næringsutvikling og innovasjon knyttet til nye mobilitetsløsninger. Innsats innenfor Pilot-T kan knyttes til hele bredden av de sektorpolitiske prioriteringene for transport skissert i punkt 2.1 ovenfor. Pilot-T skal forvaltes av Norges forskningsråd og Innovasjon Norge i felleskap. Dette forutsetter tett dialog og samarbeid. Videre er det nødvendig at Forskningsrådet og Innovasjon Norge har dialog med transportvirksomhetene og andre relevante aktører slik at Pilot-T og annen transportrelatert aktivitet i Forskningsrådet spiller godt sammen med innsatsen og aktiviteten til de andre aktørene i sektoren. Det er videre viktig at dette er koordinert med innsatsen som skjer gjennom Enova.

Transport 2025 skal fremme kunnskap og løsninger som kan bidra til å utvikle et helhetlig og framtidsrettet transportsystem som dekker næringslivet og samfunnets behov for effektiv, sikker og bærekraftig transport. Denne strategiske satsingen skal omfatte alle de fire transportformene. Det legges til grunn at ITS inngår som et viktig tema, og at teknologiske endringer og forståelsen av disse kan knyttes til hele bredden av forskningstemaer i Transport 2025. Vi ber videre om at transportsikkerhetsforskning prioriteres i tråd med nullvisjonen for drepte og hardt skadde og for å opprettholde forskningsmiljøet på feltet. Transport 2025 skal være et nav innenfor forskning på transportfeltet og legge til rette for godt samspill og samhandling med øvrige programmer i Norges forskningsråd. Arbeidet for å sikre samspill og samhandling må være koordinert med arbeidet som gjøres gjennom Pilot-T.

Programmet skal bidra til å fremme norske miljøer i internasjonalt samarbeid, ikke minst i EUs rammeprogram for forskning og innovasjon, Horisont Europa.

Samferdselsdepartementet forutsetter at midlene til energiforskning (ENERGIX) anvendes til kunnskapsutvikling og løsninger som reduserer klimagassutslipp fra transportsektoren (veg, bane, sjø og luftfart). Det er sentralt å få fram teknologi som kan redusere utslipp fra alle former for transport, ikke minst der teknologien som benyttes i dag i hovedsak er fossil (eksempelvis tunge kjøretøy). Midlene skal fordeles mellom forskning som fremmer utvikling av teknologi og samfunnsvitenskapelig forskning rundt klimavennlige transportsystemer, virkemidler og løsninger.

Forskning på samfunnssikkerhet (SAMRISK II) skal gi ny kunnskap og forståelse om farer og trusler mot samfunnets evne til å opprettholde viktige samfunnsfunksjoner og ivareta borgernes liv, helse og grunnleggende behov under ulike former for store påkjenninger. Transportinfrastruktur er en viktig del av dette bildet. Forskningen på dette området har også en tematisk grenseflate mot Transport 2025.

Samferdselsdepartementet legger opp til to utbetalinger av bevilgningen i 2023, den første i januar og den andre i august.

4 FELLE POST FOR VIRKSOMHETSKOSTNADER

Virksomhetskostnadene over kap. 285 post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

Samferdselsdepartementet viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

Videre viser vi til Nasjonal transportplan der det er varslet at det skal utarbeide[s] *en kunnskapsstrategi som kan gi et samlet utfordringsbilde og strategisk retning for forskningsinnsatsen i transportsektoren*. Departementet legger til grunn at det innenfor rammen av de tildelte midlene skal finansieres bistand fra Norsk forskningsråd til departementets arbeid med en ny FOU-strategi. Vi vil komme tilbake med en endelig avklaring av omfang og innretning av slik bistand tidlig i 2023.

5 RAPPORTERING

Samferdselsdepartementet ber om at det med utgangspunkt i Forskningsrådets mål 3 (møte store samfunnsutfordringer) rapporteres på hvordan SDs bevilgninger til Forskningsrådet bidrar til målene i Meld. St. 20 (2020–2021) Nasjonal transportplan 2022–2033.

Det bes videre om at det gis en redegjørelse på aktiviteter og resultater fra siste års prosjektutlysninger (innenfor særlig Pilot T / Transport 2025 og ENERGIX).

I tillegg til rapportering på resultater ber Samferdselsdepartementet om at det gis gode eksempler på prosjekter/caser for hvert av NTP-målene, herunder eksempler på hvordan og hvorvidt nye teknologiske løsninger er utviklet og tatt i bruk i transportsektoren.

Rapporteringen skal videre gi en samlet oversikt over finansieringen av forskning innenfor samferdselssektoren. Dette omfatter bevilgninger til satsinger/ordninger over andre departementers budsjetter, som for eksempel senterordninger (SFF/SFI/FME), relevante porteføljer og andre satsinger som Grønn plattform. Det er i tillegg ønskelig at det gis oversikt over resultater fra internasjonal forskning, særlig når det gjelder Horisont Europa, som er relevant for samferdselssektoren og NTP-målene.

6 PLANLAGTE STYRINGSMØTER

Dato	Aktuelle temaer	Sted
8. juni (09:00-10:00)	Årsrapport for 2022 Budsjettforslag for 2024	Samferdselsdepartementet
30. nov (09:00-10:00)	Utkast til tildelingsbrev for 2024 Budsjettforslag for 2025	Forskningsrådet

Med hilsen

Are Forbord (e.f.)
ekspedisjonssjef

Andreas Hedum
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref.:

Vår ref.:
22/3790 -

Dato:
20.03.2023

Statsbudsjettet 2023 - Tildelingsbrev fra Utenriksdepartementet

1. Innledning

Det vises til Prop. 1 S (2022-2023) for Utenriksdepartementet samt til Innst. 7 S (2022-2023). Tildelingsbrevet angir nærmere budsjettmessige føringer og styringssignaler for forvaltningen av Utenriksdepartementets (UD) sine midler til Norges forskningsråd (Forskningsrådet) i 2023.

UD stiller i dette tildelingsbrevet 241 650 000 NOK til rådighet for Forskningsrådet for 2023. UD ønsker igjen å understreke verdien av det gode faglige samarbeidet mellom Forskningsrådet og Norad og ber om at det opprettholdes gode strukturer for faglig samarbeid også i 2023.

Vi viser i tillegg til tildelingsbrevet som Kunnskapsdepartementet (KD) sender som etatsstyrende departement.

2. Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd

Forskningsrådet har fem mål:

1. *Økt vitenskapelig kvalitet*
2. *Økt verdiskapning i næringslivet*
3. *Møte store samfunnsutfordringer*
4. *Et velfungerende forskningssystem*

5. God rådgivning

Vi viser også til KDs tildelingsbrev som etatsstyrer for en nærmere omtale av målene, strategiske områder og styringsinformasjon.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra UD.

UDs tildelinger til Forskningsrådet skal særlig bidra til måloppnåelse under mål 1 «Økt vitenskapelig kvalitet», mål 3 «Møte store samfunnsutfordringer» og mål 5 «God rådgivning».

UD har sektoransvaret for utenriks- og utviklingspolitikken, samt deler av sikkerhetspolitikken. Tildelingen under dette tildelingsbrevet skal styrke forskning som bidrar til kunnskap om, og innsikt i global og regional utvikling politisk, sosialt og økonomisk, inkludert bærekraftige løsninger i utviklingsland knyttet til den globale innsatsen for å nå bærekrafts målene.

UD legger vekt på at forskningen er utfordringsbasert og konsentreres om geografiske og tematiske områder som er særlig relevante for norsk utenriks- og utviklingspolitikk. Dette inkluderer bl.a. nordområdene, Arktis og Russland, miljøvennlig teknologi, Europaforskning, Asiaforskning, geopolitiske utfordringer og prioritert tematikk innenfor utviklingsforskning.

2.2 Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser vi til Kunnskapsdepartementet tildelingsbrev som etatsstyrer, punkt 3 Mål, Strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd.

Styringsinformasjon for de sektorpolitiske prioriteringene framgår i struktur og forventninger til rapporteringen i vedlegg til årsrapporten. Vi viser til punkt 5 «Rapportering for 2023» i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer UD forventer at Forskningsrådet skal rapportere på.

3. Budsjetttildelinger og fullmakter for 2023

I tråd med regelverket (R-101), Statens kontoplan for statsbudsjettet og statsregnskapet (2020) samt Kunnskapsdepartementets retningslinjer, vil UD fra og med 2023 overføre planlagte utbetalinger til Forskningsrådet fra 50-poster «Overføringer til andre». Dette speiler også den omleggingen til porteføljestyling NFR selv har foretatt. Omleggingen medfører at tildelingsbrevet fra og med 2023 blir den eneste skriftliggjorte dokument mellom UD og NFR, og den autorative kilden for sporing av overførte midler. Fordeling mellom ulike programmer framkommer i tildelingsbrevet. Omleggingen er ikke til hinder for at overføringer fra 70-poster i særlige tilfeller kan forekomme.

For 2023 stiller Utenriksdepartementet 241 650 000 NOK til rådighet for Norges forskningsråd i tråd med følgende fordeling:

Aktiviteter, perioder, referanser	Kap.post	Tildeling 2023
-----------------------------------	----------	----------------

UTENRIKS-programmet Nordområdene og Arktis	118.50	12 000 000
UTENRIKS-programmet Russlandsforskning	118.50	12 000 000
UTENRIKS-programmet Europa i endring	118.50	15 600 000
UTENRIKS-programmet Utviklingen i Øst-Europa	161.50	4 000 000
Global helse	161.50	40 000 000
UTENRIKS-programmet Asia i endring	161.50 118.50	20 000 000 5 000 000
Senter for geopolitikk	118.50 161.50	5 000 000 2 500 000
NORGLOBAL2 inkl HUM (7,5 mill NOK) inkl Skatt (15 mill NOK)	161.50	91 395 400
India-programmet (Indnor)	161.50	18 850 000
Kina-programmet (Chinor)	161.50	14 500 000
Sør-Afrika-programmet	161.50	804 600
Totalt		241 650 000

Midlene utbetales senest i april 2023.

De midler som UD stiller til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. UD gir Forskningsrådet fullmakt til å omfordele midler mellom virkemidler innenfor bevilgningen på 03-midler, så lenge måloppnåelse sikres på sikt.

Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler.

Tildelinger fra bistandsbudsjettet skal kun brukes til tiltak som kan rapporteres som offisiell utviklingshjelp (ODA) i henhold til OECD/DAC. De følgende fire tverrgående hensyn i utviklingspolitikken skal alltid vurderes for disse tildelinger:

- Menneskerettigheter, særlig knyttet til medbestemmelse, ansvarlighet og ikke-diskriminering
- Kvinneres rettigheter og likestilling
- Klima og miljø
- Antikorrupsjon

I dette tildelingsbrevet gjelder det kap. 161, post 50.

3.1. Budsjettmessige føringer

Nordområdene og Arktis

Formålet er å styrke forskningsbasert kunnskap om fagområder som er relevante for norske utenrikspolitiske interesser og norsk internasjonalt engasjement som sentral aktør i Nordområdene og Arktis.

Russland

Russlands angrepskrig mot Ukraina og den stadig sterkere undertrykkningen i Russland har endret forutsetningene for samarbeid med russiske aktører. I lys av utviklingen er det ikke lenger grunnlag for å engasjere Russland i et bredt og dypt samarbeid. Dagens situasjon, med et sterkt autoritært russisk regime som fører en aggressiv politikk overfor naboland, kan bli langvarig. I likhet med det meste annet av myndighetssamarbeid, er forskningssamarbeidet med Russland suspendert. Det er likevel i Norges interesse å opprettholde og videreutvikle norske kompetansemiljøer om Russland. Formålet med bevilgningen er å utvikle en langsiktig strategisk ekspertise og styrke eksisterende forskningsmiljøer om Russland i Norge, både hva gjelder situasjonen innenriks i Russland og russisk utenriks- og sikkerhetspolitikk av særlig relevans for Norge. Det legges særlig vekt på kunnskap om landets politiske, samfunnsmessige og økonomiske utvikling.

Norges forskningsråd må i dialog med forskningsmiljøene utvikle fleksible ordninger slik at målene for tildelingen kan nås.

Utvikling i Øst-Europa (Ukraina, Georgia, Belarus, Moldova, Armenia, Aserbajdsjan)

Formålet er å produsere kunnskap av høy kvalitet som kan styrke utviklingen i landene og landenes egen forskningskapasitet. Samtidig skal forskningssamarbeid mellom norske forskningsmiljøer og partnere styrkes, og styrke norsk forskning på utvalgte utviklingsområder i landene. Det legges særlig vekt på forskning om landenes hovedutfordringer i innen- og utenrikspolitikken. Forskning om Ukraina, Georgia og Moldova og samarbeid med relevante institusjoner i landene prioriteres.

Sør-Afrika

SANOCEAN skal støtte forskning som bidrar til bærekraftig forvaltning av naturressurser i Sør-Afrika, herunder innenfor havbruk og havforvaltning (blå økonomi), miljø (med vekt på hav og marin forurensing), klimaendringer og bærekraftig energi. Dette er et samarbeid mellom norske og sørafrikanske myndigheter, hvor det i hvert prosjekt deltar en norsk og en sørafrikansk forskningsinstitusjon. Høsten 2023 planlegges en avslutningskonferanse i Norge der forskningen vil bli presentert, med representanter fra norske og sør-afrikanske myndigheter til stede. Forskningsrådet bes delta i arbeidet. I 2023 vil også arbeidet med å forberede en ny fase av programmet begynne, det vil derfor være et år der det er mindre forbruk knyttet til tiltaket enn avtalens tidligere år. Fra 2024 er målsetningen å ha på plass en ny avtale, på nivå med tidligere avtale.

Global helse

Satsingen på global helse skal støtte forskning som er relevant for Bærekraftsmål 3 «Sikre god helse og fremme livskvalitet for alle». Forskningen skal bidra til varige forbedringer i helsetilstanden for sårbare grupper i lavinntektsland- og lavere mellominntektsland (LLMICs), og bidra til vesentlig reduksjon i sykdomsbyrde og ulikhet i helse i disse landene. Den skal også gi innsikt på et nivå som gjør den relevant for politikkutforming og praksis. Bevilgningen vil omfatte forskning knyttet til universell helsedekning og styrking av helsesystemer, helsekriser og -beredskap, smittsomme og ikke-smittsomme sykdommer, mødre-barnehelse, legemidler, vaksiner og antimikrobiell resistens (AMR). Satsingen vil fremme likeverdige partnerskap mellom institusjoner i Norge og i LLMICs og ha en viss prioritering av implementeringsforskning.

Norglobal2

I tildelingsbrev 2021 holdt departementet tilbake samtlige 03-mider til NFR, samtidig som det ble bedt om at aktiviteten ble opprettholdt som planlagt. Hensikten var å få ned avsetningene i forskningsrådet. Tiltaket har i ettertid blitt definert som et kutt, og departementet må derfor kompensere midlene som ble utlyst i 2021. For 2023 utbetales derfor 03-midler som gjengitt i tabellen foran, uten at det forventes utlysninger for Norglobal2.

Asia i endring og India-programmet

Disse programmene fortsetter med tidligere gitte føringer. Det bes imidlertid om at Forskningsrådet utarbeider en rapport for Indnor som dekker perioden 2017-2022. Det kan være hensiktsmessig at denne rapporten inngår i den departementsvise årsrapporten for 2023.

Det planlegges en konferanse i juni 2023 for feiring av det norsk-indiske forskningssamarbeidet. Midlene inngår i årets bevilgning, og Forskningsrådet bes lede arbeidet med konferansen i samarbeid med relevante seksjoner i departementet.

Kina-programmet (Chinor)

Programmet er besluttet revidert. I 2023 er tildelingen redusert med 4,5 mill NOK. Videre restrukturering av Kina/Asia-porteføljen vil utarbeides i 2023.

Europa i endring

Tilskuddet til Europapolitisk forskning videreføres. EU legger viktige rammer for politikk- og regelverksutviklingen nasjonalt på mange områder gjennom vår deltakelse i EUs indre marked/EØS og gjennom Schengen-samarbeidet. Vi samarbeider også nært med EU på det utenriks- og sikkerhetspolitiske området. EUs utvikling her har også stor betydning for utformingen av norsk utenriks- og sikkerhetspolitikk. For å fatte gode politiske beslutninger er det derfor behov for forskning på EUs politiske, økonomiske, institusjonelle og rettslige utvikling og hvordan Norge berøres av, og deltar i, det europeiske samarbeidet, med EU som tyngdepunkt.

Senter for globalpolitikk

Det vises til supplerende tildelingsbrev 2 – 2022, der NFR ble gitt fullmakt til å utlyse midler til et senter for globalpolitikk med oppstart i 2023. Med Kina som faglig tyngdepunkt skal senteret produsere kunnskap om globale stormaktsrivaliseringer. Midlene i dette tildelingsbrevet skal dekke senterets utgifter for 2023. Totalt utlyses 45 millioner over seks år.

4. Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over kap. 285, post 5 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

UD viser til KDs tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

5. Rapportering for 2023

UD ber om at sektoransvaret legges til grunn for rapporteringen. Sektoransvaret er utdypet i punkt 2.1 i dette tildelingsbrevet. Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med struktur og forventninger til rapportering i vedlegg til Forskningsrådets årsrapport (departementsvise rapporter).

6. Planlagte styringsmøter

UD vil avholde ett styringsmøte i november 2023, med hovedvekt på oppnådde resultater og planer for 2024.

7. Planlagte porteføljemøter

Det vil bli avholdt porteføljemøter i henhold til sektoransvar etter nærmere avtale.

Med vennlig hilsen

Aslak Brun
konstituert assisterende utenriksråd

Knut Espeland
underdirektør

Kopi: Riksrevisjonen, Kunnskapsdepartementet.